

308381

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. I.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల తేది 4 గురువారము

No.285

సంపుటము. ౧.

ఆనందనామ సంవత్సర మాఘ మాస శుక్ల పక్ష తృతియ.

సంచిక ౨౮౫

కస్తూరి.

వివరములకు, కలరాకు, నందికి, వాలింతలోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికీ కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న యియమగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట కష్టము. మా దివ్యముదలి కస్తూరియందు దీతర వదార్దము జేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొని వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొని వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియవలదు. అట్లు చేయుటవలన కస్తూరిని గొని మోసపోదు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0

ఆదివచ్చి కాన లేక జున్ను

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1-కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లు తొక్కముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లు నుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోటి దుర్గంధము గోకయుండును. పండ్లు ముత్యముల వలె తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము సిఫో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నపట్నం.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవ సంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భంధ సైన్య సేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహామృదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్య లము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్తుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుడగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదివ్యపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

హాస్టళ్ళు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పశీనుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన 'యా' శా భింగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నపట్నం.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము పేలకుపేలు విక్రయము.

సిఫో 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

చార్వపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును.

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము సిఫో, 109, ఫ్రేరింగ్స్, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబు సెట్టివీధి, చెన్నపట్నం.

అత్తలకర్ణాటమున కోర్వెని

కోడండ ప్రలాపము.

మేమిదవఱలో వైపు ప్రకమును ప్రతిమటుంబము నందు నుండునటుల పంచివెట్టుటకై ఒక్క అణా తపాల బిళ్లను పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రమరించి యింటిమి. బీదసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అగ్రణా బిళ్లను పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదీవఱకు ఉచితముగా పంపుదుము. ఈతరుణమునువృద్ధాచేయకుదు. విరోపియా యుద్ధచరిత్రమునకై జనవరి 31 లోపుగ వేరును రిజిస్టరుచేసికొనువారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలఖర్చుల రూ॥ 0-10-0 కు పంపుదుము. ఇది మూడుభాగములుగలది. కోడండప్రలాపముతోడ యుద్ధచరిత్రపటమును, ఆర్థిక కార్థమును పంపగల. ఆసరికిపు ప్రకమును తెలిపడును

విరువాత:- సుపేరియరు వాచ్ కంపెని. పోస్టుబాక్సు 167, చదరాన

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథములు.

అర్కవక్తాశము.

సత్తమ గుచ్ఛము.

అర్క ఖలు ల ను పో థిం చు చి కి త్స గ్రంథము.

ఇది అక్షిగులభవగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖలుదీయు నుపాయము లను అయ్యరఖలుచే కోగసామాన్యమును, నివర్తించుకేయు వర్ణతులను, దెలుపు ముంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖలు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్చినబడిన మూలికలే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వానిగూడదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యు లకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహ కారిగనుండునటుల దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పేదవ చెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వక్తీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. కథావైద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునండి 1915
5. కల్యణశత్రుము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వర్ణనము పెండ్లటి భాగ మున వెలువడును.

పోస్టేజి పేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాభివృద్ధి:—
12, తంబుకెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి 156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మదరాస్.

మాతాకృత చందాదారులకు మాధవనిదానము, తత్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయ 5 నాలుగదాని రక్తింపి యియ్యబడును.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి పోట్లు, చాతవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురున కుద్ధిపడి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగువడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(తాగుటకు మందు) నాగవల్లితైలము వైపుతకు మంగు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళగ. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

వేంకటాద్వరి కవిరచిత విశ్వగుణాదర్శము.

ఆంధ్రపద్య టీకాతత్పర్య సహితము.

ఇందుకు తగిన తెలుగు పద్యములు, టీక, తాత్పర్యము, ఇతిహాసములు, నిఘంటువులు, అలంకారము లును, శబ్దాంతాంగము. దేవరాజపండితులు వ్రాసిరి. ఇది భరతఖండమునందలి యాయా జాతులయు, తెగలయు, సంఘములయు, గుణదోషములను గూర్చిని వర్ణనాధోరణి వివరించు గ్రంథము. అనగా నాయా లోకవృత్తియు లను కవితామృతమున ప్రతిబింబితములు గావించి బాని వన్నెలచే చిన్నెలుగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవిభావజీ పాంకముగా కృతాను విశ్వానులనెడి రెండు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారలై పోవునట్లు చిత్రించి వారు అచ్చ టచ్చట సంచరించుచున్న అయా వస్తువులందు గ్రహించిన గుణదోషములను వెల్లడిచేయుచుండునట్లు రచించెను. లోకముననుండు వస్తువులన్నియు దోషయుక్తములేకాని గుణైకప్రధానములు గావు. అయినను వానినానికెఁ దగినట్లు గుణ మెక్కువగా నుండినట్లయిన గుణవంతములగును; దోషములు మెండుగానుండిన దోషవంతములగును. కావున చక్కఁగ పరామర్శించి అందలి దోషములను పొడిచిపక గుణములనే గ్రహించి ఉజ్జీవించెను మార్గమును వెదకనల యును. ఇది చదివిన బ్రహ్మాది సుబుధవ్యంతముగల పెక్కువస్తువుల గుణదోషములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0. దీనిని చక్కఁగ పరిశోధించి పేరైన కాగితములపై అచ్చొత్తించి మంచి కాళితోడనుచేసి యున్నారము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండ్ కంపెనీ.

అనందా ముద్రాబయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్నిరకముల ప్లాపులకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మౌకంపెని గొప్పదియు, సమృద్ధిమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాఖాతాదారు లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యవ్వగలిగియున్నాము. సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

No 100 (detachable).
(కల్పముగల, కల్పము లేని) 2 బర్నరులు సహాయవ్యవహారు. ఆరు బల్బులందిరుగు నట్టి యుద్ధోగీయు లకు కడు ముఖ్యము. టెక్సెల్వే సహాయ 6

సెం 48. 48 రు మాత్రముగా తయారుచేయబడినది సెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టెక్సెల్వే సహాయ వెల రు 8. సెం. 200 పాకెట్ ప్లాప్ చిన్నదియు చెయి ఇమడదు 12 దియు టెక్సెల్వే సహాయ వెల రు. 5-8-0

కే. ఎస్. పి. వీ. జీ, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పుస్తకం యవ్వబడును.

గమనింపుడు. No 11 (detachable) చాలాబల్బులయొక్క నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. కన్నది. టెక్సెల్వే సహాయ వె. రు. 9-8-0

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిస్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, దిశాన్నములు, చేయకముముగలదు. 2 భాగముందు ఊరగా యలు పచ్చళ్లు కోకిలిలింబ ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. వేయేల, కివిల్ పాకమునకు కావలసిన యా కర్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-8 ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహాయ 1-11-0. పుగటియందు జేయిన్న క్కరినంటు చెప్పిన ప్రస్తావనకేపు పదియొక్క వివర కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-8 ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మూలీకము:—

ప్రార్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ 45 మల్లాసా మెలు వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధిమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

వీలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వాట్సన్ అండ్ కంపెనీ,

184, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చెన్నపురి శాసనసభ.

చెన్నపురి లో సమావేశము.

రాజభక్తి తీర్థానమునకు శ్రీబాద్రి చక్రవర్తిగారి యనుగ్రహ లేఖ.

ప్రశ్నోత్తరములు.

28 (1) (2) యధ్యక్షులను తవరకును కాలానుసరణముగా జీతమును నియమించియుండు ఉద్యోగకాళిలేవి? (2) ఉద్యోగులను సెలవునుండి వెనుకకు పిలుచుటలేతను జీతముల రేటులలో మాదల చేయుటలేతను ఈ సంవత్సరాంతములోనూ నగు ఎక్కువ వ్యయమెంత? (2) ఈ వ్యయములో ప్రభుత్వమువారేమైన ఉత్తరవులను మంజూరుచేసి యుండినయెడల వానిని ప్రకటించురా?

ఉ. (1) (2) ఇదివరకు ఐ. సి. ఎస్.లకును ఇంజినియర్లకును సర్వీసువారికిని ఆఫీసులోని కాలానుసరణములకు జీతపురేటులు మంజూరుయ్యున్నవి. (2) ఈ సంవత్సరాంతమునకు ఎక్కువగా కర్మగుమ్మెత్తము రెండులక్షలకును అందాజు చేయబడియున్నది. సెలవు అలవస్థలన ర మా ర మి ఒ క ల తు మి గు లు ను కావున నికరముగా సెక్కువయగు వ్యయము ఒకలక్షమార్పేయగుచున్నది. (2) ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఐ. సి. ఎస్.ల కాలానుసరణములకు జీతములనుగురించిన ప్రకటనముఒకటి ఇదివరకే చేసియున్నారు. అంతకుండున ఎక్కువ కాగితము లేమియు ప్రకటించ నవసరములేదని ప్రభుత్వమువారి తలంపు.

28.1 (2) సర్. జాక్. ఉల్ఫ్ వారి అందు కంపెనీకిచేసిన కె. ఏ ఉల్ఫ్ వారిగాంచే సిద్ధముచేయబడిన విశాఖ పట్టణము హాస్టల్ స్కీమునుగురించి ఇండియా కార్యదర్శిగారి వద్దనుండిగారి ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నుండిగాని ఏదైనను ఉత్తరములు వచ్చియుండిన తెలుపగలరా? (2) వైస్రీము ప్రభుత్వమువారి యాలోచనలోనికివచ్చినదా? వచ్చియుండినయెడల ప్రభుత్వమువారు దానికి ఆశకులముగాభిప్రాయమిచ్చి యున్నారా? (2) వైస్రీవిభాగవిషయమున ప్రచురించుటకు వీలగు కాగితములున్నయెడల ప్రభుత్వమువారు దయచేసి ప్రకటించురా?

ఉ. (1) (2) అట్టి ఉత్తరము ఏమిరాలేదు. (2) సంవిధానప్రభుత్వమువారి ఆలోచనలోనికి రాలేదు. (2) ప్రకటనకు తగిన కాగితము లేమియునలేవు.

31. ఈరాజధానిలోని ప్రతిజిల్లాలోను వృత్తిమాన్యుల తలెత్తరకు ప్రభుత్వమువారు కడచిన విరుసంతర్జనములలో స్వాధీనముచేసికొనినారు? అట్లు స్వాధీనము చేసికొననందుచేత ప్రభుత్వమువారికి భూమిని సమర్థమునకెంత ఎక్కువగా చెల్లుచున్నది?

ఉ. 1914 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 4 వ తేదీగల నెం 6800 ను రెండున్నా ఉత్తరవునుచూడవగును. అది ప్రకటనార్థము పత్రికకుకూడ పంపబడినది.

38 యధ్యక్షులన నిరాజధానిలో రంగు పరిశ్రమ యంతవరకు చెడినది? ఎంతయందీ పనివారు నిర్వాహకులయి నారు? వారికి సాయముచేయుటకేమి ప్రయత్నము లానర్పబడినది? ఈరాజధానిలోని రంగు పరిశ్రమకై రంగుతెప్పించుటకుగాను ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తెలుపుతుంటే కలిగిన ఫలమెట్టిది. ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెలుపుదురా?

ఉ. ఎంతవరకు రంగుపరిశ్రమ చెడినదో పరిమితిగిగాని నిర్వాహపారసంఖ్య నిర్ణయించుట సాధ్యముకాదు. ఈదేశములో నింకను రంగునిలవ అచ్చటచ్చటనున్నదనియు అప్పుడప్పుడు కొద్దికొద్దిగా దిగుతున్నదియు గుర్తుచేసియు పనితగ్గినను నిలువక కొద్దిగ వైస్రీ జరుగుచున్నదనియు విశేష ప్రతికారము లవసరములు కావనియు ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారు. కడచిన నెప్టంబరు మాసమున ఇచ్చటి రంగు పరిశ్రమయొక్క సిలికనులను గురించి ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తెలిపితిమి. వారు ప్రత్యుత్తరమున అచ్చటి రంగు వ్యాపార సంఘములు రెండికి ఇండియాలో వ్యాపారము జరుపుటకు లైసెన్సులు ఇయ్యబడినదని తెల్పిరి. వీలైనయెడల నరకు పంపుటకు సేర్పాటులు చేయవలసినదని ఇండియా కార్యదర్శిగారికి తంత్రీవార్త పంపియున్నాము. 1914వ సంవత్సరము నవంబరు 18వ తేదీ కల నం 8271 ను జి. ఓ. యు 1915వ సంవత్సరము జనవరినెల 15వ తేదీకల నం 149 ను జి. ఓ. యు నీ విషయమున చూడవచ్చును.

గౌ. రాజా శ్రీ మదనమోహన సింహదేవుగారు

41. ఆస్కాలో చక్రేంద్ర పరిశ్రమకు సంబంధించిన కర్మాగారాదికములు డిస్టిల్లరీ వీలుమున్నగువియు నుండు

టకు సహకారిగా గంజాము జిల్లాలో సాంకేతికమో పరిశ్రామికమో యగు విద్యాలయము పెట్టుట వ్యాజ్యమున విషయమును ప్రభుత్వమువారు దయతో నాలోచించురా?

ఉ. కాకినాడలో ఎంబెరింగు విద్యాలయము వాస్తవికవిద్యాభ్యాసస్థానము పెట్టుటకును విశాఖపట్టణములోని నెయింటు ఆలోయిసిస్ పరిశ్రామిక విద్యాలయమును అభివృద్ధిపరచుటకును ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు. ఇంతకుండు నెక్కువ విద్యాలయములు ప్రస్తుతము ఉత్తరజిల్లాల విషయమున తలపెట్టబడియుండలేదు.

42 సర్ ఆర్థులాలీ గారు కవర్నరుగా ఆక్రడికి విజయము చేసినప్పుడు గంజాముజిల్లాలో నుండునట్టియు జయపురము ఏజెన్సీలో నుండునట్టియు ఓడ్రభాషాపుత్రులను ప్రత్యేకించి రెండుజిల్లాలక్రింద నేర్పరచినయెడల వారికి పరిపరిచానాసాకర్యములు చేకూరవని చేసిన ప్రార్థనను ప్రభుత్వమువారు దయతో విచారించి ప్రసాదించురా?

ఉ. భాషాధారముగా ఓడ్రులను రెండు జిల్లాలక్రింద ప్రత్యేకించుకట్లు సర్ ఆర్థులాలీ గారికి నివేదించిన ప్రార్థనలో నున్నట్లు ప్రభుత్వమువారికి కానరాదు. ఎప్పుడును అట్టి కొక ఫలానకూలముగా చేసినట్లును ఎరుంగు.

43 (2) మద్రాసు రాజధానికి సంబంధించిన హిందూపులందరినీ ఒకటే సామగ్రిగా విభజింపబడి యున్నను ఆంగ్ల వ్యవహారములచేతను విశేషవర్తకులచేతను ఓడ్రులితులనుండి సుప్రార్థముగా అనుభవించునైనా ప్రభుత్వమువారు రెండుగురువా? (2) ఈకారణములను బట్టి ప్రభుత్వమువారు దయచేసి మద్రాసునగరములోని ఓడ్ర విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగా వర్తకము చేయుట ప్రాపంచికరా?

ఉ. మద్రాసు నగరములోని ఓడ్ర విద్యార్థుల మొత్తము సంఖ్య 14. ఈసంఖ్యనుబట్టిచూచినను ఇతరసితులబట్టిచూచినను నూచింపబడిన కార్యము నుద్దేశించుట సరియైనదినించుట లేదు.

46 (2) అడవికాఖిలో ఈరాజధాని యందు సుశక్తి తులయిన యోగము లేదని ప్రభుత్వమువారు రెండుగురురా?

(2) ఓడ్రులజిల్లాముగంజామునందును జయపురము నందును విస్తారములగు అడవులుండటచేత రానుండు సంస్కారముల వలన అడవి పంచాయతులు మున్నగువి ఏర్పడనందుట చేతను వీనికి ఓడ్రులర్థులగుటయి విద్యార్థి చేతనములలో కొయలుతూతు ఫారెస్టుకాలేజీలో శిక్షకులగుటకుగాను కొందల ఓడ్రుయోగములను అడవి కాఖివారు నిసాల్పు చేయవలసినదని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవు పాలించురా?

(2) గంజాముజిల్లాలో వంటకట్టెల సరఫరావిషయమునను, వ్యవసాయ సాధనములకయ్యున, అడవి ఉత్పత్తులకయ్యున రైతులు పడుచుండుకష్టముల నాలోచించి ప్రభుత్వమువారు అడవి పంచాయతులపద్ధతిని గంజాము జిల్లాకూడ దయచేసి ప్రవర్తింపజేసెదరా?

ఉ. (2) మరియు (2) ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూ భోర్లవారితో నాలోచించును. (2) ఫారెస్టుకమిటీవారి సలహాల ననుసరించి ఫారెస్టును విభాగించుటకును ఎచ్చటెచ్చట పంచాయతు లవసరములగునో అచ్చటచ్చట తదధ్యముచేయుతగిన ఏర్పాటులను తెలియబరచుటకును కలెక్టరులకు ఉత్తరవు లిదివరకే పుట్టియున్నవి.

గౌ. ఎ. డి. జి. యం. అనామక తంబి మరక్కారుగారు.

49 ప్రొ. మలవారు మాపిల్లలు కొగిన రీతిని వారికి మహమ్మదీయ లానొసంగు విషయము క్రిష్ణముగ నాలోచించురా?

ఉ. వారావిషయమునుబట్టింకకపోతే కనుగొనుచున్నాము. కలెక్టరుగారివిధివారలనున్నది.

50. ప్రొ. చెన్నపురి జిల్లాటవులలో పాఠశాల వెంకటాచలమర్థున వీధిలో నున్నప్పుడు స్థలములను కాలొపేషనువారు రాకమించుకొనరాదనియును ఆస్థలమున ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులకు సెకండరీ పాఠశాల నేర్పరచవలయుననియును జిల్లాటవును మహమ్మదీయుల విభాగసంపుకొనరు ప్రభుత్వమువారేమి చేయదలంచిరి?

ఉ. విభాగసము చేసినది. ఆలోచింపబడును.

51. చెన్నపురి విశ్వ విద్యాలయములోని బి. ఏ. కోర్సులో 5వ గ్రూపులో మహ్మదుడుడిలోని ఫిండ్లె కాలేజీనిగూడ చేర్చకలేదని మహజరు వచ్చినదా?

ఉ. వచ్చినది. ఆలోచింపబడుచున్నది.

58 ప్ర. (1) పరిశ్రామిక విషయమున నాయాపరిశ్రమల మంచిచెడ్డలను గురించియు యంత్రసామగ్రిల మంచిచెడ్డలను గురించియు నా కాఖోద్యోగులు చేరువగు సంక్షిప్త లేఖలు ప్రకటించునట్లు చేయగా? (2) వ్యవసాయక కాఖి వారిదివరకు ప్రకటించిన లేఖల నన్నిటిని పుస్తకముగ ప్రకటించి యుచియుగ ప్రజలకు పంచిపెట్టించెదరా?

ఉ. (1) ఈ విషయము పరిశ్రామిక విషయములకు తెలుపు సంఘముతో పాటాలోచింపబడును. (2) వ్యాపక సాయక కాఖివారు 5 విధములగు గ్రంథములను ప్రకటించిరి.

(1) పుస్తకములు (2) వార్షికవృత్తాంతములు (3) వేరువేరు విషయముల ప్రత్యేక సంక్షిప్త లేఖలు (4) కరపత్రికలు (5) పంచాంగములు మొదటి మూడువిధములగువియు నాంగ్లేయభాష నున్నవి. మూల్యమునకు విక్రయింపబడును. కరపత్రికలు లాంగ్లేయభాషను దేశభాషలలోను గూడ నుచితముగ పంచిపెట్టబడును. పంచాంగములు దేశభాషలలో విరివిగా పంచిపెట్టబడును. రయిశ్య పుస్తకము లంగడులలోను ఇతరచోట్లను గూడ నవి అమ్మకమునకు గూడ దొరుకును. ఈకాఖివారు ప్రకటించిన గ్రంథములపట్టిక పంచాంగములలో నుండును. ఆకాఖోద్యోగులకు వ్రాసినదొరుకును. అన్నిగ్రంథములనుచేర్చి ఒక్కటైదుగా కట్టబడిన గ్రంథములు కావలె నన్న పుస్తకములవలయును రెండుచేయు క్రయమును నిచ్చిన చెన్నపురిలోని చేపాటలో నున్న వ్యవసాయక కాఖిధి కారికి వాగిన బడయగలుగుదురు. (డైరెక్టరుఆఫ్ ఎగ్జిక్యూషన్).

54. ప్ర. (2) సేలము పురములో సంఘమున సభ్యులు 24యందీ కలరా? ఫిబ్రవరి 18 ను నున్న సేలదేశవారును 6 గురు నిరూపితులునా? (2) వీరిలో నున్నవృద్ధియు తనరైనా నున్నారా? సేలముమహమ్మదీయ సంఘమువారు ప్రతినిధుల చేర్చునడువును సేలముకలెక్టరు గారికిని ప్రభుత్వమువారికిని రెండు మహజరులను పంపి యున్నారా? (2) వారి నూచనలనునిరాదరణ మొనరించి పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడితరులను నూచించెనా (2) ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయుల పార్టీనము నాదరింతురా (యఫ్) పురపాలక సంఘములోనొక సభ్యుక (కొటనభ్యుత) మహమ్మదీయులకే ప్రత్యేకముంచబడునట్లు చక్కజేయుదురా?

ఉ. (2) కలరు (2) మాతనముగనొక మహమ్మదీయుడెన్నకొనబడెను.

(2) (2) (2) ఈవిషయము ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. ప్రభుత్వమువారి కొక మహజరువచ్చినది ఆలోచింపబడినది. (యఫ్) అట్టిసవరణ కవసరమగుపడదు.

(56) ప్రొ. 4-4-18 న ఆదాయ వ్యయపట్టిక విషయమున సేను నుడిచిన విషయములలో ప్రభుత్వోద్యోగుల బసల విషయమును ముచ్చటించియుంటిని. దానినిగూర్చి వారి కట్టుబసలను సమకూర్చుటకేమి యోనర్పబడెను.

ఉ. ఎచట ప్రజల ఇండ్లు ప్రభుత్వోద్యోగుల నివాసములకు దొరకవో అచట నట్టిగూర్చి పోకర్మ మేర్పరచ నిశ్చయింపబడినది. ఇట్టిభోధన సమకూర్చుటకు ప్రజలు సిద్ధపడునూచన లగుపడవు. గానభోసు, నంద్యాల, ధర్మవరము, నెంకటాపురము, హమారు, నామక్కల, మున్నగుప్రదేశములలో నిసాకర్మము లేర్పరచబడినవిగాని ఏపట్టణమునుబట్టి అపట్టణమునకే ఏర్పరచబడునో ఏదోయొకపద్ధతి అన్నిటినివర్తింపజేయ వీలులేదు.

57. ప్రొ. (2) కంపౌండరులను గురించిన వ్యాసములను పత్రికలలో చూచితిరా (2) ప్రభుత్వమువారు వారికితగిన జీతముల నిచ్చువిషయ ములోచింతురా.

ఉ. 67 వ ప్రశ్న కియ్యబడిన సమాధానమును చూడు.

గౌ. పి. ఫావులు ముల్కంటి జయనాథుడు సాహెబుగారు.

58 (2), క్రిందటి మొహరములో కర్నూలుజిల్లా గూడూరులోగలభా జరుగగా పోలీసువారు గుంపుమీద తుపాకులను పేల్చిరా. అట్టి యనసరమేమి కలిగినది (2) అప్పుడెక్కడైన మేజస్ట్రేటుగ్రామముననుండెను. ఆయన యుత్తరవుల ప్రకారమే పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరా (2) ఆనా దాగండరగోళములు జరుగకుండ పోలీసువారు వీధులలో తగిన జాగ్రత్తచేయకుండుట నిజమేనా?

ఉ. (2) ఇదినిజమే. వ్యాయ విచారణముగిసిన పిమ్మట విషయము ప్రకటించబడును. (2) డిప్యూటీ మేజస్ట్రేటుగారు

చిటనండిరి మొదట మేజిస్ట్రేటు రాకమునపు నూపరింటెం డెంటుగారి యంత్రపుట ప్రకారమును బాధలు కాల్యుడి నవి. పిమ్మట మేజిస్ట్రేటుగారి యంత్రపుట ప్రకారమే కాల్యు బడినది (సి) అట్టి విషయము కనబడదు.

59 ప్ర:—(1) కర్నూలు జిల్లాలోను మిరియి జిల్లాల లోను జిల్లాబోర్డులలో జరుగు చర్యలన్నియుభావమున జరు పుతున్నాయని ఆధారముగా వారికి తెలియవలయు దేశభావ జరుపబడుట లేదనియు తెలుసుకు విషయము సత్యమగునా? (2) అటులయినచో వానిని భాషాంతరీకరించుటకు ప్రభుత్వము వాడు త్రువులను నెసిదెంటులకు పంపెదరా.

ఉ: (1) విషయము తెలియదు (2) వారట్లు భాషాంత రీకరింపవచ్చును పెట్టుబోర్డులలో సభ్యులందరు సింగ్లీషు భాష వచ్చినచో అనుటచే సింగ్లీషుచేయు నవసరము కనబడలేదు.

60. ఈ రాజధానిలో ముఖ్యమైన రైలు స్టేషనుల లో స్త్రీలకు ఆదుప్రదేశముగ మహమ్మదీయ ఘోషాస్త్రీ లకు టిక్కెట్లు ముట్టకును వసూలుచేయుటకును స్త్రీలనే నియ మింపదగునని రైల్వేకంపెనీలకు వ్రాసెదరా?

ఉ: మేము వ్రాయజాలము.

గౌ: రావునూరూరు పి. కేశవశర్మగారు

62. యుద్ధమువలన నెలపు మీదకున్న సిబ్బల సర్వీసు ఉద్యోగముల పనులలో జేరజలసి వచ్చినందున ఆకాళలోపని జేయు నుద్యోగములయొక్క లాభల చేయుటవలన 1914 నవంబరు డిసెంబరు నెలలలో వారలకిచ్చిన ప్రతిఫలమువలన నెంతటి అధికవ్యయమైనది దొరతనమువారు తెక్కినివరమును నభా సముక్షము నందుచు నామోసింపెదరా?

ఏ. వైన నూచించిన ఏర్పాటులవలన నవంబరునందు రూ. 2421-8-2, డిసెంబరునందు రూ 3705-14-2 వ్యయ మైనది.

68. (ఏ) గౌ: డి.వాల్ బహదూరు రామభద్రనాయు డు గారు:— మద్రాసు ప్రెస్సు పత్రికయందు 1914 జూలై 20 వ తేదిని “చక్కటి భేదము” అను కీర్తిక క్రింద ప్రచురిత మైన వ్యాసమును దొరతనమువారు గమనించిరా? సోదా మొ దలగు పానియములను కల్పి చేయకుండుటకయ కాననమును మార్పుట యందలి యావశ్యకతనుగురించి పాలకులు యోచిం చెదరా?

ఉ: (ఏ) పాలకులు వ్యాసమును చూచిరి.

బి. ఆహారములను టిప్పులను కల్పి చేయుటనండి కాపాడుటకయ ప్రత్యేక శాసననిర్మాణవశ్యత దొరతనము వారి యోచనయందున్నది.

గౌ: కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు:—

70. నేను జూలై 27-వ తేదిని వేసిన ప్రశ్నకుగాను పాలకులు చెప్పిన జవాబున కనుగుణ్యముగ అధికారులు డిప్రీ ట్టుబోర్డు ఎన్నికలందు ప్రతినిధులుగ నుండగూడదను విషయ మునుగురించి ప్రతిపేదమైన హుకుము జారీచేయబడినదా?

ఉ:—దీర్ఘకాలము నవంబరు 21-వ తేదిని నడిగిన 152-వ ప్రశ్న జవాబువలన నెరుగవలయును.

71. పాలకులు 1914 మార్చి 2-వ తేదిని 254 నంబరు జారీచేసిన హుకుము ననుసరించి భూమివాక్రమించుకొనినపుడు ప్రకటన లాయజిల్లాలలో వాడుకయందున్న దేశభాషలందు ప్రచురించ బడుచున్నవా?

ఉ: ప్రకటింప బడుచున్నటులు పాలకులు నమ్ము చున్నారు. గమనింపదని సందర్భములను తెలిపిన తగినచర్య జరుప బడును.

72. నేను డిసెంబరు 2-వ తేదిని వేసిన ప్రశ్నకుగాను తూర్పురైలు స్టాటుఫోనులందు ప్రయాణికుల సౌకర్యమున దక్షిణహిందూ ఉత్తరపశ్చిమరైలుమార్గములందు మితా యిని ఫలాహారములను స్వేచ్ఛగా విక్రయించుటను గురించి ఏకేంటు తెలిపిన యజ్ఞప్రాయమును పాలకులు తెలిపెదరా?

ఉ:—ఏకేంటును ప్రశ్నను జవాబును డైరెక్టరు లకు పంపుమని కోరితిమి. డైరెక్టరులకు ప్రస్తుత మాచరణము నున్న పద్ధతి వాగున్నదనియును, ఆహారములను విక్ర యించు కంట్రాక్టరులకు తగిన పెద్దమనుష్యులుగ నుండుటకును, వారి బ్యాపార ద్రవ్యములను రయిల్వే అధికారులు పరీక్షిం చుటకును వీలుగల దనియును, వారు చెల్లించెడి స్వల్పమైన సుంకమువలనను పొందెడి మంచీలాభమువలనను ఫలాహారముల భర విశేషముగ హెచ్చించుటకును వీలుండదని వ్రాసిరి.

82. (ఏ) గోదావరి కృష్ణా జిల్లాలలో తాటి కొబ్బరి చెట్లను గలిగిన పీఠము లొంగుచుట కింకను నెంతకాలమువరకు ప్రయత్నములు జరుగవలసి యుండును? (బి) ఇంతవరకును

పాడైన చెట్ల కట్టచేసిన చికిత్స వలన నముం దింతకాల మీ యుద్యోగములు పనిచేయవలసి యందునని తెలుపుటకు వీలు గలదా? (సి) జబ్బుపడిన చెట్లయొక్క తలకు గొట్టివేయూ టకు మించిన చికిత్స చేయబడుట లేదుగాన నివరిని రివిన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు తహసీలుదారుల అజమాయిషీకిందను గామి న్దుల యధీనమునం డుండుటకు వీలు గలదా? (డి) జబ్బు పడిన చెట్లను కొట్టివేయు స్వంతదారులకు ప్రతిఫలము ముట్ట జెప్పు విషయమైనాలోని లేమియు త్రువును జారీచేసినారు!

ఉ: (ఏ. బి. సి.) ఇంకవరకు నడచిన పనులవలన ముం దెంతకాల మీపనులు నడుపవలయునో నిర్ణయించుటకు గాని గ్రామముల యధీనము చేయుటకుగాని వీలులేదు. వ్యవసాయ శాఖాధికారి 1913-14 సంవత్సరమునం దీవిషయమై ప్రచురిం చిన విమర్శనమును గౌ: సీ.వి. సభ్యుడు పరీక్షించిన జబ్బు పడినచెట్ల తలకుగొట్టు పద్ధతియొక్కతమాత్రమే చికిత్సకావని తెలియగలను. అవిమర్శనము 1914 సెప్టెంబరు 22 వ తేది నం 2732 ప్రచురణముద్వారా ప్రకటితమైనది. (డి) ప్రతిఫల మునిచ్చుట యొక్కముగాదని నిర్ణయింప బడినది

88 (ఏ) 1914 సంవత్సరపు కృష్ణవరదలవలన గలిగిన నష్టమెంత? పాలకుదాయమును కొంతకడెడి మొత్తమెంత? (బి) గత సంవత్సరమునందు సుధీవింపిన విస్తారమైన వరదల వలనను కృష్ణాతీర భాగమునందలి ఆంగ్లవై మొదలగుతాలూ కాలకు నలిగినను పనులని, ఇంతవరకును చెచ్చించినా మ్మును, కృష్ణాజిల్లాలోని డెబ్బాప్రదేశములందును, కృష్ణాతీర ప్రదేశములందును ముందు కృష్ణము చేయవలసిన సామ్యము తెలుపగలరా?

ఉ:—కృష్ణాగుంటూరు వరదల విషయమైన విమర్శ నము 1915 జూలై 25-వ తేది నెం. 228 పాలకపత్రికమునందు ప్రచురితమైనదిగాన దానిని చూడవలయును.

84. (ఏ) 1911 ప్రాంతమునందు వ్యవసాయ శాఖాధి కారి జిల్లాలయందు స్థాపింపబడిన వ్యవసాయ త్రేత్రములకు తెలిపిన రయతులను తహసీలుదారులు పెంటుబెట్టుకొనిపోయి క్రొత్తవ్యవసాయ పద్ధతులనుజూపి వానియందు వారలకిచ్చి రుచిని బుట్టించుట యొక్కముని కలెక్టరులకు తెలిపినమాట నత్యధిక? (బి) ఈవిషయము గతించిన మూడుసంవత్సరముల లో నెన్నిత్రేత్రములం దాచరణమునకు వచ్చినది?

ఉ:—(ఏ) సత్యము. (బి) సవిస్తరముగా సంకలుదెలి యవు. కాని వ్యవసాయత్రేత్రములందును త్రేతుల పాలము లందును క్రొత్తపద్ధతులు ప్రవర్తించబడినవి. ఆసందర్భములందు స్థానికాధికారుల సహాయము కరువుగా వినియోగింపబడినది.

85. (ఏ) ఈ యేడు వాగుసభ్యులందు క్రొత్త చట్టము లెన్ని ప్రవేశ పెట్టబడును? (బి) జిల్లా మ్యానిసిపాలిటీల చట్ట మును, లోకలు బోర్డుల చట్టమును నెపుడు ప్రవేశ పెట్టెదరు? (సి) ఈ రెండు చట్టముల ప్రాముఖ్యతను గమనించుచు కా సన సభయందు ప్రవేశపెట్టుటకు ముందారునెలల గడువులకు నటులు జనుల విమర్శనమునకై చిత్తు చట్టమును బ్రయోగించె దరా?

ఉ: (ఏ) ఇప్పుడేమియును దెలుపజాలరు. (బి) ప్రాయ శ: నవంబరు ప్రాంతమున (సి) చిత్తు చట్టములు వీలైనంత వ్యవధిలో బ్రయోగింపబడును.

గౌ: సి. వి. యస్. నరసింహారావుగారు.

87. 1914-15 సంవత్సర పుటార్థిక విమర్శన పత్రము లోని 476 పుటయందు జిల్లా వ్యవసాయ శీతుల సేర్పా టును గౌ: బట్టరు వద్దగారు తెలిపినటులు రయతులకు వ్యవ సాయక జ్ఞానమును గరపుటకై పాలకులు చేసిన యత్నములను నియమించిన శీతుల సంఖ్యను తెలిపెదరా?

ఉ: వ్యవసాయ శాఖయొక్క పుస్తకర్యాణ వ్యవహార క్రమము సామ్రాజ్యాధికారుల సమ్మతమునకై పంపబడినది. ఇప్పుడు ఈ విషయమును హిందూదేశపు మంత్రి యాలోచించు చున్నటులు తెలియుచున్నది.

88. (ఏ) కామ్యునుగారు ఈరాష్ట్రములోని సిగ్గిగతు లను గురించి చేసిన విమర్శనముమీదను పాలకులు తమ యభి ప్రాయములను ప్రకటించిన పిమ్మటను పనుసంతతిని బాగు చేయుటకై పాలకు లెట్టియోర్పాటులను జేసిరి? (బి) సర్కారు గ్రామములందును జమిందారి గ్రామములందును పనువుల మేరకై బిల్డ్ సేర్పాటును జేయుటకై ఏమి ప్రయత్నములు చేయబడినవి?

ఉ:—(ఏ) ఈవిషయము సామ్రాజ్య పాలనముయొక్క యొ హిందుదేశపు మంత్రియొక్కయొ ఆలోచనయందున్నది. (బి) బిల్డ్ సేర్పాటు విషయమై పాలకులు కొంత యోచించి రివిన్యూబోర్డునుండి తిరిగి కొంత సముజాయిషి కోరడమైనది. లోమిర్వవప్యారాకు సంబంధించిన ప్రత్యుత్తరము 7-వ డిసెం బరున ప్రచురింపబడినది.

91. ఏ. ఏరైలుమార్గమున సర్వే పూర్తిఅయినది? బి ఏరైలుమార్గములు సర్వే చేయబడుచున్నవి. సి. ఈరాష్ట్రము నందు త్వరగా ఏరైలుమార్గములు నిర్మింపబడుచున్నవి?

ఉ:—(ఏ) (బి) జనవరి 1-వ తేదిని ప్రచురించిన ఫోర్టు నెయింటుబార్డ్ గెజెట్టును జూచిన తెలియగలను (సి) యుద్ధ కాలమునం : మూలధనము లభించుట దుష్టముగా నీ రైలు మార్గముల నిర్మాణప్రక్రమము నిపుడు నిర్ణయించుట సాధ్యము గాదు.

92 విశాఖపట్టణపు నాకాశ్రయ నిర్మాణమును గురించి చేసిన యోచన లేఫీలియందున్నది?

ఉ:—యోచనలు సామ్రాజ్యపాలకుల కంపడినవి కాని యింకను ప్రత్యుత్తరములేదు.

94 1 అగణ్యములనుగూర్చిన పంచాయతీసభయొక్క నిర్ణయముసారముగ విశాఖపట్టణముజిల్లా యందే భాగములు అడవినుండి వివడియ బడ నున్నవి. 2 ఇపు డేర్పరచిన యా పంచాయతీలు తెలులు జరుగుచున్నవి.

ఉ:— 1 ఈవిషయమై వ్యవహారము జరుగుచున్నది. కాని ఏప్రాంతమున నెంత ప్రదేశముదవినండి వివడియవలసి యున్నది సరిగా నిర్ధారణగా లేదు. 2 ఇంతవరకు నిర్మితములై న పంచాయతీల వ్యవహార క్రమమును విమర్శించుటకది యకా లయని పొటకుల మలేము.

95 గతించిన పక్షేంద్లలోను లోకలుబోర్డులు స్థాపించిన క్రొత్తవైద్యశాలల సంఖ్యను తెలిపెదరా?

సంవత్సరము	క్రొత్త వైద్యశాలలు	
1904-05	...	9
1905-06	...	9
1906-07	...	6
1907-08	...	2
1908-09	...	9
1909-10	...	5
1910-11	...	4
1911-12	...	4
1912-13	...	3
1913-14	...	10

గౌ: టి. రిచ్చెండుగారు.

97. (1) 1914 లో ఆయిరోపాదేశీయుల పాఠశాలల అధికార సరిహద్దు వేలేములలో జరిగినది. (2) అనిరీక్షణ వ్యత్యాస పత్రికల పాఠశాలల కేలేములలో పంపబడినవి. (3) 1914 జూలైను ప్రాటెస్టెంటు కళాశాల నధికారులు నిరీక్షింప లేననుట సత్యమగునా? (4) 1914 మార్చిలో నిరీక్షింపబడిన జూలైను బాలికాపాఠశాల నిరీక్షణపత్రము లింకను పంపబడలేదనుట సత్యమా? (5) ఈకాలాతీతమునకు సమాధానమును ప్రభుత్వమువారు కోరెదరా (6) ఈ సమాచారములు కాలయాపనము గాబుండ నాయా పాఠశాలలకు పంపు సేర్పాటులను చేసెదరా? (6) 58 వ ప్రశ్నకు సమా ధానముగ హిందూజాతిన వాగ్దానముసారముగ ప్రభుత్వమువారేమైన నుత్తరవుల నొసంగియున్నారా?

ఉ: (1-2-3-4-5) ఈవిషయమునుగూర్చి ప్రభుత్వము వారు తత్సంబంధులకు వ్రాసియున్నారు. గాన నింకొక సభలో మరల ప్రశ్నింప గోరెదము (6) వర్తమానమునుబట్టి అవసరమైన చర్య జరపబడును. (7) అవిషయమున వ్యత్యాస తము చేరినది యూరోపియను పాఠశాల నిరీక్షణాధికారుల కార్యాలయ పరివారమును బలపరుచుట కుత్తరవు లొసంగ బడినవి.

98-(1) యూరోపియనుల విద్యార్జనయమున సిద్ధునభ వా నూచనలపై నుత్తరవులేమైన నొసంగబడెనా (2) తేక్స్టు అవిషయకములగు తీర్మానము లెపుడు చర్చింపబడును. ప్రభు త్వమునా లెపుడు త్తరవుల నీయవచ్చును.

ఉ: ఇండియా దొరతనమువారి యుత్తరవులకొరకు నిరీక్షించుచున్నాము.

99-(1) 1913-14 లో నెంతనుండి యూరోపియను ఆం గ్లోఇండియను డిగ్రీల విద్యాభివృద్ధికి ఏర్పాటులుచేయబడినవి. (2) 1913-14 విద్య సేర్పాటునున్న ఆతరగతులవారిసంఖ్య ఎంత.

ఉ: (1) 120 (2) 120

102. దొరతనమువారును 1029 ఉత్తరవులందు మంజూ రుచేసిన, బొంబాయియందలి విక్టోరియా జూబిలి టెక్నికలు ఇన్ స్టిట్యూటునందు చదువుకొను నిమిత్తము, విద్యార్థి జేతన ములకై ఎన్నిదరఖాస్తులు వచ్చినవో తెలిపెదరా?

ఉ:- ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రభుత్వం నియమాలకు తగినవి చెప్పి దరఖాస్తులు మాత్రము వచ్చినవి. అవి అంగీకృతములైనవి. కాని ఆ సాంకేతిక విద్యాలయమునందు జేరవలసిన కాలము ముగిసినందున ఇంకను గడువుగలదు గాన మిగిలిన వారు విద్యార్థి పేతనములకు గాన దరఖాస్తులు కోరబడినవి.

108. ప్ర. ఈ యేసునకు రాగలయేదను నెన్ని వ్యవసాయపాఠశాలలను నేర్పరచుటకు యత్నములు చేయబడినదియును, వానికి క్షేత్రములైన యుపాధ్యాయులు లభించినదియును తెలిపెదరా? (2) దేశభాషలందు వ్యవసాయపాఠశాలలను నిర్వహించుటకు దగిన కట్టిన సుకార్యములను వారుచేసే మైన సదుపాయములు గల్గియున్నవివా?

ఉ:- 1914 ఏప్రిల్ 1 నుండి మొదలైన కాలమున సభయించి విషయము చర్చించుచున్నట్లు తెలుపబడిన కారణములవలన వ్యవసాయ పాఠశాలలకు స్థాపించుటకు గాని వానిని నిర్వహించుటకు యుపాధ్యాయులను నిర్వహించుటకు గాని ఏర్పాటును జేయుటకు ఏర్పాటులే.

104. 1. నెలకును సంతతి వోమేకవర్తనలకు ఏర్పడిన కారాగృహమునందు యూరపియను రక్షకులు నియమించబడినా? ఎవరు నియమించబడినా? వారి పేరములెవరి? ఈ క్షేత్రము ఇండియానుండి ఏర్పాటుకావలసిన వారునుండియ మించుటకు మైన వాధలు గలవా?

ఉ. 1. నెలకు రూ 81.0-0 వేతనమున వోకడును రూ 60.0-0 వేతనమున వార్తనును యూరపియను రక్షకులు నియమించబడినా. 2 సంతతి సందర్భములనుబట్టి యోచించిన ఈపనికై యూరపియనులను నియమించుట మంచి ఏర్పాటుని పాలకుల మతము.

106 రాజకీయ కళాశాల విద్యార్థుల యుపయోగార్థమును వ్యాయ కళాశాల విద్యార్థుల యుపయోగార్థమును ప్రత్యేకముగా వసతి గృహములను ఈ సంవత్సరమునను రాబోవు సంవత్సరమునను నిర్మింపించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయుచున్నారా? దయచేసి తెల్పెదరా?

ఉ. ఆవసతి గృహములను గురించి నిర్ణయముగా ప్రభుత్వమువారి దగ్గరకు సలహా లేదును రాలేదు. తాత్కాలికముగా ఇంచినీరింగు కాలేజీ విద్యార్థులకొరకు ఇటీవలచేయబడిన ఏర్పాటులచే విక్టోరియా హాస్టలులో రాజధాని కళాశాలకు సంబంధించిన విద్యార్థులకు ఎక్కువ ఎడమదొరకవచ్చును.

107 (1) చిత్రకళా విద్యాలయమున నీక్రింద నియ్యబడిన రీతిని ప్రతిసంవత్సరమున విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గుచు వచ్చుచుండుట నిజమేనా?

81 మార్చి	1911	229
81 మార్చి	1912	267
81 మార్చి	1913	281
81 మార్చి	1914	258

(2) ప్రభుత్వమువారు దయచేసి ఈ క్రిందివారికి ప్రత్యక్షములైనా? (ఏ) ఈ క్రింద విద్యార్థి వేతనముల తగ్గునలచేసెంతవరకు సంభవించినది? (2) ఆ విద్యాలయములలోనియ్యబడిన విద్యార్థి వేతనముల ఉచ్చతము నచ తమ సంఖ్యలెన్ని? (3) విశేష చిత్రలేఖనమున తప్ప తక్కిన యెన్ని విషయములకు సంబంధించిన విద్యార్థు లింత క్రమముగా తగ్గిపోవుటకు కారణమేమి? (4) ఆ విద్యాలయములను ఆకర్షకముగాను ప్రజా రంజకముగాను నొనర్చుటకు ఏ యుపాయము లాలోచించబడి యున్నవి?

ఉ. (1) అవును (2) 1909 వ సంవత్సరమునకు ముందు జీతము చిత్రలేఖనములను తీసికొను ఆచారముండినది. దానిననుసరించి విద్యార్థుల పనిబట్టి నూపరింతు గారు సిఫార్సుచేయగా తదనుగుణముగా ప్రతి పరిశ్రామిక తరగతిలోని విద్యార్థికిని వేతనము లియ్యబడుచుండెను. ఈపద్ధతియంత యుపయోగకరముగా కన్పించినందున విశేషప్రతిభ కనుపరచు విద్యార్థులకు విద్యార్థి వేతనములన్నియు పద్ధతి జారీలాపెట్టబడినది. అట్టి వేతనము మొదటి ముప్పది యేయుండినను ఇటీవల ఏ బదిలీ వరకు హెచ్చించబడినది. 1911-12 వ సంవత్సరపు రిపోర్టును విమర్శించుచున్నప్పుడు విద్యాలయపు విద్యార్థి బలము పడిపోవుచుండుట ప్రభుత్వమువారికి గోచరమయ్యెను. విషయమును విచారించు సుదీర్ఘముతో స్పెషలరీపోర్టు సిద్ధముచేయించబడినది. దానిని బట్టిమాడగా పరిశ్రామికోపయోగమునండి వేరుపరచబడిన చిత్రలేఖన చిత్రలేఖనములు నేర్పకపోవుటచే విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గినదని తేలెను. 1912-13, 1913-14 వ సంవత్సరములలోనైనను తగ్గుదలకనుప రింతు గారు చెప్పుకొనుట నిచ్చుచున్నారు. మొదటిది

సహాయములేక. చెంపది సాధారణప్రజకు ఆవిద్యాలయములో నేర్పబడు విద్యయుక్కయంపయోగముజేసిన తెలియకపోవుట. నూపరింతు గారు ఇప్పటి విద్యార్థి వేతనములు మొత్తమున గాని సంఖ్యలోగాని మరియొక సంవత్సరము ముగిసినందుకుండవలసిన యభిప్రాయముచున్నారు. ప్రభుత్వమువారును నాతనితో నేర్పించుచున్నారు.

110. 1914-15 వ సంవత్సరమున నీ రాజధానిలో అందాజు చేయబడిన వేరుశాసన పంట యెంత? వెల ఏమి? అందులో నెంతభాగము ఈ రాజధానినుండి ఎగుమతియైనది యను విషయములను ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెల్పుచురా?

ఉ. వ్యవసాయ కాభాధికారిగారివద్దనుండి పంట విస్తీర్ణపు అందాజుగాని పరిమితి అందాజుగాని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసియుండలేదు. బహుశః ఈ నెలలో ప్రకటింపబడువచ్చును. మంకముల కలెక్టరుగారి లెక్కలను నుసరించి 1914-వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ మొదటికేదినం 1915-వ సంవత్సరము జనవరి 15-వ తేదీ వరకు మొత్తము రాజధాని నుండి ఎగుమతి యయినది 123,674 టన్నులు. ఇందులో 95,898 టన్నులు విదేశములకు పోయినది. మిగత వ 27,776 మునకును ఇండియాలోనితర ప్రాంతములకును పోయినది. మొత్తములో ఏర్పాగము 1914-15 పంటకుజేరినదనుటకు స్వయంచుటకు ఆధారమును లెక్కలేలేవు. కాని 1914-వ సంవత్సరము వలంబున మొదటికేదీ లాగాయకు ఇటీవల ఎగుమతియైన సరకులో ఇప్పటివంటుండి 2,700 టన్నులు విదేశములకును 13,910 టన్నులు కలకత్తాను పోయినట్లు నమ్మబడుచున్నది.

110. ఈ సంవత్సరము పదునెంతోల్లను పదునకాని తోల్లను ఎన్ని ఎగుమతికొరకులను అందాజు చేయబడినదియు వాని వెల యెంతయగునది అందులో నెంతయెగుమతి యయి యుండునదియు ప్రభుత్వమువారు దయచేసి తెలిపెదరా?

ఉ. ఈ సంవత్సరము ఎగుమతికి నర్హమగు తోల్ల సంఖ్యను గురించి కాని వెలనుగురించి కాని ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. కాని 1914-15 లోని మొదటి తొమ్మిది మాసములలో ఎగుమతియైన సంఖ్య 11,932,110; వెల రూ 2,69,78,547 అ.

గా. రాజప్రసాదూరు ఏ నుబ్బారాయలరెడ్డి గారు.

112. (ఏ) దక్షిణాపార్థులు జిల్లాలో కడలూరుతాలూకాలో (వెంచించిజరుకాలవ కు తర్రాఫాగమున దానిని చేరి యున్న కట్టోయరు కప్పుమనుగ్రామమున ప్రతిసంవత్సరమును పల్లపుభూములలో వరదకోజులలో కాలవ ఎగువగట్టులెగి పంటలు విస్తారముగా పోవుచుండుట నిజమేనా? ఈ సంవత్సరమున దివంగల నాపాలములలో కాలభాగము చేటులేమిగొని పోవుట నిజమేనా? (2) ఈ వరదలవలన నాగ్రామమున ఇండ్లకు గూడ ప్రమాదము కలుగుచుండుట నిజమేనా? (3) ఈ విషయమై గ్రామస్తుల నేకనాయకుల మోగెట్టుకొనినవారుడ సభికారులు సదుపాయము చేయబడుట నిజమేనా? (4) ప్రభుత్వమువారి విషయము వారనెదరా?

ఉ. ఆంజన కాలకూడలేక దక్షిణాపార్థులు బలవరచబడినప్పటినుండియు ఎడమలేక ఉత్తరపుగట్టు తెగుచున్నదను విషయములెప్పు తెక్కినవిషయములు తెలియలేదు. 1910 లో ఆంగ్లపరాసు ప్రభుత్వోద్యోగు గలివిషయమున సంప్రదించి యుండి. వారు నూచించినరీతి నచటికంటెన వెంచబడినది తెక్కిన సదుపాయములుగూడ చేయబడును. కుమారకోయల ఓడయనుండి యొకమరుగుడుకాలవను త్రవ్వించుటకు 18వేలు కావలెనను అచ నా ఆలోచనలో నున్నది.

113. పారిశుధ్య కాభోద్యోగులకు గమనించుటకు ఆ రోగ్యాధికారుల నెన్ని పురపాలక సంఘములవా రేర్పరచిరి లేక అందుల కంగీకరించిరి.

ఉ. మధుర ఉదకమండలము కు త్రివడివారు నియమించిరి. కాకినాడ కూనూరు ఏలూరు, మంగలూరు, నాగార్జున, తిరుగుమ నావల్లిసంఘములవా రేర్పరచుట కంగీకరించిరి.

మారిషస్ మెయిలు :- కొలంబోనుండి పిరాలా స్త్రీ మరుమిడ మారిషసుపంపబడు బాబులు మొదలైన వానిని జనరల్ పోస్టాఫీసులో ఈ నెల 8-వ తేదీ సాయంకాలము 4-45 గంటలలోపల వేయవలయును.

బొంబాయి జంతుబాధానివారణ సముచు.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 8:- నేనున్నా కడల జరిగింది. గత 4 సంవత్సరములలో బాపంబి నాన్నా కడల జరిగింది. 1910-1 సంవత్సరములలో 1481 మృత్యువులు చేయబడిన 1912-13 లో 1811 మృత్యువులు చేయబడిన 1910-11 లో 1812 మృత్యువులు చేయబడిన 1913-14 లో 12572 మృత్యువులు చేయబడిన 190839 లో 1005 73100 భాగము హెచ్చించబడిన మృత్యువులు చేయబడిన 1910 11 లో 74100 మృత్యువులు 1911-13 లో 100 కి 4 వ వంతు మృత్యువు విడుదలయ్యబడిరి అట్టికేసులు 588 వేయరానివరువును బండ్లలో చేయుట జంతువులను బాధించుట మున్నగు విషయములను మృత్యువు సంఘమువారు విచారణకు తెచ్చి యుండిరి. ఇట్లు విశేషబరువు చేయుటవలన ఎడ్లమెడలువాచుట పుండ్లుపడుట మున్నగు బాధలు తగ్గించినవి 1913లో 1584 మృత్యువులు చేయబడిరి. 1912 లో 627 మృత్యువులు చేయబడిరి. అంతకు పూర్వమునువత్సరములలోను దామామాకు 407 మృత్యువులు చేయబడిరి. ఇదివరకు వేయబడిన స్వల్పధన దండములు వీరికినాటకుండెను, ఈవిషయము గారవోద్యోగియగు (వెనెడిన్స్ మేజిస్ట్రేటు)గారికి తెలిపి పారిసానుభూతిమనచాలవరకు చక్కజేయగలిగిమి, ఆసభ కధ్యక్షతవహించిన శ్రీ గవర్నరుగారు వెద్దజంతువుల విషయముమృత్యువుగాక చిన్న జంతువుల విషయమునుగూడ సంఘము వారుగమనింప వలెనని నడిపిరి.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన లెంతివార్త

శిల్పి ఫిబ్రవరి 8:- ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీని ఇండియా మంత్రీగారి లెంతివార్తను రాజప్రతినిధిగారి కంపిరి. మెగ్సిలో మామూలుగా నొడలు నడుచుచున్నవి. లివర్నూలులో గూడ ఫీలిని కలిగించుటయే జర్మకల ప్రధానోద్దేశమైనవోనది మరల విఫలమైనది లివర్నూలు వ్యాపారము అట్లాంటికు సముద్ర సంచారములకు వర్తకవాకలతో ప్రయాణికుల నాకలతోను సంబంధించియున్నది. యుద్ధారంభమున శిభిగములు లగు కూసరులవలన వీరికపాయశీలిని లిగియున్న ను ప్రస్తుతము వీరికి కలిగిన ప్రమాద చాలతక్కువగానున్నది. జలంతర్గతము లోకమున నాకాపాయములు కలిగించుటలేని ఎడ్లు నాకవంటి నాక యొసర్పి నాకములతో పోవునవో నిది పరిగ జింపదగినదేకాదు. అట్టిరాలిటీవారు నాకటివలెనే ప్రస్తుతమునుగూడ నీయాపదను తొలగింప ప్రయత్నింతురను విశ్వాసము ప్రజలకుకలదు. ఈయన నాకలా త్వర త్వరగా పాయములను గూడ కలిగి యున్న విశేషము నాక కనబడగనే ఈవర్తక నాకలన్నియును గుమిగూడి ఇరుకు ప్రదేశముల కేగును ఏలీటులున్నను ఇంతమాత్రమున నాకాధికారుల నియమితి విధానమును మార్పదలంపరు. పశ్చిమరంగమునండి మార్పవార్తలులేవు. తూర్పురంగమున రష్యనులు పోరుచు నుండునట్లు కొద్దిగాముందుకు పోగలుగుచున్నారు. ప్రవ్యాలో విశ్వలాసదీ పశ్చిమతీరమున యుద్ధము బాగుచున్నది. కాశ్మీరీయులలో గూడ పోరుతగ్గలేదు. ఉబకుకమును ప్యాధినమైనదా జర్మకు లనుచున్నారు గాని మాసిగో మాశ్చేమియును లేదని రష్యనుల లనుచున్నారు.

ముగిసినవార్తకాలమును హెచ్చించుట.

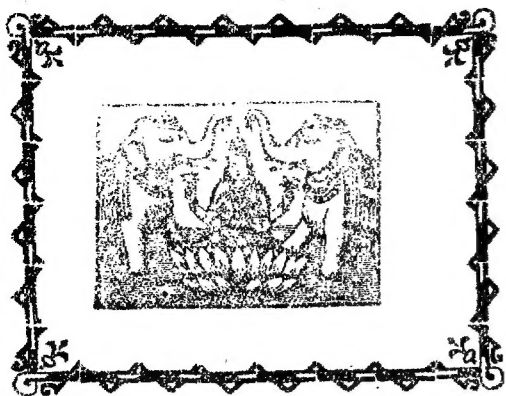
శిల్పి ఫిబ్రవరి 8:- కలకత్తాలో కిక్కురులలో నాకా నిర్మాణ స్థానములను కట్టునిర్మితము శివుబుముణము తీరు మానము నిమిత్తము కాలమును 1800 మొదలు 1951 వరకును ఇండియామంత్రిగారు హెచ్చించుట కుత్తరసంగిరి గతసంవత్సరము సమావేశమైన రేపు సదుపాయముల సంఘమువారు చేసిన సిఫార్సులలో నిది యొకటి.

నూతన సైన్యములు

లండను ఫిబ్రవరి 2:- నూతనసైన్యములను హార్మి నడుపుచురద్దాక్షిణ్యంగాట్టి గ్యూల్ఫ్ సైన్యములపే నిదినర కెన్నడును మాడలేదనియును ఇదియంతయు నూతనయుగము లోని నూతనకీకరత నున్నదనియును నడిపిరి. ఈవిషయంధమున అంటువ్యాధులును రోగములనులేకుండ నడియొకయంగ్ల సైన్యము మృత్యువు యని కెనెసింగ్టన్లో శిల్పి ఆలవిర్దకొనగారు నడిపిరి.

ప్రత్యేకపు విచారణ

రంగూను ఫిబ్రవరి 4:- బాల్మీను డిప్రీకు నూపరిం టెండెంటు కె, ఇ, వి- దీక్షకుగారి వెనను మరయుగ్గురు పోలీసు యద్యోగుల వైనః తేజము కేసులు మాండలికపు వారు రంగూనుకు పంపి యెవల ప్రత్యేకముగ విచారించుటకు ఫిఫ్ కోర్టువాకేర్పాటులను చేయుచున్నారు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 4 వ తేది
గురువారము.

గ్రామ నివాస స్థలములు.

సకల రాజ్యములకును నారోగ్యకంఠులైన ప్రజల సంక్షేమములకు దేశములు సుత్రములతోను, ఖనిజములతోను, సహజ సౌందర్యములతోను నొప్పుచున్న నారోగ్యకంఠులైన ప్రజలనుగలిగి యుండనపు డాలాభములు నిరుపయోగములు. ఆర్థికాభివృద్ధి, విద్యాభివృద్ధి, ఆరోగ్యరక్షణము ననుగమింపవలసి యుండునగాని పూర్వగామియగు గాజాలపు ఆరోగ్యసంరక్షణమునకై బ్రతిమి పరిపాలకులు వైద్యశాలలను స్థాపించి దేశమునకు మహోపకారమును జేయుచున్నారు. రోగములకు వైద్యసహాయమును జేయుట సత్పరిపాలనమునకు చిహ్నమైనను, రోగకారణంబుల నరసి యాపుట వివేకము. ఆరోగ్యప్రాప్తికై పరిశుభమైన వాయువు, శుద్ధమైన పరిసరములు, నిర్మలమైన నీరు, ప్రాణవదమైన నూర్యరశ్మి, వీనికి సాటిమైన మందులులేవని వైద్యవేత్తలనుతము. మనమాతృభూమి కీసహజములైన వైద్యసహాయములు భగవద్దత్తములైన మన యవివేకమువలనను, కాలస్థితి వలనను, మనము వానిలాభమును బొందుట లేదు. విశూచి, మశూచి, మన్యజ్వరము, విరేచనములు, శ్వాసకాసలు మొదలగువ్యాధులు ప్రజల నకాల మృత్యువు వాతను బడ వేయుచున్నవి మశూచికి పాలకులు నిర్బంధకముగ టీకాలను వేయించుచు ప్రతీకారమును గల్పించిరి. మిగిలిన జాడ్యములకును ప్రతీకారములను గల్పింపబడిన గాని దేశక్షేమము పరిధి నేరదు. జాడ్యముల వలన ప్రజాక్షయ మగుటయేకాక ప్రజలదేహ పటుత్వము సయితము తగ్గుచున్నటులు విమర్శకులకు గోచరమగుచున్నది. గతసంతతికిని వర్తమానసంతతికిని దేహదాన్యమున గలతారతమ్యమును గమనించినవారల కీవిషయము గోచరమై యుండును. హిందూదేశమునందలి ప్రజలుమూడు వంతులు గ్రామ నివాసులు. గ్రామ నివాసుల యోగక్షేమములే దేశయోగక్షేమమునకు సాధనములు. గ్రామనివాసుల యారోగ్యరక్షణమే దేశారోగ్యరక్షణము. ఈవిషయమును పాలకులును, దేశారాధన పరాయణులును గమనించవలసియుండును. గ్రామారోగ్య గక్షణమునకై గౌ. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఛాసన సభయందు పాపాదించిన

“ఈరాష్ట్రమునందలి జనసమృద్ధిమైన జిల్లాలయందు గ్రామ నివాస స్థలములకు లాభించెడి పద్ధతిమీదను విస్తరింపజేయుటకై సాధ్యమైనంతవరకేర్పాటును జేయుటకై తగినపరిహారముతో ప్రత్యేకాధికారిని నియమించుటకీసభ ఘనత పొందిన రాష్ట్రపాలకునకు విన్నవించు చున్నది”

అను తీర్మానము పాలకుల యామోదమును బడయుట శుభావహము. తీర్మానము నుపపాదించును రామచంద్ర రావుగారు గృహ

నిర్మాణము పాశ్చాత్య దేశములందు సాంఘిక పారిశుధ్య సమస్యగ బరిగణించబడు చున్నదనియును, బీదలగృహ నిర్మాణభారమును కొంత వరకు దేశమంతయును భరించవలసి యున్నదను ధర్మము గ్రహించబడిన దనియును, పాలకులు సులభముగ ఋణముల నిచ్చుకొనుటల నవలంబించవలసి యుండు రనియును మొదలగు హేతువాదములను జూపిరి. పోలవరము జమిందారు గారీ తీర్మానము నామోదించుచు కృష్ణాగోదావరిజిల్లాలయందలి మాగాణి ప్రదేశములందు నివాసస్థలములసమస్య ముఖ్యమైనదనియును, నారోగ్యస్థితి హెచ్చుచున్నదనియును, నివాసస్థల విక్రయము లాభకరముగ జేయుట కవకాశములున్నవనియును, అవకాశములేని బీదలుండెడి ప్రదేశములందు వ్యయభారమును పాలకులు భరించవలసియుండు రనియును, నీసమస్యను విష్ణుటకై ఇంతవరకును జేసిన యత్నములకంటె నెక్కువ యత్నములు ముందు చేయవలసియుండవలసియును చెప్పిరి. పాలకుల పక్షమున గౌ. కాన్హూగారు గ్రామనివాస స్థలముల సమస్య ముఖ్యమైనదనియును నింతవరకును పాలకులు రామచంద్రపురము తాలూకాలోని ఆరుగ్రామములందు నివాసస్థలముల వ్యాపనకై రూ. 1,08,000 లను వ్యయముచేసిరినియును, ఎకరము రూ. 100 చొప్పున గిట్టింపగలవనియును, కృష్ణాగుంటూరు గోదావరి జిల్లాలయందు సగము గ్రామములు జనసమృద్ధిముగలవనియు గ్రామమునకు 20 ఎకరముల నివాసస్థలము గావలయుననియును, నిర్ణయించిన కాగల వ్యయభారమును బట్టి నివేతన స్థల వ్యాపనము దుస్సాధ్యమనియును, నుపపాదకామోదకుల ప్రసంగములందు కార్యసాధనోపాయములు నిరూపింపబడలేదనియును, ఖండించుచు నీతీర్మానమువలన ప్రయోజనము గలుగదని చెప్పిరిగాని తుదకామోదించిరి.

రామచంద్ర రావుగారి ప్రసంగములోని విశేష భాగము పట్టణములందలి నివాసస్థల నిర్మాణమునకై సంబంధించి యున్నది. ఈసమస్య పట్టణములకంటె గ్రామములకుముఖ్యమైయున్నది. కాన్హూగారు ఉపపాదకామోదకులు మార్గముల జూపలేదని ఎత్తిపోకిరిగాని పాలనాదాయము నంతయును వ్యయమును జేయుపాలకు లేమిచేయుచున్నారో చెప్పజాలకపోయిరి. దేశాదాయములో రెండువంతుల సొమ్మును గ్రామవాసులు క్రత్యక్షముగనొ పరోక్షముగనో ఇచ్చుచున్నారు. ముఖ్యముగ డెల్టాగ్రామములవలన విశేషద్రవ్యము వసూలగుచున్నది. మాగాణిగ్రామముల యనారోగ్యస్థితి అచట నివసించెడివారల కెరుక. జూనుమొదలు జనవరివరకు గ్రామములు జలమయమై యుండును. రయితులు క్రమక్రమముగా భూమినంతయును నాక్రమించుకొనుటవలన మనుజులకు పశువులకు కడలుటకు మెదలుటకు వీలులేదు. ఊరివెలుపల ఇండ్లనుగట్టుకొనుటకు భూములుకుదురవు. ఊరియందలి భూములను పాటిమట్టికిని నివాసములకును పాహుకారులు గజమునకు మూడునాలుగు రూప్యముల నిచ్చుకొనుచున్నారు. మూలపల్లెలందు గూడ మూలందు 400 గజముల ప్రదేశమునందు 20 గుడిసెలుండును. ఆగుడిసెల చుట్టును నేమమాసములు నీరు నిలచియుండును. ఎరువుపోగు లన్నివైపులను నిండియుండును. అట్టి పరిసరములందు నివసించు వారల యారోగ్య మేస్థితియందుండునో వేరుగ వ్రాయుట యవసరము. నిమ్మ జాత్యుద్ధరణమును గూర్చి గంభీరోపన్యాసములను జేయు నాయకులును, సానుభూతిని వెలుపుపాలకులును దీనులకు స్థలదానమును గృహదానమును జేయుటకంటె జేయగల మహిమకారములేదు. “బ్రతికి

యుండిన సుఖములఁ బడయవచ్చు” అను నారోగ్యక్తి సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఇల్లు మనుజుని సకలాభివృద్ధికిని మూలము. పాలకులు స్థలములను, ద్రవ్యమును, లాభపద్ధతి ననుసరించి ఇచ్చినను గృహస్థులు కృతజ్ఞులై కాలక్రమమున నప్పుడు తీర్చెదరనుట సత్యము. కాన్హూగారు యకరమునకు రూ. 1000 వ్యయముగలనని చెప్పియుండిరి. గజమునకు 0.3-3 షేలయగును. క్రిక్కిరిసియున్న గ్రామములందు పాలుగై మయకరములను నిర్బంధముగ దీసికొని గజమునకు 0.3-3 చొప్పున విక్రయించిన కొనగలరయితులు చాలమంది గలరు. కొనలేని వారలకు ఊరకయె, అప్పుగనె, ఇయ్యవలయును. నొ బాలు మద్రాసు కలకత్తానగరపాలకులకు 50 లక్షల రూప్యముల వంతున నిచ్చుటకుగల కారణము. పారిశుద్ధ్యాభివృద్ధి గదా? మ్యునిసిపాలిటీలకు సయితము పాలకులు ద్రవ్యసహాయమును జేయుచున్నారు. దేశముయొక్క యోగక్షేమములకు మూలాధారములును, పాలనాదాయమునకు ముఖ్యాధారములును, నై నగ్రామముల పాశ్చర్యములకై ద్రవ్యమును వ్యయముచేయుట శ్రేయస్కరము. నీటివసతిని గల్పించి స్థలనిర్దేశమునుజేసి పట్టణ నిర్మాణము గెడెనుగా రుపజేయించినటులు పరిసరములు నిర్మితములైనపుడు ప్రజల జెనుక దీయరనుట సత్యము. గృహనిర్మాణ క్రమమునకు శీఘ్రముగ హిందూ దేశమునందు పాశ్చాత్య దేశములందువలె పరమార్థచింతగాని ధనాగమత్వముగాని తోడ్పడునని నమ్ముటకు వీలులేదు. లోకారాధన జీవనభావనలు నగరవాసులు దరుదుగనున్నపుడు గ్రామవాసులమాటతల పెట్టుటయసంగతము. దేశముయొక్క వర్తమాన స్థితియందు గ్రామములందు నివాసస్థలములను విస్తరింపజేయు భారమంతయును పాలకులమీదనే గలదు. వారి యధికారము ద్రవ్యసంపత్తి ఈపనికై వినియోగపరచునటులు నిశ్చయించుట శ్రేయస్కరము. పాలకులమోదించిన తీర్మానమువలన విశేష ప్రయోజనము గలుగునని నమ్ముటకు వీలులేదు. నియమించిన యధికారి విచారించి విమర్శనమును వ్రాసిపంపగలడు. నివాసస్థల విక్రయమును లాభకరముగ జేయుటయును సులభసాధ్యము గాదు. నియమించిన యధికారి ప్రజాప్రతినిధుల సహాయమున విచారణ కుపక్రమించునటులు పాలకులేర్పాటుచేసిన ఫలప్రదమగు నేమె అధికారులు యోచింపవలసి యుండును.

స్థానిక వార్తలు.

5-వ తేది శుక్రవారము.
ప్రాఫెసర్ గిడ్డినగారి విశ్వవిద్యాల యావన్యాసము, రాజధానికళాశాల సా. 5-30

ఒక సెలవుదినము:—వచ్చెడి యేప్రిల్ నెల 1-వ తేది గురువారమునకు బదులుగా ఏప్రిల్ నెల 7-వ తేది బుధవారమునాడు పబ్లిక్ ఆఫీసులకు సెలవియ్యబడును.

మదరాసు నాలంటీరు గార్డులు:—వచ్చెడి శనివారము తెల్లవారి 6-30 గంటలకు వీరు ప్రధాన కార్యస్థానమున పరీక్షార్థము సమావేశమై నైతిక విన్యాస మొనర్చెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషను.—దివాన్ బహదూర్ ఎమ్. ఆదివారాయణయ్యగారిని స్థానిక ప్రభుత్వమువారు మదరాసు కార్పొరేషన్ కమిషనరుగా నియమించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది.

రాకె:—హైదరాబాదులో కుమారుని వివాహము గావించుటకై సుమారు 2 నెలలక్రిందట వెల్లియున్నదివాన్ బహదూర్ గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసు గారు కడచిన శనివారమునాడు మరలి వచ్చినారు.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు

కట్టణ నిర్మాణ ప్రదర్శనములు.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— ఎమ్మెస్సీ మంచుబడిన క్లాసు గ్రాంటును నాకలొనున్న ప్రదర్శనములు సమగ్రముపాలైనందున వానిని మరల సేర్పడుటకు 1000 పౌండుల కాటలయిన బానుబరన్సుగా ప్రకటించి మనకు పాపటయై పోయెను. హిందువుల రాజధాని పరిగణించుటకు ప్రాధాన్యము కల్పించి ప్రభుత్వము ప్రత్యేకావకాశమును గలిగించినది. ప్రస్తుతపు హిందూజీవన పునర్నిర్మాణము ప్రారంభమగుచున్నది. ఈ ప్రదర్శనములకు భవనసాయము చేయుటలో మన మా పునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడినవారల మగుడును ఆయన ప్రకటించిరి.

గాయములుతగిలిన హైందవ సైనికులు.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— గాయములుతగిలిన హైందవ సైనికులు 500 మంది నిన్న త్రైతమున వచ్చిరి. వారు పీఠులలో వైద్యశాలములపై పోవుచున్నప్పుడు ప్రజలుతాపాధ్యుల నొనరించిరి. డవున్నన నిద్రకు కర్మాగారముగనున్న గృహ మింటు వైద్యశాలగా మార్చబడినది. వారిలో చాలమంది కచటబస యొసగబడినది.

పార్లమెంటు సమావేశము.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— సోదా ప్రజాప్రతినిధుల సమావేశమైనది. ప్రజాప్రతినిధులలోని 2 వందలమంది రణరంగమున యుద్ధము చేయుచున్నారు. ఆయనను, ఇర్లాండు దేశపు ప్రతినిధులు తప్ప చాలమంది ప్రజాప్రతినిధులు సభకువచ్చేసిరి. ఆహారపదార్థములధరలు.

ఆస్పిత్రియ మంత్రిగారు ఆర్థుల హెంపార్సనుగారి కిట్లు తెలియజేసిరి:— ఆహారపదార్థముల ధరలునుగరించి కమిటి వారు జాగ్రత్త సంగతిసందర్భములను విచారించుచున్నారు. సాధ్యమయినంత త్వరలోనే కమిటీ విచారణ ముగించుదురు. దీని విషయమై కామన్సు సభ వారు విచారించుట కవకాశముండును.

ప్రతికూల సాహాయ్యమున, వ్యాఖ్యానములను ఆస్పిత్రియ గారామోదించుచు సంగ్రహముగ కొన్ని సంగతులను తెలియజేసిరి.

కామన్సు సభలోని ప్రశ్నలు.

కామన్సు సభలో నడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానము చెప్పుచు ఆస్పిత్రియగారు తెలియజేసిరి:— హిందూజీవన వ్యవహారములను, తిదితరవిషయములను, విచారించుటకు తగిన తెలివి నేను త్వరలోనే నిర్ణయించుదును.

కమిటీవారి నిశ్చయము.

కామన్సు సభలోని ప్రత్యేక కమిటీవారి నిశ్చయము తెలుపుచున్నది:— విశేషపులకును, సైనికుల భార్యలకును పిల్లలకును, వికలాంగులకును, కొంతభాగము యిచ్చుటకు దొరతనమువారిని కొనుచున్నాము. పూర్తిగా వికలాంగులయిన సైనికులకు వారసునకు, 25 పిల్లలకు ఆదాయమునకు తక్కువ యుండకూడదని మాయఖిప్రాయము.

జర్మను సబు మెరై నులు.

తైము విలేఖకుడు చెప్పు సంగతులు.

తైము విలేఖకుడు నాకా విలేఖకు డిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— సబు మెరై నులను చూడవచ్చు తోడలమిద పడకుండ చేయుటకును లేదా తరువుగాకుండ చేయుటకును రెండుమార్లు మున్నవి. మెల్లగ పోవునట్టి చిన్న వర్తకపు తోడలమెంటు కాపుగాయుచు యుద్ధపు నాకాట వెళ్లుట. ఈ స్త్రీయరు యజమాను లిందుకు బహుశః ఒప్పుకొనరు. రెండవది యేమనగా, సబు మెరై నులకుల కలుగుచున్న యనర్థములన్నియు వర్తకులకు తెలిసియున్న వికాపున మీరు తమ సుఖానిధి సంప్రదాయము ననుసరించి, ప్రత్యము జూపవలెను. సబు మెరై నులు వేగముగ పోవు. వీనికి త్వరలో నష్టము కలుగవలెను. స్త్రీయరుమిది వారు ప్రార్థనచేసినచో వీని ముంచి వేయవచ్చును. లేదా తప్పించుకొనవచ్చును.

ప్రాన్న

పరాను అధికారుల ప్రకటన.

ప్రాన్న ఫిబ్రవరి 2:— పరాను అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:— ఇటీవల అవేశముతోను తీవ్రతతోను నిన్న ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. జర్మనులు మట్టడించినవృద్ధులకు వెనుకకు వెళ్లివేయబడుచు వచ్చిరి. పెద్దపిల్లలతోను పాము ముందుకు పోవుచున్నాడు.

జర్మను సైనిక నష్టములు.

పరాను అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— నిన్న మాకును జర్మనువారికిని జరిగిన ఫిరంగుల యుద్ధములో జర్మనులకు చాల నష్టము కలిగినది. ఇరవై మందలములో ఫిరంగుల యుద్ధము తీవ్రముగ జరిగినది.

జర్మను కందకములను పట్టుకొనుట.

కుయించి వైపున జర్మను పటాలమొకటి ఆంగ్లేయ సైన్యమును మట్టడించి, తాత్కాలికముగ వెనుకకు వెళ్లినది. కాని ఆంగ్లేయులు తిరుగ జర్మనులతో తలపడి పోగొట్టుకొనిన స్థానమును తిరిగి పట్టుకొనుటయేగాక ముందుకుపోయి జర్మనుల కందకములను కూడ పట్టుకొనిరి.

లాహస్సీయెద్ద పోరాటము.

లాహస్సీ, బెత్తూను మార్గము వైపున మన కాలపాటు బాగుగా పోరాడినది. జర్మను సైన్యము లోక పటాలమువారున్నారు. మొదటిరెండుపర్వతములను జర్మనులు మట్టడించి నష్టమునకు ఫిరంగులను గొల్పి చెదరగొట్టితిమి. మూడవసారి కొంతమంది మన కందకములలోకి రుద్రుడైరి. కాని మేము సన్నీలో వారిని తిరిగి తలపడి, చెదరగొట్టి వేసితిమి. కొద్దిమంది జర్మనులు మాత్రము తిమకందకములను తిరిగి పట్టుకొని గలిగిరి.

మిత్రమండలివారి వెద్దఫిరంగులు.

మన వెద్దఫిరంగులను వెట్టి కొట్టుట వలన నోయనుస్తే మన దగ్గర రెండుసార్లు నేడయో ప్రేలినది. రెండున్నరగంటల వరకు యిక్కడ పోరాటము నయ్యెను.

వైపులో ముందుకుపోవుట.

వెర్రిను మండలములో తిరిగి మేముక ఆదరిని పట్టుకొంటిమి.

కడచినరాత్రి ప్రకటన.

లండను ఫిబ్రవరి 3:— నిన్న రాత్రి యిట్లు ప్రకటించిరి:— సమద్రమనకన, లీనుకును మధ్యను జర్మనులు ఫిరంగులవేసి మన ఫిరంగులను నిరుపయోగముచేయుటకు వృధా ప్రయత్నములుచేసిరి. అగ్రాములో సోమవారము రాత్రి ఫిరంగులయుద్ధము జరిగినది కాని జర్మనుల కాల్పులము మట్టడించలేదు. సోయిజున్న దగ్గర మేము జర్మనుల ఫిరంగులందు స్థానమును వ్యసముచేసితిమి. సెయింటుపాటను జర్మను కాల్పులము మట్టడించి నష్టము మేము వారిని వెనుకకుగొట్టితిమి. వెర్రిను లాహర్లను దగ్గర మేము మింక నుముందుకుపోతిమి. బాగట్టిలి ఆర్గోనలోని గనిజర్మనులు మట్టడించి నష్టము మేము వారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. ఉఫ్ హోల్జుదగ్గర రాత్రి ఫిరంగులపోరాటము జరిగినది వోస్టెను లోని బర్నహాపు లి బాగువైపున మేము ముందుకు పోవుచున్నాము.

జర్మను సేనలు.

ఆంగ్లేయ సేనలను స్థానమును మట్టడించుట.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 3:— పయినీరుప్రతిక లండను విలేఖకు డిట్లు తంతివార్త పంపుచున్నాడు:— ఆంగ్లేయ సైన్యములను స్థానములను, జర్మనులు ప్రాణములకు రెక్కచేయక తెగించి మట్టడించిరి కాని వారి వేదినీలన ముప్పుకలిగినది. మన సైనికులపంక్తిలో కొన్నిచోట్ల సైనికులను వారు వెనుకకుగొట్టిరి. కాని మన సైన్యము ప్రతివారు సాహాయ్యముగ వచ్చి, జర్మనులకు చాలనష్టము కలుగజేసి వారిని వెనుకకు గొట్టివేసిరి. వెనుకకుపోవునప్పుడు జర్మనులు మనకందకములను ధ్వంసముచేయుట కాలోచించిరి కాని, ప్రయోజనము కలుగలేదు. మన సైనికులు నిరుపమానైర్వముతో పోరాడిరి. మేజరు ఆర్థరు బి. మారిసు లిలుగారు కనుపడలేదని చెప్పుచున్నార కాని వీరిని జర్మనులు పట్టుకొనియుండును నిన్నతో అంతమగువారము వరకు నిట్లు మట్టడులు జరుగుచున్నాయి.

జర్మను విమానములు.

డన్నియూ వై బాంబులు వేయుట.

లండను ఫిబ్రవరి 3:— జర్మను విమానము ఆహారము రాత్రి డన్నియూ పట్టణముమీద బాంబులువేసినది. వీనిమీద రెండుగంటలు ఫిరంగులు వేసి మిత్రమండలివారి విమానములు వెంటతెరిమినవి. ఆల్సేనులోని కర్మిని జర్మనులు వదలివేసి పోవుచున్నారట. పరాను వారు అగ్ని వర్షము కుపించుచుండటచే జర్మనులెట్లు చేయవలసి వచ్చినదట.

యుద్ధపు సిద్ధిగతులు.

ప్రత్యక్షముగ చూచినవారు చెప్పు విషయము.

లండను ఫిబ్రవరి 3:— ఆంగ్లేయ కిరీమునం దుండి, యుద్ధపు సిద్ధిగతులను ప్రత్యక్షముగ చూచిన వారొక డిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— జర్మను చక్రవర్తిగారి జన్మదిన సందర్భమున మేము, మే స్త్రీ సుందగ్గర నొక యింటి మీద ఫిరంగి గుండ్లను పరిపెలిమి, ఇక్కడ నున్న జర్మనులు నానా ముఖముల పోయిరి, ఈ యింటిలో బాంబులు మున్నగు మందు సామగ్గిని యుంచిరి, లాహస్సీ కాటవకును బెత్తూనుకోడకును మధ్యనున్న మన సేనా మధ్యభాగముమీదను, తుడివైపునను జర్మనులు పట్టుదలతో శుక్రవారమునాడు పడిరి. ఇట్లు కలసితిమి. పొలములలో మాలు యేర్పరుచుకొనిన మన సైనికులు వారిమీదవడి చాల నష్టము కలిగించిరి. జర్మనులకు వెనుకకు పోవునప్పుడు, రిం మంది చనిపోయినవారిని దగ్గరపెట్టి దక్షిణభాగపు కొట్ట కొనను ఒక స్థలమునందు కందకములోని కొంత భాగమును మాత్రమేవారు పట్టుకొనగలిగిరి. కానివారిలో మనవారు తిరిగి తలపడి జర్మనులలో ప్రతివారిని చంపివేసిరి. బెత్తూనుకోడకు దగ్గరకూడ నిల్చి జరినది.

ఇక్కడకూడ నొక కందకమును పట్టుకొనిరి, మనవారు సన్నీలో తలపడి ప్రతివారిని చంపివేసిరి. మన సైనికపంక్తి దగ్గర జర్మనులు కుప్పలు కుప్పలుగ పడియుండిరి. ఆంగ్లేయ సైనికులకు గొడ్డిపాటి నష్టము కలిగినది గయించి-బోను-బెత్తూ సేనా ముఖమునందు జర్మనులు మట్టడించిరి కాని వారికి చాల నష్టముతో విఫలమైనది, వారు చాలమంది చనిపోయిరి చాలమంది ఖయీరుకూడ దొరకిరి కొంతమంది నచ్చి మట్టడించినట్లు చెప్పుచున్నారు.

ఈజిప్టు.

సూయజ్ కాలువ.

మూసివేయబడిన సంగతి అబద్ధము.

లండను ఫిబ్రవరి 2:— సూయజ్ కాలువ మూసివేయబడినదని పుట్టిన వదంతి నిజముకాదనియు, యథా ప్రకారము రాకపోకలు జరుగుచున్నదనియు, కలవెనీవారు తెలియజేయుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా.

ఆస్ట్రేలియా సేనలు.

మెల్ బోరను ఫిబ్రవరి 3:— ఆస్ట్రేలియలకు సహాయముగాను రణరంగమునకు వచ్చుచున్న రెండవ ఆస్ట్రేలియా సేన బయటదేరినప్పుడు, జన్మలెత్తితోల్పామానును కనుపరచిరి. జనలు గుంపులు గుంపులుగ కూడి సంతోషముతో కేకలు వేసిరి.

అమెరికా

అమెరికాలో నొకవం తెనను ధ్వంసముచేయుట.

న్యూయార్కు ఫిబ్రవరి 3:— సెయింటు కోర్స్ నుండివై వేసిన ముఖ్యమగు రైలు వేదంతెననుచివకో ముందు వెట్టి ప్రేట్టుటవలన, యిక్కడ చాల సంతోషముకలిగినది. ఇది సెయిను సరిహద్దులోమాంట్రిటె, సెయింటుబానువ్యాబరన్సువిక్కులకు పోవు మార్గములందున్నవి. వంతెనయొక్క ఒక అర్భికి కొద్దిగ నష్టముకలిగినది. ఒక ఉద్యోగిని అమెరికావారు అనమానము మీద పట్టుకొనిరి. ఇతడు జర్మనుదేశేయు డట.

జర్మను

రుష్యా జర్మనుచక్రవర్తులు.

ఒకతంతివార్తను జర్మనులు తొక్కివెట్టుట.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 3:— పయినీరుప్రతిక లండను నుండి యాక్రంది తంతిసమాచారము వచ్చినది:— రుష్యాచక్రవర్తి గారికింది తంతివార్తను జర్మనుచక్రవర్తిగారికి కడచిన కాలై 29-న వేదిన పంపించిరి. కాని జర్మనులెట్లు తొక్కివెట్టి ప్రకటించలేదు. రుష్యావారి విదేశీయసామగ్రికార్యాలయము వారిపక్షము దీనిని ప్రకటించుచున్నారు. రాయబారి తెలియజేసినదానికి, జర్మనుచక్రవర్తిగారు తెలిపినదానికి స్నేహభావములోని భారతమ్యము దీక్షవలన వెల్లడియగుచున్నది ఈవార్త చివరనిట్లున్నది:—“ఆస్ట్రేలియావారికి సర్వయావారికి యున్న తగాదాలను హేను, మహాసభలో పరిష్కరించుటకు వదలి వేయుట యుక్తము. మిషివేకమునందును, స్నేహభావము నందును నాకు చాల నన్యకమున్నది.”

జర్మను సబు మెరై నులు.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 3:— నీలిమి అంధుమిరిటర్ గెట్టు ప్రతిక లండను విలేఖకు డిట్లు సమాచారమును పంపించు

చున్నాడు:—మార్చి 10న పత్రికా విలేజుకుడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:— జర్మను సమైక్యము 2 వేల మైళ్లదూరమువరకు పోగలను. అట్లుగా జర్మనులనుండి పీట్లు పుష్పవరకుపోయి తిరిగి రాగలను. ఈ సమయమునకు కాకల నీన సాధన సామగ్రిని ఒక రేపుగాని, స్త్రీమరుగాని నష్టముచేసి యుండవచ్చును.

జర్మనీలోని ఆహారవద్దార్థములు.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 3:— నీటి అందుమిలిటరీ కెటె ట్లు కీండి తంత్రివార్త వచ్చినది:— జర్మనీలోని టాబాక్కులు పత్రిక యట్లు వ్రాయుచున్నది:— నీటినుండియు, బెర్లిను నగరవాసులు రెండు కిలోగ్రాముల బొట్టె, పిండి, వాడుకొనవ లసియున్నది. ఇంతకు మించివాడు కొనకూడదు. ఇతరాహార ములను కొనుక్కొలిగినవారు కూడ ఆపదార్థములను మిత ముగ కొనుక్కొనవలసివది.

వానుక్ల క్లుగారి కుమారుడు.

అంబై న్యూస్ ఫిబ్రవరి 3:— జర్మను సేనాధిపతి యగు వానుక్ల క్లుగారి ప్రథమపుత్రుడు డ్యూక్సన్వద్ద జరిగిన ఫిరం గుల యుద్ధములో చనిపోయెను.

పరిష్కారము.

పరిష్కారమును అభివృద్ధిమునద్ద యుద్ధము.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:— పరిష్కారముగల్గి, మెనపాటామి యాలోను జరిగిన యుద్ధమునుగూర్చి “టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రిక విలేజు ఒక డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. “సా” అను పట్టణమునై ఫిరంగులు కాల్పుట మొదలుకొని, తర్వాత బ్రిటిషు సేనలు ఆక్రమించుకొనవరకు యందు వివరింపబడి యున్నది:—

తుపాకువలన యుద్ధమునకు అంతరాయములు కలుగుచు వచ్చినవి. బ్రిటిషు సేనలు బ్రసాను ఆక్రమించుకొనుటకుపూర్వము శత్రువులు నదిలో దోవలేకుండచేయుటకు స్త్రీమర్లనుమించిరి. బ్రిటిషు వానలపై కాల్పుటకు ఒడ్డునఫిరంగులను ఆమర్చిరి. నది లోనికి బ్రిటిషు వానలను రాకుండ కాపలాకాయుటకు ఒక ఫిరంగిబోటును, ఒక మోటారుబోటును ఉంచిరి. కాని “ఇస్మి గిల్” అను బ్రిటిషు ఫిరంగిబోటువారు ఒడ్డున ఆమర్చిన ఫిరం గులను పాడుచేసినది. మోటారుబోటును ముంచివది. ఫిరంగి బోటును వెళ్లగొట్టినది.

బ్రసానరేవులో సుంకములను వసూలుచేయు ఆఫీసు వైసను, యురేకండ్ల వైసను కొంతమంది ఆరబ్బుటపడి లూటీచేసి నందున పట్టణముకల్లోలముగనందెను. లూటీచరిగినవాడే బ్రిటిషు సేన సాలోనండుబ్రాకువచ్చెను. ఒకటిరెండుగోజులు ఆక్ర మున్నతరువాత కొంత సేనను ఆఫీసర్ నదిప్రాంతములకును, కొంత బ్రసానరేవు రక్షణకును, కొంతరేవు రక్షణకును పంపబడెను. దేశములోని కల్లోలమును అణగగొట్టుట ఆరబ్బుటవద్దనున్న ఆయుధములనుకొనుటలొంతమందరై ఇప్పుడుమలినవదిన బ్రసానరేవుమును పరిశుభ్రము చేయించుట, మొదలగుపకలను బ్రిటిషు సేన దిశంబరు ఆరంభమువరకు చేయించుచు విరామము లేకుండ యుండెను. నదీతీరముననున్న మహమ్మదాషేకు గారి మందిరములో ఒక ఆసుపత్రి స్థాపింప బడినది. బ్రసానివాసులగు సుబాన్ బేవాగారి నాయకత్వము క్రింద కొంతబర్మీ సేననుతీసికొని, ప్రెగ్రిన్, యుప్రేట్సు నదులుకలి యువోటుకు రన్నాకడకున్నట్లు తెలిసినదికావారవచ్చినవెంటనే, బ్రిటిషు వారు దిశంబరు 3 వ తారీఖున యాడు పటాలములను కొన్ని ఫిరంగులను యచ్చి స్త్రీమర్లపై పంపిరి. ఈ సేనమరక్షిం చుచు “ఇస్మిగిల్” “ఒడిన్” “లాకెస్” అను బ్రిటిషు ఫిరంగివానలుమందు నడచినవి. ఈ సేనమరునాటి ఉదయము తర్వాత నాలుగుమైళ్లు క్రిందుగా నూలుజు కాలువ, సాట్ ఎర్ ఆరబ్బినది కలియువోటదిగినది. దిగి, నదియొక్క ఎడమ వైపుగా వెళ్ళిత్రు సేనవై పడినది. బ్రిటిషు ప దా తి సేన తమ నావలమీదనున్న ఫిరంగులయొక్కయు యితరఫిరం గులయొక్కయు సాహాయ్యమువలన సులీరా అను గ్రామము లోనున్న శత్రు సేనలను పారదోలగలిగిరి మిగిలిన సేనలనుకూడ పారదోలిన తరువాత బ్రిటిషు సేన ఈతచెట్లలో పడిత్రు సేనలను వెంటంటిరి తర్వాతాని యుండెనుండి కండకముల నుండి శత్రువులు విపరీతముగ ఫిరంగులు కాల్పుచుండి ఈ కారణమువలన బ్రిటిషు సేనమందుకు వెళ్లుటకు వీలులేక పో యినందున నదిలోలగగు చేసియున్న స్త్రీమర్లవద్దకు వెళ్లవలసి నదని ఉత్తరువైనది. స్త్రీమర్లవెళ్లుట తిన్న బ్రిటిషు సేనకులను ప్రెగ్రిన్ గొట్టిన టర్కీ సైనికులను తీసికొని బ్రసాకువెళ్లి 6 వ తారీఖు సాయం

కాలమును తిరిగివచ్చెను. శత్రువులు మనసేనలోని ఒకభాగము నైపడిరి. కాని ఏమీ చేయలేకపోయిరి ఇదివరకు ఒకమారు బ్రిటిషు సేన టర్కీవారిని మెజరాఅను గ్రామమునుండి పార దోలినట్లు వైన తెలిపితినిగా! అప్పటికి పారిపోయి వారు యెక్కువసేనతోవచ్చి మెజరాను ఆక్రమించుకొనియుండిరి. ఈ గ్రామమువద్ద బ్రిటిషు టర్కీ సేనలకు తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగెను. ఈయుద్ధములో టర్కీ, ఆరబ్బు సేనలు సంపూర్ణ ముగ ఓడింపబడినవి. వీరికి ఆమట్టుపట్ల యెచ్చటను కండకములులేవు, వారిని బ్రిటిషు సేన వెంటబడి తరిమినది. వారు ఎడారిదాటి తమతైనదిలో బోట్లు స్త్రీమర్లనువేచి యున్నచోటికి పారిపోయిరి.

మరునాటిఉదయము బ్రిటిషు సేన ఆప్రాంతముల నాల్గు మైళ్లవరకు ఎక్కడెమున్ను దోకమగొనుటకు తిరిగిరి, దెబ్బలు తిని పడియున్న శత్రు సైనికులు దిగ్గరికి. కొంతమంది ఆరబ్బు సైనికులు వారంతటవారే ప్రెగ్రిన్ గొట్టినది. ఈ ప్రదేశమున యేటికట్టలపై ఈతచెట్లు లేవు. నిన్నటిరోజు ఓడింపబడిన శత్రు సేన యామినుగావెల్లిన యొక్కడ అనేకగుర్తులుఆగపడు చుండెను. వారు తొందరగా వెళ్లిపోయినట్లు అగపడెను. వారు తొందరమీద నదిలోవెల్లిన మందు గుండు సామాను, ఫిరంగులు, గుడ్డలు, ఉత్తరములు, పత్రికలు, ఆగపడెను. తరు వాత ఆప్రాంతములనున్న చోట్లమీద బ్రిటిషు సేనలు నదిదాటి తర్వాత వెళ్లినది. బ్రిటిషు సేన తర్వాత వెళ్లుచుండగా తర్వాత ఉత్తరముగా వెళ్లిపోవుచున్న ఆరబ్బు సైనికులు చాలమంది ఆగపడిరి. ఇట్లు శత్రు సేనపట్టి గోడలచాలు నత, కాలర కట్టలచాలునను దాగికొనియుండిరి ఇంతలో ప్రొద్దుటంకినందన బ్రిటిషు సేన మరునాటి ఉదయము తర్వా ను ముట్టడించవలెనను ఆఫ్రిప్రామముతో ఆరాత్రి ఒకచోట మకాముచేసిరి. ఇంతలో శత్రు సేనలువారు యిదివరకు ఆక్ర మించుకొనియున్న ప్రదేశములను వదిలి పోయినట్లు తెలిసినది తెల్లవారు సరికి టర్కీ సేనలో పడిపోయినదను వార్త వచ్చినది. ఒంటిగుంట 50 మంది టర్కీ సైనికాధికారులు 1200 మంది సైనికులు మాకు ఖయిలీలుగ చిక్కిరి. కొంచెము సేవటికి తర్వాత బ్రిటిషు పతాక మెత్తబడినది. ఖయిలీలను బ్రసాకు తీసికొని వెళ్లిరి. అచ్చటనుండి మరయొకచోటికి తీసికొని పోయి యుద్ధమందు చిక్కిన ఖయిలీలుగనంచుదురు.

టర్కీ.

నై గేరియా లోని మహమ్మదీయులు

టర్కీనుల్లానుగారికి తంత్రిపంపుట.

అండను ఫిబ్రవరి 24:— నై సా యుద్ధములో టర్కీ వారు జర్మనీ చేతుపట్టుము చేరి యుద్ధము చేయుచున్నందు నకు నిరసించి ప్రస్తుత సువలంబిద్దినమాన్యమునుండి మరల వల సినదని కొరచు నై గేరియాలోని మహమ్మదీయులు టర్కీ నుల్లానుగారి కొక తంత్రివార్తను పంపించిరి.

బొంబాయి

పత్రికాశాసనమునకు సంబంధించిన కేసు.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:— ఒకదొంగతనము సందర్భ ములో సోదాచేయుచుండగా స్వామిగురు మదన మోహన్ లాల్ అను సన్యాసియింటిలో అచ్చుకూర్పు ఆత్మరముల తేనులు మూడు, కూర్పిక యుంచిన విషయముకొంత, అచ్చు వేయు సిరాదబ్బాలు, ఒకబల్లక్రింద కనపడకుండ దాచి యున్నది బల్లమీద ఒకవిగ్రహముండెను. ప్రెస్ ఆఫ్ఫ సనుస రించి డిక్లరేషను యిచ్చుకుండ ఆత్మరములను ఉంచినందుకు స్వామిని ప్రాసీక్యటు చేసిరి “నేను ఆత్మ ర ముల ను కొనుక్కుంటిని, అచ్చునొత్తుయ్యత్రమును కొనిన తరువాత డిక్లరేషనును పొందవలెనని ఆలోచించితిని.” అని స్వామిగారు వాదించిరి. కేసును విచారించుచున్న రెం డవ ప్రెస్ డెన్సి మేజస్ట్రేటుకు సుబాల్ వాడ్ గారు జడ్జి మెం టులో ఇట్లు వ్రాసిరి:— ప్రెస్ ఆఫ్ఫ అచ్చునొత్తుయ్యత్రము ఉండవలసిన అవసరములేదు. కూర్పిక ఆత్మరములను అచ్చునే యుటకు వీలైనది ఏదియున్నా, తన ప్రెస్ అనిపించుకొనును. ఇప్పుడు కొర్టులో దాఖలుచేసిన కాగితము యంతసాహాయ్యములేదే కూర్పిక ఆత్మరములపై నొత్తిదోషియింట్లో అచ్చు వేసిరి. ప్రెస్ ఆఫ్ఫ ప్ర కాగము డిక్లరేషను పొంది తీరవలెనను నియములు గాతుపుక్కుములు, రాజ దొంగిలాము పురికొల్పు పుక్కుము, అధ్యంతములగు యిత రగ్రంథములు ఏఅచ్చుఆఫీసులో రయారెనవో కనుగొని ఆధికారులు దోషులను క్షింతుటకు ఏర్పడినది. అచ్చు ఒత్తుయం ద్రియలేదే మిగిలిన యొక్కవస్తువులన్నను లాభమేమని చెప్పట ఆప్రప్రకారము న్యాయసమ్యక్తముకాదు. ఏలనగా అచ్చుయంత్రము లేనంతమాత్రమున తక్కినవస్తువు లున్నను పరచాలేదనిచెప్ప పక్షమునపెన్నుఅత్తుఉండికూడలాభములేక

పోవును. రేపు ఒకడు యంత్రము తక్కు తక్కిన వస్తువులన్నటిని సంపాదించి యితర సాహాయ్యముల కలన యాకేసులోని దోషమునివలెనే అచ్చు వేయవచ్చును. తేనులో దోషిగానున్న యితడు యిదివరకు కొన్ని కాగితము లను అచ్చువేసెను. కాప్రప్రకారము తేనుకూడనిది కూడ నికముందు యంత్రసాహాయ్యములేకయే, డిక్లరేషనును పొందక యే అచ్చు వేయగలడు. ఇట్లున్నట్లు సాక్ష్యమును బట్టిచూడగా నిటీవల పంచివెట్టుటకు మిగిలిన కాగితములు పంచివెట్టుబడిన వనియు, ఆ కాగితములు యాదోషి అచ్చువేసినాడని చెప్పటకు తగిన సాక్ష్యములేదని చెప్పెను. దోషి ఇంట్లో అచ్చుకూర్పు యున్న విషయమైనను అచ్చువేయరానిది కాదు. విషయ యా సేరము నుండి తప్పుంచుకొనుట వీలులేదు. ఏల యందుగా? ఇతనికద్ద అచ్చువేయుటకు కాకులిన సామగ్రి యంతయు కలదు. కాబట్టి రేపు అచ్చు వేయుటకు కూడని విషయమును అచ్చువేయవచ్చును.

కాబట్టి యాదోషికి 200 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. అది యచ్చుకోలేని యెడల 6 వారముల నిడి ఖయిదు అనుభవించవలెను.

మెయిలు ప్రికరము.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:— జనవరి 15న తేది టపాలలో బయలుదేరిన మెయిలుస్తీమరు బొంబాయికి మూడు దినము లాలస్యముగ వచ్చును. శుక్రవారమునకు బదులు గ నది 8 వ తేది సోమవారము ఉదయమునకువచ్చును.

స్థలములేనిదే ట్రాము యెక్కుట.

జరిమానా విధింపబడుట.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:— బొంబాయి ట్రామ్వేకంపెనీ వారి నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ నడచుచున్నకై ఒక్కొక్క సేరమునకు 10 రూపాయలవంతున 50.00 రూపాలసారాయను వానికి జరిమానా విధింపబడినది. స్థలములేదని ట్రామ్వే అధికారి చెప్పుచున్నను, బాలసారా వివిక ట్రాములోనికేవలను గుమ్మమునకు అడ్డముగ వేసిన కమ్మిని తీసికొని ట్రాములోనికి యెక్కెను. వానిమీద నితడు హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసి కొనెను. కాని కేసు ఖామయవలసినది.

బండ్ల దొంగలగుంపు.

పూనా ఫిబ్రవరి 3:— బండ్లలను దొంగజాలివారు 47 గురు పూనా అడ్డిషనలు జడ్జిగారగు ధాలావరాను వి. సి. ఎస్. గారి యెదుట నేడు విచారి పబుచున్నాడు. వీరు గుంపులు గుంపులుగ కూడ 1887 మొదలు 1905 వరకును దొంగతనములు చేయుచున్నాడు. మురుగులు, మున్నగువస్తువు లను 18 వేల రూపాయలవి స్వదొంగిలించిరి. ఈవస్తువులు కొర్టుకు తీసికొనిరాబడినవి. ముద్రాయలలో 5 గురు సేరము నొప్పకొనిరి. తక్కినవారు కొన్ని సంవత్సరములనుండి దొంగ తనములేనియు చేయలేదని చెప్పుకొనిరి 5 వదిన్నెక్కురు రాను చంద్ర రఘునాథుగారి సాక్ష్యమువలన నీసంగతులు తెలియు చున్నవి:—

కలకత్త ప్రేషనునుండి ఒకబండ్లలో 4200 రూపాయలవంతున రెండుమని యార్దరులు పంపబడినవి దీనికలన అసలొకదొంగల గుంపున్నట్లు బయటపడినది ఈమమ్మ రామదాసుఅను నతనికి సతారాజిల్లాలోని రూయిగ్రామమునకు పంపబడినది దొరతన మువారికి అనుమానము కలిగి సామ్యున తమ స్వాధీనముచేసి కొనిరి రామదాసు క్షింపబడినాడు ఈగుంపులోని దొంగల కెప్పడెప్పుడు మని యార్దరులు వచ్చినవి సాక్షివివరించెను 1908, 09, 10 సంవత్సరము 8 వేల రూపాయల మని యార్దరులు వచ్చినవి కేసులో 475 మంది సాక్షులున్నార నీలో 125 ఫిర్యాదులు 30 మంది నీతో కలిసి దొంగతనములుచేసి నవారు 30 మంది పోలీసువారు మున్నగు వారున్నార కేసు రెండుమాసములవరకు జరుగవచ్చును.

బొమ్మల దొంగతనము.

పూనా ఫిబ్రవరి 3:— కలకత్తానగరమునందలి హార్ ఆండర్సను అను కంపెనీవారు సతారాలోని ఖాలోనుగారికి క్రిష్ణమును పండుగకు బొమ్మలను దొంగతనమువలన రైలుపై సార్సెల్ గా పంపిరి. ఈపార్సెల్లోని బొమ్మలను కూమ్ము అను గార్డు దొంగిలించినట్లు సేరము మోపబడినది. కాబట్టి ఏమేమి వస్తువులను పంపినారో ఆండర్సను కంపెనీమేనేజరు వద్ద సాక్ష్యము పుచ్చుకొనవలసినదని సతారాజిల్లా మేజస్ట్రేటు గారు కలకత్తా మేజస్ట్రేటు గారిని కోరిరి.

తెయ్యలునుండి తప్పించుకొనుట

పునా ఫిబ్రవరి 3:—తెయ్యలు 27 వ తారీఖున బెల్లా ము తెయ్యలులో పెద్ద గొంతులు తీసివేసి, ఇది సందుచేసి కొని 5 గుండులు పోయి. వారు చిక్కినారు ఈ గొంతుగోళము జరిగినప్పుడు పోయిన ప్రయత్నించిన మరీ ముప్పైమందిని బెల్లా గాము మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించుచున్నారు, ఈ గోళలో 18 మంది ఖయదీల ప్రాణములు పోయినవి.

జంతుబాధా నివారణ సంఘము.

కొత్తరకపుబండిని కనిపెట్టుట.

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 3:—ఇదివరకు యెద్దులలాగు చున్న బండివన యెద్దులకు చాలాభాగ నష్ట దనుకలంపుతో వైసంఘమువారునులభ్యుగమునకుచక్రములబండిఒకదానిని కొత్త కనిపెట్టిరి. ఈబండిగోళము మొత్తమునకు 175 రూపాయలకుపైగా అగును. బండి 400 పానుల బరువును, 3000 పానుల బరువును మెయ్యలకు వీలుగనుండును, ప్రస్తుతము బొంబాయిలోని యెద్దుబండ్లు 800 పానుల బరువుగలిగినా, 1772 పానుల బరువును మెయ్యగలిగినా ఉన్నవి. కాడి కే కలము కొత్తరకముగా నున్నది, ఈకాడి ప్రస్తుతకాడికన్న యెద్దులకు యెక్కువ సౌఖ్యముగానుండుటకు జంతుకేట వేయబడియున్నది. ఈకేటలో యెద్దు అట్టురుపుండు పడకుండగోయు గొప్పకలము కలదు.

కలకత్తా

సివిలుఅసిస్టాంటు సర్జనులు

సర్దునుగ ఆక్రింగుచేయుచుండుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—గజెట్టులోనిట్లు ప్రకటించబడినది.—బంగాళములో సర్దునుగ నియమం పబడిన సివిలుఅసిస్టాంటు సర్జనుల తీర్మానము వృద్ధిచేయుటకు ఇండియా దొరతనమువారు కాంక్షనుచేసిరి. వీరికి 350 రూపాయలు మొదలు 500 రూపాయలవరకు తీరము ముట్టుయ్యును. ప్రస్తుతము కడచిన పెద్దెంబరు 24 వ తేదీ మొదలు 400 మొదలు, 600 వరకు వృద్ధిచేయబడినది.

కేకహార్దగారిని శారవించుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—వీరు భార్యసహితముగా కొద్ది కోజులలో కలకత్తానుండి ఇంగ్లండు వెళ్ళుదురు. వీరుసంపాదనకు, దాతలు, రోమన కేటోలిక్ మతస్థులు; కేకహార్దగారి సంఘ సేవనుగురించి మాట్లాడుచు కలకత్తా అన్ని విషయముల వారి సంఘ సేవను పొగడిరి. కేకహార్దగారు కలకత్తానగరము నందు నిరుపేదలకు మరీకీషియుట వెళ్ళుచుండురనియు, మొన్నటిఆదివారమునాడు కేకహార్దగారు బెంగాలుగవర్నరు గారితో కలసి మరీకీషియుట చూచినవిధినియు చెప్పిరి.

బెంగాలు చెలకుపంట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—1914-15 సం॥ బెంగాలులో 60 లక్షల 8 వందలరెండు వూరైనట్లు చెలక తయారగును. ఈసంవత్సరము బెంగాలులో నూటికి 82 వంతుల చొప్పునపంటుట.

కలకత్తా క్లబ్బు

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—కలకత్తాలో కొత్తగ నిర్మింపబడిన క్లబ్బును నిన్న బంగాళగవర్నరుగారు ప్రారంభించిరి. దీనికి చాలమంది యుద్యోగులు మున్నగువారు దయచేసిరి.

కలకత్తా హైకోర్టు

అప్పీలు దాఖలు చేసికొనుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—దారిసాలకుల కేసులో పరాగ్మీయన మదనమోహన భవన్ అను నదిని యింటిలో దాచినందున కలకత్తాలోని చండవరకతి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు, ప్రభుత్వ చంద్రభట్టు నీలు అను నతనికి సంవత్సరము కఠినశిక్షను విధించిరి. దానిమీద నీతడు కలకత్తా హైకోర్టులో నప్పీలుచేయగా, నేడు, న్యాయమూర్తులు నైచరు, బిదికాప్రగూరు దాఖలు చేసికొనిరి.

బంగాళా ఆసియా సంఘము

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4:—బంగాళములో ఆసియా సంఘమువారి సాంవత్సరిక సభ నిన్న రాత్రి కలకత్తాలో జరిగినది, కార్యకేట ప్రభువుగా ఆగ్రాగవర్నరు పత్తము వహించిరి, ఈ సంఘమువారి యభివృద్ధి తీవ్రమంద నున్నదని కను పరచుచు సర్ అసోసియేట్ మాఖర్ జీ గా రొక న్యాయమును చదివిరి. కొత్త భవనములను నిర్మింపని ప్రస్తుతము ఆపివేయబడిన సర్ వియోగార్థుగారు గారు ముందు సంవత్సరమునకు అభ్యుత్థులగు నియమించుట.

ఎగుమతి దిగుమతులు.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—హిందూదేశపు సరిహద్దులకు అవతలనున్న దేశములనుండి 1914 ఏప్రిలుముదలు ఆక్టోబరు నెలవరకు నగరముగాని, భవనముగాని 543 లక్షరూపాయల విలువగలిగి దిగుమతియైనది. 1913 సం॥ ఆదే నెలలలో 541 లక్షల రూపాయల విలువగలిగి దిగుమతియైనది. హిందూదేశము సరిహద్దులుదాటి 1914 సం॥ లో 510 లక్షల రూపాయల విలువగలిగి నగర నగర ఎగుమతియైనది. 1913 సం॥ లో 508 లక్షల విలువగలిగి ఎగుమతియైనది.

జర్మనీకి ఆహారపదార్థములను పంపుట.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—స్ట్రెస్సుమన్ ప్రతికట యొక్కండి ట్రిలిగ్రాము వచ్చిరి:—ఆహారపదార్థములను గురించి ప్రత్యేకముగ చదివి జ్ఞానమును సంపాదించుకొను రషియన్ పండితులకు జర్మనీయొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కగా తెలియును వీరు జర్మనీదేశపు ఆహారపదార్థములను గురించి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—జర్మనీదేశమువారు ఆహారపదార్థముల సప్లయినిగూర్చి తయారుచేసిన కేక్కులు పరిగాలేవు ఉన్నదానికి ఆనేకకల్లు వెంచివేయబడియున్నవి. 1915 సం॥పు ఫలసాయము వచ్చులోగా జర్మనీలో ఆహారపదార్థముల యిబ్బంది కలుగవచ్చును బహుశా మేనెల ఆప్రాంతమున యిబ్బంది రావచ్చును అని “ప్రాంక్ ఫర్ట్ జీటంగు” అను జర్మను పత్రికే యిటీవల వ్రాసినది కాని జర్మనీవారి ఆహారపదార్థముల సప్లయ ఏప్రిలుము నెలలవరకు వచ్చును తరువాతి సప్లయలేదు అని రషియన్ ప్రవీణులు వ్రాసిరి.

పడవకురంధముచేసి ముచ్చట

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4:—పడవకురంధము నతడు తన స్వాగీయములను పడవకు రంధ్రముచేసి ముచ్చటలలో సహాయము చేసిరి. కలకత్తా హైకోర్టులో నిన్న న్యాయమూర్తి బ్యూనెగారు జూరీసాహాయ్యముతో విచారించి కొంత జరిమానాను, ఒక సంవత్సరము కఠిన ఖయదును విధించిరి.

అస్సాము

సర్ జేమ్సు బక్లింగ్ హుమ్ గారి స్మరణ చిహ్నము.

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 3:—సర్ జేమ్సు బక్లింగ్ హుమ్ గారి కిన్నెర గొచ్చి వచ్చును నేర్పాటు చేయుటకు కొంతసామ్యము చందా చేయు బడినది. వీరు, చాల కాలము అస్సాము లోవలెటువోయ్య పోలమునకు నాయకులుగనున్నారు. ఇందువలన స్మరణచిహ్నముక్రింద వనూలయిన సామ్యులోచాలభాగము నీచూలమువారికి ఒకఫిరంగిని కొనియిచ్చుటకు ఇండియన్ టీసంఘముయొక్క అస్సాము కాఖవారు నూచించిన దానిమీద నిర్ధారణచేయబడినది. ఇట్లు చేయుట కీర్తిశేషులయిన బక్లింగ్ హుమ్ గారి యుద్దేశము ననుసరించుకొనుచుండును.

లాహోరు

శాంతితిరుగ యెల్లువచ్చినది.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 3:—పాలసంగు అనునతడు కా తి అను స్త్రీని చూపినట్లు ఒప్పుకొనెను. ఈమెశవమును కొందరుకూడ గుర్తించిరి. తరువాత కేసువిచారణ జరుగుచుండగా నీమె కొద్దిలోనికచ్చి కనుపడినది. దీనినిగురించి లాహోరులోని జల్లిటనప్రతిక యొక్కండివరములను ప్రకటించుచున్నది. కాంతి కనుపించుటలేదని, మొదట పోలీసువారికి తెలియ చేయబడినది. తరువాత ఖురువాళాయందలి సునిశ్చక్తరు విచారించి, గ్రాముములో కాంతిలేదని తెలియకై నెను. కాంతి తీసికొనవచ్చి కనపరచుటచేసినది, ఇనస్పెక్టరు పాలసంగును అడిగెను. పాలసంగు డిజిటల్ లెనప్పుడు, జారను వాలా సమీపమున శవముకట్టి పడియుండెను. దానిమీద జారను వాలాలోని సునిశ్చక్తరు విచారణప్రారంభించి కాంతి కనుపించుటలేదని తెలిసినతరువాత, సంగతి సందర్భములను తెలిసికొనుటకై లోభాతుబయలుదేరును. వీరితో ఇనస్పెక్టరు ఒకరును, భేరానువాల సునిశ్చక్తరును కూడనుండిరి. ఈలోపుగ పాలసంగు, తిరిగివచ్చినాడు. కాకతినీతాను హత్య చేసినట్లు ఒప్పుకొనెను. కాని తరువాత యత్నముచేసి యుండలేదని తిరిగి తెలిపెను పోలీసువారి కేమీయు నితరాధారములు దొరకక సింగు నువడుదల చేయుటకు కొంత తరువాత కాంతియే వచ్చినది, ఈమెను పాలసంగు వెంటగొని పోయినట్లు చెప్పుచున్నది.

అలహాబాదు

బ్యాంకులో దొంగతనము

అరలత్తు పోవుట
అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 3:—మీరతు బ్యాంకు జవానగు వాలీ మహమ్మదు అను నతడు బ్యాంకుల నుండి 50 వేల

రూపాయలను దొంగించె. ఇతడు బ్యాంకునుండి పోస్టాఫీసుకు అరనోట్లు పెట్టికొనివేసిన కవర్లను తీసికొనినట్టి ఫిమాచేసి వచ్చుచుండును. ఒకనాడు కనగూడనన్న సీతను చెట్టుచెదరకుండ చాచుతోతీసి కవర్లను విప్పి ఆరగింపు రూపాయల నోట్లను కాశేసి, కవరులో తెల్ల కాగితములను పెట్టి తిరిగి ఆ సీత్లనే అంటించి ఫిమాచేసెను కవరును ఏమో సరుగానిప్పినది వాలీమహమ్మదు వుండుటకు వాలీ మహమ్మదు ఇట్లు చెప్పినది:—కుక్రవారమునాడు ఉదయము మీరతు డిప్యూటీ పోలీసులో కానిస్టేబిల్ గనున్న వాలీమహమ్మదు తనమ్మడు అబ్దుల్ వచ్చెను. ఆరోజు 1½ రెండుగంటలవేళ వాలీమహమ్మదు బ్యాంకు ఆవరణలోనున్న ఇంటికెచ్చి నేను, అతనితమ్మడు చూచుచుండగా నీలుచేసియున్న నీలిరంగు కవరును చాచుతో సీత్లు యెత్తివేసినిపెను, నోట్లనుతీసికొని, వానిబదులు చిత్తుకాగితములను పెట్టెను నోట్లను ఒకపెట్టెలో పెట్టి, దాని తాళపుచెవి తనమ్మదే యుంచుకొనెను. కవరును యెప్పటివలెనే నీలుచేసెను.

మరునాడు రెండుగంటలవేళ యిక్కడకవరును తెచ్చి అదే ప్రకారము చేసెను. తరువాత నోట్లను మార్చిన విధము తెలుసుబడినది. ఒకమాట్లా వాలీ మహమ్మదు 9000 రూపాయల నోట్లను 4½ వేలకు అచ్చివేసెను. ఇతనికి వాలుగు సంవత్సరముల కఠినశిక్ష, 3 నెలల ఏకాంతశిక్ష, 2000 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది. ఇతనికి సాహాయ్యము చేసిన యితర దోషములవద్ద దొరకిన 17 వేల రూపాయలు అప్పుర ఇండియా బ్యాంకుకు పంపునట్లు ఉత్తరువైనది. జరిమానా రెండువేలు వనూలైన పత్తమున గవర్న మెంటువారు ఖర్చులక్రింద జమకట్టుకొనునట్లు తీర్మానింపబడినది. ఇతనికి సాహాయ్యము చేసిన మరియొద్దరు జవానలకు చెరి రెండు సంవత్సరముల కఠినఖయదు, చెరి రెండు నెలల ఏకాంతవాస శిక్ష, చెరి 500 రూపాయల జరిమానా విధింపబడినది, ఇంకొకనికి మూడు సంవత్సరముల 9 నెలలు కఠిన శిక్ష, రెండు నెలలు ఏకాంతవాస శిక్ష విధింపబడినది.

డెల్లీ

అకాల వర్షము.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి:—నేడు డెల్లీలో విపరీతము వర్షము కురిసినది. మధ్యాహ్నము 4 గంటలు మొదలుకొని రాత్రి 9½ గంట వరకు కుండలతో వర్షము కురిసియున్నది. వీరిచి గాలి తీవ్రముగ విచెను. డెల్లీ ప్రాంతముల నున్న పల్లపు నేలవైదేరాలుచేసికొనియున్న నేలలకు నీటి ప్రవాహమువల యిబ్బంది కలుగు నేమోనని భయముపుట్టినదిగాని, అచ్చట లోలైనకందకములుండటవల యిబ్బంది తప్పకొనినది. నెయివేటుడేరాలలోనున్న వారి నటివలన గొప్పయిబ్బంది కలిగినది.

హైకోర్టు అడిషనలు జడ్జిలు.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—నెలవారమునకు వానిసందర్శములలో హైకోర్టు కాన్స్టేబుల జడ్జిలకు అడిషనలు జడ్జిలకు, సమాన అధికారములుండునట్లు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నూచించగా హిందూదేశపు మంత్రిగా రంగీకరించిరి.

హిందూదేశములోని ర గులపరిశ్రమ.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—రంగులకు పనికివచ్చు పదార్థములు ఇంగ్లండులో కంటెను, హిందూదేశములో నెట్టువగ కావలసియున్నది. దీనిని బట్టి హిందూదేశములోని రంగులపరిశ్రమ యొక్క వ్యాప్తి గ్రహించుకొనునది చక్కపుబోర్డు వారిక యుత్తరములో తెలుపుచున్నది. యుద్ధమువలన కలిగిన సం దర్భములకు తగినట్లు పరిష్కారముకై బ్రిటిషు అలిజై నకుంపెనీ వారు తమకంపెనీని వృద్ధిచేయు చున్నారు. వీరు ఇంగ్లండులో కావలసినరంగు పదార్థముల పన్నుటిని యిది వరకే కష్టముచేయ గలిగియున్నారు. హిందూదేశములో కావలసినదానినిలో కొంత కష్టముచేయగలరు. మూడు నాలుగు మాసములలో, వీరు తయారుచేయు సరకు చాలవృద్ధియగును.

ఒకనిధముగు క్రిమిన్యాధి.

కరప్రతములను ప్రకటించుట.

డెల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—(Hook-Worm) అను క్రిమిన్యాధిగురించి, మేజరు క్లైటును తీసు వి. ఎ. ఎ. ఎ. గారొకకర పత్రమును ప్రకటించిరి. ఈకాల్మములను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు అయా సానికదొరతనమువారికి పంపుచున్నారు. వీనిని దేశభాషలలోనికి తెర్చుమాచేయించి పంచిపెట్టుటకు మాడ వీరు నూచించుచున్నారు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

డిల్లీ ఫిబ్రవరి 3:—ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన భారత సామ్రాజ్య శాసన సభ యొక్క కార్యక్రమము ప్రారంభమైంది. నిధానాధికారి డా. బాబా సాహెబ్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ, విచారింపి, టెక్నికల్ పర్సన్లను పరిశీలించు వృద్ధి చేయుటకు రాజకీయాల పాఠశాలను తెచ్చివేయమను గురించి చర్చించుచున్నాడు.

దొంగలెక్కలు తయారుచేయుట.

రంగూను ఫిబ్రవరి 3:—రంగూను నగరమునందలి గ్రామంకంపేసీ మేజరుగారు పో. పి. ఇల్. సి. అనునతడు దొంగలెక్కలు తయారుచేసి కంపెనీ లెక్కలను మార్చుటకు సజ్జముకలిగించెను. ఇతనిపై కేసు చేసినది. నేడు రంగూను డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేట్ గారి వద్ద విచారణ ప్రారంభమైనది. ప్రాసిక్యూటరు జనున వాదించుచున్న దొంగలెక్కల కేసును సవిస్తారముగ కోర్టువారికి తెలిపి, సాక్షుల విచారణకు గాను కేసు 11 వ తేదీకు వాయిదావేయబడినది.

వికసీరు మహారాజగారి వివాహము.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—సెంట్రల్ జమానలెము ఆసుప్రెంటెంట్ వికసీరు మహారాజగారు వివాహమునొసరి. అని లండను గజెట్ ప్రకటించినది.

విద్యార్థుల మరణములకు కారణములు లేవు.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—విద్యార్థుల మరణములకు కారణములు లేవు. కేసులకు కారణములు లేవు. కేసులకు కారణములు లేవు.

ఇంగ్లండు యుద్ధనావలు.

చర్చిలో గారి అభిప్రాయము. లండను ఫిబ్రవరి 3:—మేజర్ అను ప్రసిద్ధి పత్రికా ప్రతినిధి చర్చిలో గారు ఇట్లు చెప్పిరి:—జర్మనీవారు తమ యుద్ధనావలను రక్షక స్థానములలో నిలబెట్టుచు నన్ని కోజులు చిన్న చిన్న నౌకాయుధములతో వారికి లాభముకలుగును జర్మనీవారి యుద్ధనావలను బహిరంగముగా సముద్రము మీదికి రావలసివచ్చినచో మనము నవోపాయమును ఉపయోగించుట దుర్లభము జర్మనీకి ఉపయోగపడుతున్నది. జర్మనీ సుందరికి దిగువరకు మన యుద్ధనావల ద్వారా వారికి నిర్బంధము కలుగించుచునే యుద్ధమున ప్రతిభను చిట్టచివరకు చేయవలసిన పనులను లాభము లేకుండ చేయుటకు నిర్ణయించుకొనినది.

సి. టి. లిట్ జి ప్రాసరుకు బలముగు

దెబ్బలు తగులుట

లండను ఫిబ్రవరి 3:—ఉత్తర సముద్రమున జరిగిన యుద్ధములో బలముగ దెబ్బలను తిని చాలమంది ప్రజలను గూడ గోల్పోయి సి. టి. లిట్ జి అను జర్మను ప్రాసరు మరణించినది విలేఖరి వ్రాసిన వార్తలను నిర్వివాదమునందలి ప్రెస్సు పత్రికకు రోటుడమునుండి తెలిపి వచ్చినది.

జనులు బంగారము నిలువచేసికొనకుండ చేయుట.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—జనులు బంగారమును నిలువ చేసికొనకుండ చేయుటకు జర్మను లింగ్ కాయ్ క్విన్ కని వెట్టి ఇకముందు ప్రతి బంగారవాణియు తయారుచేయబడును ఆ ప్రాంతమునందలి వాణిజ్యముకు ధర్మ తక్కువగా నుండునని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

జర్మనీవారి యుద్ధము.

లండను ఫిబ్రవరి 3:—జర్మనీవారి యుద్ధమును వ్యాపింపజేయుటకు ఆమెరికాలో నేర్పడిన సంఘములు, తమ యుద్ధమునను చూసినవారికి నోట్ల రాకుండ చేసినవిని భయపెట్టుచున్నారని ఇందువలన ఆమెరికాలో ప్రతికలకు గోప్యముకలిగినది తమ దేశపు వ్యవహారములలో విదేశీయులు వచ్చి నోట్లముకలుగ చేసికొనుటకు ఆమెరికా ప్రజలు సహించినది పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

పంకజ కడగొట్టులకు ప్రయత్నము

జర్మను ఉద్యోగిని పట్టుకొనుట, న్యాయాధ్యక్ష ఫిబ్రవరి 3:—కనడా దేశమునందలి ల్యూయిస్ పంకజ కడగొట్టులను చేయుటకు మందు వెట్టినది.

వాస్తావ్ అను జర్మను ఉద్యోగి, ఇటీవల ఆరెబ్బు చేయబడిన. కనడా తన దేశమును విడిచి గనుక తానుచేసిన రాజకీయోద్యమమును విచారించుటకు యుద్ధక దేశమునకు పంపుటకు వీలులేదు. అని ఆరెబ్బు చేయబడినది.

[ఇటీవల ధ్వంసము చేయబడిన కంకెన ఆమెరికాకును, కనడాకును మధ్యనున్నది, కనడా బ్రిటిషువారికి కాన జర్మనీకి విరోధి, ఈ కారణమువలన సరిహద్దులలో జరిగిన సేరమునకు తన విరోధియు కనడాకు విచారణకు పంపబడదని దాని కోరుచున్నాడు]

దివాలాదావా

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 3:—బుధవారమునాడు దివాలాదావాలను విచారించు న్యాయస్థానమున న్యాయమూర్తి దేవారగారి యెదుట ఫిరోజ్ రత్నగరు వరారిని దివాలా కోరుగా కోర్టున చేయవలయునని ఇచ్చియున్న స్పీషియల్ అఫీషియలు లిక్వైడేటరుగారు కోర్టు రత్నగరు బాంకి 282828—4—0 బాంకున్నాడు, 27—9—13 న సంయోగ వ్యాపారసంఘములలో 1446568—4—0 విలువ గల వాటాలను బాంకి వారి కుర్త రత్నగరు కోసెను, 8—11—13 న ఆ వాటాలను కుర్త బాంకివారికి 1214240 రూపాయలకు మూలమెట్లను రేతదానము రత్నగరు బాంకి వారికి యియ్యవలసియందెను. అలాగే వారు వాదించిరి. ప్రతివాది తగిన కారణము చూపించియుండలేదు. అతడు మర్యాదను లేక్కనే మరణించిరి బొంబాయి నందలి కర్తవ్యగమమునకు కేసులను గౌరవకరముగ ఉపయోగించి ఇండియన్ స్పీషియల్ అఫీషియల్ ను సతీకరింపజేయుట కనకాశమే లేకుండును. ఈ బాంకి యొక్క కాలములో నన్ని విధములగు జాదములకు గూడ నీ బాంకి నిదానమునందెని తీర్చినందున జడ్జి గారు నడిచిరి.

రుష్యను అధికారుల ప్రకటన

పెట్రోగ్రాదు ఫిబ్రవరి 3:—రుష్యను అధికారు లిట్లు ప్రకటించిరి:—జర్మను సేనలు ఫిబ్రవరి మొదటి తేదీన, బోలిషాఫ్ కు ఉత్తరభాగమున ముట్టడించిరి గాని చాల నష్టము తో వెనుకకు గొట్టివేయబడిరి. గోల్డెన్ గ్రామమునకు దక్షిణ భాగమున పట్టుదలతో యుద్ధము జరిగింది. మేము జనవరి 31 తేదీన బోగొట్టాకొనిన డౌ బెంజుకొనిన పిలిట్ కు దక్షిణమున ముందుభాగమున నుండిన కంధకములను తిరిగి పట్టుకొంటిమి. శత్రువులు అగ్ని వర్షము కురిపించిరి గాని, ముందుకు రావలెనని చేసిన ప్రయత్నము జయప్రదము కాలేదు. కార్యక్రమ ప్రాంతములంద, జనవరి 31-వ తేదీన, ఆమరునాడును, మేము డోల్ గా కనుమలలో పోరాడి ముందుకు పోతిమి. ముఖ్య కనుమను దాటి పోవుచున్నాము. మేము చాల ఫిరంగులను, ఖయదీలను పట్టుకొంటిమి. ఉజ్బేకు కనుమకు ఆగ్నేయ భాగమున జర్మనులు రువ్వలను పడి ముట్టడించగా చాల నష్టము కలిగింది జర్మనులను వెనుకకు గొట్టిరి.

BURMA.

Special Sessions.

RANGOON, February 4. Special Sessions are being arranged for in the Chief Court for the trial of K. E. V. Doveton, D. S. P. and three other Police Officers on the 1st March in the event of the case being committed to Rangoon Court by Mandalay Court.

Graham & Co's Manager under Trial. For Falsifying Accounts.

RANGOON, February 3. Magisterial proceedings began to-day before the District Magistrate, Rangoon, against H. C. Elsey, Departmental Manager, Graham and Co., who stands charged with falsifying the accounts of that firm to the extent of over one lakh and one thousand. Mr. Mc Donnell on behalf of prosecution opened his case at length at the close of which the hearing was adjourned to February 11 for evidence.

PUNJAB.

The Alleged Murder of Santi How She Came Back

LAHORE, February 3. With reference to the news about a woman named Santi supposed to have been murdered by one Palsingh, her reversioner, who confessed to the alleged crime, when the woman, whose corpse was duly identified, appeared on the scene the "Bulletin" of Lahore, publishes the following particulars. On report to the police that she was missing the Sub Inspector at Khurianwala found, on enquiry, that the woman was missing from the place. He asked Palsingh to produce Santi and in his absence a corpse was found near Jaranwala. Sub-Inspector at Jaranwala commenced an investigation and, hearing that Santi was missing, came to Lokha for investigation with an Inspector and a Sub-

Inspector of Khurianwala. Meanwhile, Palsingh returned, and seeing that the investigation was proceeding, confessed to the police that he had murdered Santi. He retracted his statement, and, as the police could not obtain further corroboration, they asked that Palsingh be discharged. Then Santi came on the scene. She says that Palsingh took her away.

Meerut Bank Robbery Case, Accused Convicted.

ALLAHABAD, February 3. The Magistrate of Meerut in convicting the accused in the Meerut bank robbery case in which Wali Mahomed, bank peon, stole half a lakh of rupees, gives some interesting details in the judgment the result of which was reported some time ago. The theory for the prosecution was that Wali Mahomed, the only person who had the charge of the packets between the Bank and post office removed with knife the seals from one flap of each envelope and then opened the envelopes removed the half currency notes which he replaced with blank paper and revealed the flaps by affixing same seals. With the help of a little liquid, the sealing was placed under each seal. The manner in which Wali Mahomed abstracted the notes is related by Musammatt Haliman, a woman who lived with him as his wife. On the morning of Friday, he says, Wali Mahomed came back to his house in the Bank compound and in the presence of Abdul Samad and Musammatt Haliman opened a blue envelope which was sealed by removing some seals with knife, then opening the envelope he took out notes and replaced them by waste paper. The notes were placed in a box of which he had the key and the envelope was closed up again. Wali Mahomed repeated the same process with a second sealed packet about two o'clock the following day, removing notes and replacing them with waste paper. Again, he looked up the notes in his box and then went off to the post office. Details are then given how the notes were disposed of by the accused and his accomplice, in one instance Wali Mahomed parting with notes half of nine thousand rupees for half the amount in cash Wali Mahomed was sentenced to four years rigorous imprisonment on two charges with three months solitary confinement and a fine of Rs 2000 or one year more, the fine to be paid to the Government if realised as expenses. Cash to the value of nearly 17,000 rupees found on the various accused were ordered to be returned to the Bank of Upper India. Two of the peon's confederates got two years each, two months solitary confinement and Rs. 500 fine. Another got three years and nine months and two months solitary confinement.

The Asiatic Society of Bengal. Annual Meeting.

CALCUTTA, February 4. H. E. Lord Carmichael presided at the annual meeting of the Asiatic Society of Bengal here last night, when Sir. Ashutosh Mookherjee read an address showing that the progress of the Society was being maintained. It has been decided to postpone the erection of the new building, for the present. Sir Leonard Roger was elected President for the coming year.

Punished for Scuttling.

CALCUTTA, February 4. At the High Court yesterday before Justice Taunton and a special jury, Sheikh Mangroo Manji of a cargo boat was found guilty and sentenced to fine and a year's rigorous imprisonment for abetment in connection with scuttling of boat of which he was in charge.

A New Type of Bullock Cart. Its Advantages.

The Bombay Society for prevention of cruelty to animals has introduced in Bombay a new type of four wheeled bullock cart which, it is hoped, will replace the cart which is at present in use and frequently causes unnecessary suffering to bullocks. It is estimated that the cost of this cart with bullocks' pole and yoke will not exceed Rs. 175. The total weight of the cart is 700 lbs and the carrying capacity 3000 lbs whereas the average bullock cart at present in Bombay weighs 890 lbs and has a carrying capacity of 1792 lbs. The yoke is of a special design and is fitted with sheet iron pads which give a degree of comfort greatly in excess of that at present in use. The chief feature lies in the fact that when this metal comes in contact with the skin of the bullocks, oxide of iron is produced preventing sore necks and mitigating suffering. (Censored.)

Short News.

Berliner Tageblatt says that the Council of Greater Berlin has appointed 1200 special constables to guard the bakers' shops with a view to possible rioting. Over hundred Bakeries have closed in Berlin.

Rudyard Kipling in his impressions of the new armies says I had never seen a nation's Volunteer army. The result has astounded me. It is a new force in a new world. Sir Alfred Keogh, speaking at Kensington, said that the British Army was the only one in the present war which had successfully combatted epidemic an disease.

His Excellency the Governor of Bengal yesterday opened the new Calcutta Club in the presence of a large gathering of well-known Bengal officials and residents.

The Secretary of State has sanctioned the proposals of the Government of India under which additional Judges of High and Chief Courts will have the same privileges in respect of leave and allowances as permanent Judges.

A Pamphlet on the hook-worm disease by Major Clayton Lane, I. M. S., is being circulated to local Administrations by the Government of India with the suggestion that it may be translated into the vernaculars.

The extensiveness of the dyeing industry in India is seen in a letter from the Board of Trade, which states that the Indian demand for dyestuffs "is much larger than the home demand." In order to meet the situation caused by the war, the British Alizarine Company are enlarging their works and their plant. They can already supply the whole of the home demand and a part of the Indian demand, and in three or four months their output will be greatly increased.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTER'S AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.
WAR NEWS.

GREAT BRITAIN.

Wounded Indians Arrive at Brighton.

LONDON, February 2.
Five hundred wounded Indians arrived at Brighton yesterday. They were cheered as they drove through the streets in ambulances. Most of them were accommodated at the new hospital in the Downs, which was formerly a workhouse.

Ways of Dealing With Submarines.

The "Times" naval correspondent states that the shores of Ireland and Scotland being searched for a basis of supply, he sees two ways to lessen or prevent such interference with commerce. One is provision of convoys for smaller and slower traders, which owners are unlikely to favour, and the other is in the hands of the mercantile masters themselves. Now that they are aware of the risk, it is for them to exercise caution and exhibit the traditional spirit which has animated the British mercantile marine. Submarines are both vulnerable and slow. They can be run down or evaded.

FRANCE.

Paris Report.

The Artillery Struggle.

LONDON, February 2.
PARIS.—The communique says:—Yesterday the artillery struggle was continued with redoubled intensity.

German Attacks Repulsed.

A series of German attacks of secondary importance was repulsed.

German Losses Serious.

The communique adds that the German losses in the artillery fighting were serious. The cannonade was particularly violent in the Ypres district.

British Counter-attacks Gain Several Trenches.

A German regiment attacked the British towards Quinchy and momentarily beat them back, but a series of counter-attacks regained lost ground and progressed beyond, capturing a number of the enemy's trenches.

A Brilliant Affair for the Allies.

The action along the La Bassée-Bethunes road was a very brilliant affair for our infantry. The Germans were at least a battalion strong. The first two attacks were broken by our fire. A third forced an entrance into one trench, but a bayonet counter-attack immediately threw the enemy into confusion, and only a few Germans regained their own trenches.

Effect of Allies' Heavy Guns.

Our heavy guns caused two explosions at Noyon station, and the smoke lasted for two and half hours.

Progress in Perthes.

We continue to progress methodically in the region of Perthes. We have occupied yet another wood in the Perthes district.

Enemy's Unsuccessful Artillery Attempts.

LONDON, February 2.
PARIS.—Last night's communique said:—Between the sea and Lys, the German artillery unsuccessfully attempted to silence ours. There was a fusillade on Monday night in the Arras sector, but no infantry attack. We damaged the enemy batteries near Soissons and repulsed an infantry attack at St. Paul. We further advanced near Perthes-lez-Hurlus and repulsed a German attack on Bagatelle in Argonne. There was a cannonade at night time at Uffholtz. We advanced towards Burnhaupt-le Bas in the Vosges.

The Dunkirk Incident.

LONDON, February 3.
German airman dropped bombs on Dunkirk on Sunday night. Anti-aircraft guns bombarded them for two hours and finally allied airmen chased the raiders. The Germans have evacuated Cernay in Alsace, which was rendered untenable by French artillery fire.

The "Eyewitness" at Headquarters says:—We celebrated the Kaiser's birthday by shelling a house near Messines and saw the occupants running in all directions. Then the buildings exploded. The house had been used as a magazine for bombs and grenades. The Germans on the Friday made two determined attacks against our centre and right between the La Bassée canal and Bethune road. Our men established in brickfields gave enemy the warmest reception, and the latter retreated leaving fifty dead. At one point alone, they gained a small portion of the trench further southward, but a bayonet counter-attack killed every German. The same thing happened close to the Bethune road where the enemy gained another of our trenches only to be bayoneted to a man. Germans lay thick all along our line. The British casualties were slight. The attack along the line Guinchy Zonne Beke was a costly failure, resulting only in a great waste of life and many prisoners. It is said that the attacks were made by fresh troops.

RUSSIA.

Enemy's Unsuccessful Attempts

LONDON, February 3.
PETROGRAD.—An official statement says a German attack in the morning of February 1st, North of Bolimoff, was repulsed with heavy loss to the enemy. A very determined battle occurred in the south of the village of

TELEGRAMS.

Goumine. We regained the advanced trenches lost on January 31st south of Pilitza on the Dounetz. The enemy kept up a severe fire, but their efforts to advance were unsuccessful. In the Carpathians on January 31st and following day the Russians advanced in fighting in the Dukla pass, and traversed the principal pass capturing guns and howitzers and many prisoners. The Russians repelled an attack south-east of the Ujek pass with enormous German losses.

GERMANY.

The Food Scarcity in Germany

The "Tageblatt" states that from to-day every inhabitant of Berlin is entitled to a maximum of two kilograms of bread and flour. Persons able to buy other food are urged to lessen. (Censored).

Figures not Accurate.

CALCUTTA, February 3.
"Statesmans" cablegram says:—Russian statisticians who made a special study of the movements of grain and are especially well informed on German economics, state that the figures on which the German Government have based their estimates of food supply are seriously exaggerated. Frankfurter Zeitung recently admitted that there should be critical months before the harvest of 1915 and indicated that a critical period might begin as early as the middle of May. Russian experts now declare that German stocks cannot last beyond the end of April.

Pan-German Organisation.

LONDON, February 3.
American papers are indignant at the propaganda made by Pan-German organisations in America, because they have threatened to exercise voting influence against non-supporters. The papers say that the American people will not indefinitely submit to aliens meddling with their domestic affairs.

A German Cruiser Damaged.

A Rotterdam message to Times says:—The Correspondent has indisputable information that the German cruiser Seydlitz returned from the North Sea battle very seriously damaged having also suffered heavy loss of life.

AUSTRIA.

Stirring Scenes,

LONDON, February 3.
MELBOURNE.—Stirring scenes were witnessed at the departure of the second contingent. Crowds on the pier sang "Australia will be there" which has superseded "Tipperary" as a brigade chorus.

HOLLAND.

A Naval Lieutenant's Demise.

LONDON, February 3.
AMSTERDAM.—General von Kluck's eldest son, a naval lieutenant, has been killed in an artillery engagement on the Duper.

EGYPT.

Turkish Action Deprecated.

LONDON, February 2.
The Mahomedans of Nigeria have addressed a telegram to the Sultan of Turkey deprecating Turkey's action in supporting the Germans and imploring him to desist from the present courses.

The Suez Canal.

Reports of Closure Contradicted.

LONDON, February 2.
Reports of the closure of the Suez Canal are contradicted by the Company which declares that traffic is proceeding as usual.

GENERAL NEWS

GREAT BRITAIN.

House of Commons.

LONDON, February 2.
Replying to questions in the Commons. Mr. Asquith said that he would shortly fix a date for the consideration of Indian and other subjects.

The Select Committee of the Commons recommends considerable advances in allowances to widows and wives and children and disablement pensions. It considers that no totally disabled combatant should have an income of less than 25 shillings a week.

Reassembly of the House.

The House of Commons reassembled to-day. Considering that two hundred members are on active service the attendance was large except on the Irish benches.

Inquiry into Food Prices.

Mr. Asquith informed Mr. Arthur Henderson that the committee of inquiry into food prices was investigating most carefully and would complete its inquiry as speedily as possible and the Commons would have the opportunity of discussing the question.

Mr. Asquith's Welcome to the Opposition.

Mr. Asquith made a brief statement welcoming the Opposition's criticisms and co-operation.

Professor Geddes's Lost Collections.

An Appeal for Restitution

LONDON, February 2.
Mr. John Burns has the signed appeal for £1,000, to replace town planning exhibits belonging to Professor Geddes, which were lost on board the "Clan Grant" which

TELEGRAMS.

was sunk by the "Emden." The appeal says:—Professor Geddes' mission affords a special opportunity of recognising the loyalty of Indians fighting by our side. By contributing to the restitution of the collection we shall usefully aid the revival of Indian life which is now beginning.

Engineering Works.

LONDON, February 3.
A Home correspondent writes to a contemporary:—The Great Engineering firm of Armstrong Whitworth and Co. have just acquired the works of Argyll Motors at Alexandria, near Dumbarton. The establishment, which is one of great size, is to be used henceforth for armament manufacture only. This will give Scotland a second arms factory, the other being the establishment of Messrs. William Beardmore and Company at Glasgow.

AMERICA.

A Dynamite Outrage.

LONDON, February 2.
NEW YORK.—Considerable sensation has been caused by a dynamite outrage on the important railway bridge over the Saint Croix river on the main frontier on the direct route to Montreal and St. John's New Brunswick. One of the spans was slightly damaged. A man, claiming to be a German officer, has been arrested on the American side on suspicion.

LONDON, February 3.
CHICAGO.—May wheat closed at 165 cents, the highest for seventeen years. There were wild scenes in the pit.

GERMANY.

A New Scheme for Stamping Coins.

LONDON, February 2.
Germany has evolved another scheme to prevent people from hoarding gold. It is announced that in future the Reich's bank will specially stamp all gold coins in circulation. Gold coins without the stamp will only be changed at great loss.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 3.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State for India dated the 2nd February:—Shipping is proceeding as usual upon the Mersey and if the Germans' main object was to create panic at Liverpool they have again failed in producing the effect they anticipated. The bulk of Liverpool traffic is that of the Atlantic Liners and the passengers' and cargo liners and their losses up to the present time are extraordinarily small though at early stages of war they had to run gauntlet of fastest German cruisers. Ship owners do not attach much importance to the action of submarines which when compared to the vessel of the "Emden" type is comparatively harmless. Confidence is felt that the admiralty will assuredly take steps to counter this attack as they did with that of the mercantile raiders on the seas and the merchant seamen have ways of improvising the methods of defence. When the hostile boat comes alongside then they will probably prove in groups in the narrow waters so as to support one another. In any case the naval authorities will not change the strategic policy owing to new development. From west nothing important is reported. At the eastern front Russians continue to fight and make slight progress. In East Prussia on the left bank of the Vistula fierce attacks and counter-attacks take place and the important battle in the Carpathians continues. The Germans claim to command Utek Pass but the Russians say their position in the Carpathians is on the whole solid.

BOMBAY.

The Operations in Persian Gulf and Mesopotamia.

A Correspondent's Account.

BOMBAY, February 3.
The "Times of India" publishes from a correspondent a comprehensive account of the operations at the head of the Persian Gulf and in Mesopotamia from the bombardment of the port at Fao to the occupation of Kurnah.

The correspondent mentions that the operations were somewhat interfered with by storms, and, referring to the operations which preceded the occupation of Basrah, he mentions that an attempt was made to block the river a few miles above Mahommedarah by sinking ships and placing batteries of guns on the bank and watching the river with a motor patrol boat supported by a gun boat. The British gun boat "Espiegle," however, silenced the battery, sunk the motor boat and put the gun-boat to flight.

Basrah was found in a state of turmoil owing to some of the Arabs having looted the local Customs House and the neighbourhood. "Our land force," says the correspondent, "after a night march from Sahil arrived on the outskirts of Basrah about the same date, and in a day or two distributed about the Ashyr river port and Basrah. The troops were kept very busy up to the beginning of December in restoring order, disarming the Arabs, landing stores and carrying out much needed sanitary measures in many parts of the very picturesque but filthy town. A hospital was also established on the river at the Shiekh of Mahammerah's palace.

Meanwhile Subah Bey Wali of Basrah, at the head of a Turkish force, was reported to be at Kurnah at the junction of the Tigris and Euphrates, and three regiments, with some field and mountain guns, were sent up the stream on the 3rd December in river steamers and flats belonging to Basrah Trading Companies, their advance being covered by the "Espiegle," "Odin and Lawrence." These troops disembarked early next day about 4 miles below Kurnah at the junction of the Suez Canal with Shat-el-Arab, and, marching

TELEGRAMS.

up the left flank of the river, attacked the enemy, who had occupied the same side, their left on the Mazera village and their right on the river a mile or so below Kurnah. The infantry, helped by the artillery and naval guns, cleared the village and, having driven the rest of the enemy out of their favourite position, the edge of the date palms, and advancing through trees, came under heavy fire at close range from the loop-holed brick-houses and entrenchments of Kurnah on the opposite bank of the Tigris. It being impossible to advance any further, and the Turkish position having been reconnoitred, the force was ordered to retire to where the steamers were anchored and bivouac in a perimeter camp on the Swaib Canal.

The steamers, having taken the wounded and prisoners back to Basra, returned on the 6th and that evening a rather feeble demonstration was made by the enemy on a part of our outpost line. Our troops attacked the Mazera position which had been re-occupied in force by the Turks. A lively action ended in the complete defeat, with heavy loss, of the Turkish and Arab troops on the left bank of the river. They were driven into the open, and, having been turned out of their last trenches, without waiting to come to close quarters, streamed away across the desert, under artillery and long range rifle fire, to a point some miles up the river, where a steamer and numbers of dhows were apparently waiting for them.

The following morning the force reconnoitred for about four miles beyond Mazera up the eastern side of the Tigris, picking up, on the way, some of the enemy's wounded and some Arabs who gave themselves up as prisoners. Here the river banks were quite open (the date groves having ceased two miles above Kurnah) and there were abundant traces of the enemy's defeat the previous day, and of their hurried embarkation, such as ammunition, gun, clothing and letters and papers lying about, also, a steel flat loaded with ails.

PUNJAB.

Raiding Submarines.
Their Radius of Action.

LAHORE, February 3.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 1st February:—The Naval correspondent of the "Morning Post" points out that the supposed radius of action of German submarines, 2,000 miles, equals a distance from Zeebrugge to Fleetwood and back. The inference is that the raiders are supplied from a vessel or haven.

UNITED PROVINCES

Fighting on West Front.
Attacks on the British Position.

ALLAHABAD, February 3.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The desperate attacks made by the Germans on the British position have recoiled heavily upon the enemy. Parts of our line were pushed back, but reinforcements came and the enemy was in each case driven out and suffered heavy losses. In the retirement they attempted to blow up the trenches as they vacated them, not wholly without success. Our troops behaved with wonderful courage. There are numerous cases of special mention. The missing, presumably captured, includes Major Arthur B. Morrison B.L. The attacks were sustained for the week ended yesterday.

A Suppressed Telegram.
From the Tsar to the Kaiser.

A telegram from the Tsar to the Kaiser dated the 29th July, suppressed by Germany, just issued by the Russian Foreign Office, mentions the difference between the friendly tone of the Kaiser and that of the Ambassador's note, and concludes: "It would be right to give over the Austro-Serbian problem to the Hague Conference. I trust in your wisdom and friendship."

GENERAL NEWS.

DELHI.

Extension of Time for Repayment of Loans.

DELHI, February 3.

The Secretary of State has sanctioned an extension from 1935 to 1915 of the period fixed for repayment of loan rais-

TELEGRAMS.

ed for the construction of the Kidderpore Docks, Calcutta. This was one of the recommendations of the Calcutta Port Facilities Committee which met last year.

An Unusual Thunderstorm.

DELHI, February 3.

Heavy thunderstorm unusual at this time of the year occurred to-day, rain falling heavily from three to half past nine. Low lying ground on which troops are encamped was threatened with flooding but escaped owing to deep trenches. Residents in private tents have been put to considerable inconvenience by water.

CALCUTTA.

CALCUTTA, February 3.

The Buckingham Memorial in Assam.
A Maxim Gun for A. V. Light Horse.

It has been decided to devote the bulk of the funds collected for a memorial to the late Sir James Buckingham to the purchase of a maxim gun for the Assam Valley Light Horse. The decision has been come to on the suggestion of the Assam Branch of the Indian Tea Association, and there is no doubt that it is in accord with what would have been the wishes of the deceased officer, who so long commanded the corps that is to benefit. A trophy to be competed for annually by the corps is also to be provided.

Civil Assistant Surgeons Acting as Surgeons.
Increase of Pay in Bengal.

The Calcutta Gazette notifies the sanction of the Government of India to an increase in the pay of the Civil Assistant Surgeons appointed to be Civil Surgeons in Bengal. The present scale is Rs. 350 rising to 500. With effect from the 21st September last the pay will be Rs. 400 rising to 600.

Conviction for Harboursing an Accused.
Appeal Admitted.

At the High Court, to-day, Justices Fletcher and Beachcroft admitted an appeal of Profulla Chunder Bhattacharya, who was convicted, by the 2nd Presidency Magistrate of Calcutta, of harbouring one Madan Mohun Bhownick, an absconding accused in the Barisal Conspiracy Case and sentenced to one year's rigorous imprisonment.

Farewell to Mr. and Mrs. Gerhard.

Mr. W. Gerhard, a well-known social worker, philanthropist and a member of Roman Catholic community, leaves Calcutta for England to-morrow. Addressing the general council of the Catholic Association of Bengal which had met to bid farewell to Mr. Gerhard, His Grace the Archbishop paid a tribute to Mrs. Gerhard, in the course of which he referred to Mr. Gerhard's habitual visits to the slums, in the last of which on Sunday His Grace understood that he had no less a distinguished companion than His Excellency the Governor of Bengal (Censored.)

Imports and Exports during Seven Months

The total value of the merchandise and treasure imported into British India across the frontier by land during the seven months, April to October 1914 was 543 lakhs compared with 541 lakhs for the corresponding period in the preceeding year. The total value of exports was 510 lakhs as against 503. (Censored.)

BOMBAY.

Rs 10 for Violating the B. T. Co's Bye-Laws.
Sentence of Fine Upheld in Appeal.

BOMBAY, February 3.

At the High Court to-day Justices Heaton and Shah upheld the sentence of fine of Rs 10 imposed on Dr. M. N. Balsara on each count for having violated provisions of bye-laws 2 and 7 of the Bombay Tramway Company. Dr. Balsara boarded the tramcar in which there was no accommodation and he was informed by the tramway employee to that effect. The prosecution stated that in spite of the protest of the conductor the Dr. lifted entrance bar and took his stand in the standing compartment.

A Bampton Gang.

POONA, February 3.

Another batch of 47 in number of the criminal tribe known as the Bamptonas were placed before Mr. Thalaw Ram. I. C. S., Additional Sessions Judge, Poona, to-day, charged under section 401 I. P. C. with being members of a gang organised for the purpose of committing thefts. Operations of the gang cover a period of 18 years from 1887 to 1905 and the property which was exhibited in Court consisted of gold and silver bangles, nose rings, necklets and numerous other articles and formed quite an imposing display. The total value of the property is about

Rs. 18,000.

Five of the accused pleaded guilty and the remainder stated that for the last few years they had done nothing. Evidence of Sub-Inspector Ramchander Raghunath of Islampa, Satara district, went to show that clue to the existence of a gang was obtained by

Five Money Orders

for Rs. 1200 each being sent from Howrah to the Bampton named Ramdass at Rui in the Satara district. These were confiscated by the Government on suspicion and Ramdass was convicted. Witness then gave particulars of the money orders received by the members of the present gang and others amounting in value to Rs. 8000 during the years 1908, 1909 and 1910. There are in all

427 Witnesses

and of these 125 are complainants, 30 accomplices, 75 general and special receivers, 30 police and 40 additional 1 witnesses collected since the committal of the case to the Sessions. The case will probably continue for the two months.

Alleged Theft of Bonbons and Toys.

A commission has been issued by the District Magistrate of Satara for recording the evidence of the Manager of Messrs. Hall and Anderson, Calcutta,

in connection with the case in which guard V Comes is charged with abstracting boxes of bonbons and toys from the Christmas hamper, despatched to the address of Mr. Followes. A. S. P. of Satara.

Prison Escapes Re-captured.

It is reported that five of the convicts who escaped from Belgaum jail when Berads made the attack on the Jail Guard on the night of the 27th December last have been re-captured. Thirty other convicts are under trial before the City Magistrate for attempting to break out at the time of this fatal affray, during which it may be remembered, 18 Berads lost their lives. (Censored)

A Case under the Press Act.

BOMBAY, February 3.

An interesting case under the Press Act was disposed of to-day by Mr. Setalvad, Second Presidency Magistrate, C. I. D. in course of the search, in connection with the theft, found in the house of Swami Guru Madan Mohan Lal, an ascetic, three cases of printing types, composed matter and tins of printing concealed under a stand on which was placed a big idol. Swami was prosecuted for keeping a printing press without declaration under Section 4 of the Act. The defence was that the accused had purchased articles and after purchasing the printing machine he was to make a declaration. In convicting the accused the Magistrate observed that the press need not necessarily consist of printing machine. Anything capable of turning out printed matters was a press. As a matter of fact the leaflet produced in court was printed by simply pressing the paper on the composed matter that was in the accused's possession. The object of the Press act in requiring declaration under section 4 was that authorities might be able to trace the place of printing if obscene, seditious or any other objectionable matter was printed and thus to control printing and publication of such matters. To hold that all materials of printing could not be a press without the employment of a machine would not be justified by the Act. Indeed it would defeat one of the primary objects of the Act, because a person can have all materials for printing as in this case. The accused had printed, and would secretly print most objectionable pamphlets, leaflets, and circulars by simply pressing papers on composed matters without making declaration and keeping the press, and thus easily avoid declaration. As a matter of fact, Inspector's evidence shows that lately some objectionable circulars and leaflets were being circulated, though of course the accused could not, without any evidence, be held responsible in any manner for them. No doubt the composed matter actually found with the accused was not objectionable, but that was beside the point, because the types were there and any other matter could have been composed and printed. The Magistrate fined the accused Rs. 200, with the alternative of six weeks simple imprisonment.

S. P. C. A., Bombay.

BOMBAY, February 3.

At the annual meeting, this evening, of the Bombay Society for prevention of cruelty to animals the report was presented of the work of the Committee during the last four years. This stated that during the two years 1912 and 1913 prosecutions were instituted in 13 and 111 cases against 14 and 813 in 1910 and 1911 respectively, and convictions obtained in 12,573 cases against 13,727 in 1910 and 1911. The cases warned and discharged by the Magistrates numbered 538 or 4 per cent against 7.4 per cent in 1910 and 1911 and 7.3 per cent in 1908 and 1909. The fact testifying to the successful activity of the agents of the society in bringing up only deserving cases of ill treatment of animals, loading of carts in excess of the weight laid down by Police notifications, engaged serious attention of the society. This practice caused sores and other troubles on necks of bullocks from which majority of them were found to suffer. Consequently the systematic campaign was started against these offenders with the result that in 1913 so many as 1584 convictions were obtained against 627 in 1912 and the annual average of only 407 during the preceeding six years. The nominal fines hitherto inflicted on these offenders seemed to have no deterrent effect on them. The circumstance was brought to the notice of the Honorary presidency Magistrates with whose co-operation the evil of overloading of carts had been checked to a great extent. The Governor of Bombay who presided over the meeting said that the Society should not restrict its attention to larger animals but should watch over smaller animals as well.

Application for Adjudication.

BOMBAY, February 3.

On Wednesday, before Justice Davar, sitting in the insolvency court the official liquidator of the Indian Specie Bank made an application to adjudicate Thiroze Ratnagar, a broker, an insolvent and a rule was issued by His Lordship on Ratnagar to show cause why the order should not be made. The petition of the Official Liquidator stated that Ratnagar is indebted to the bank in the sum of Rs. 23,23,93-4-0. This indebtedness according to the petition arises from the fact that on the 27th of September 1913 Ratnagar purchased from the Bank shares in joint stock companies of the value of Rs. 1,44,65,63-4-0 that on the 8th of November 1913 he sold to the Bank the same lot of shares for Rs. 1,21,42,40, the resulting difference between these two colossal sums being Rs. 23,23,93-4-0. This indebtedness to the Bank His Lordship in the course of his Judgment said the respondent had not shown himself deserving of any consideration. He was unscrupulous gambler and had gambled to an extent which may be remembered that he would not do that if there had not been in existence the Indian Specie Bank which was the very hotbed and hell of every kind of gamble and speculation during the time it existed.

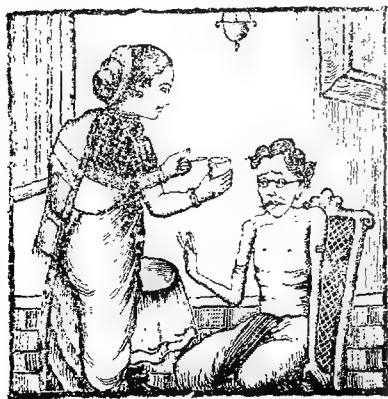
Mail Steamer,

BOMBAY, February 4.

The P. and O. Company's English Mail steamer "Persia" with the outward mails of the 16th Ultimo is expected to arrive in Bombay at daybreak on Monday next the 8th instant.

క ప హ రి.

నీనా 1-8 రూ. 1-0-0. వి. కి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గర వాసము
కోశము లందు
బలహీనతవలన
ఏర్పడును. ఇది
లనేక విధములు
కై తత్వము వలన
ఏర్పడిన దగ్గర.
శీతకాలమున
బలించు దగ్గర.

శ్వాసకోశముల సూక్ష్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గర.
ఉబ్బసము. క్షయదగ్గర. దగ్గరకు సేవించవలసిన
మందు దగ్గరవిధమును బట్టియుండును.

వృత్తాంతములు.

ఒక మరణవార్త:—కడచిన బుధవారము నాడు సికందరా బాబులూ, హైదరాబాదు స్పిన్సింగ్ మిల్స్ ఏజెంట్లుగానూ వాన భర్తములకు ప్రసిద్ధిగాంచిన మహాధనికుడు రావుసేపాయి ముస్తాఫా రామ్మగారు మరణపడించిరి. సివిల్ లాసుపత్రిలో ఆయనపేరు మీదగా కట్టబడిన వాస్తవంజేమిటో ప్రఖ్యాతిగా ప్రజాకోరిక మొనర్చిరి. జాతి మత వివక్ష లేక కలకాలిది జనులు వారి కర్మాంతరములకు హజరైరి. హైదరాబాదు వాలంటరీ బ్యాంకు వారుకూడ వాస్తవముతో సుగమించిరి. హైదరాబాదు కర్మాంతరములకు వీరు వచ్చుటకదియే మొట్టమొదటి పర్యాయము.

సహకారసంఘ విముఖత్వము:— సహకార సంఘముల కింకను ప్రతికోధము కలదుగాని గతించిన సంవత్సరములందున్నంత తీవ్రముగా లేదు. అల్పదోషము కొందఱ, లేసంఘసభ్యులకు స్వాతంత్ర్యబుద్ధి యభివృద్ధి పొందచుండుటను చూచి, యది తమ యధికారమునకును లాభములకును భంగకరముగా నుండునని భయపడుచున్నారు. ఒకరిద్దఱు మండలాధికారులుకూడ (ఒకరిద్దఱుమాత్రమే) సహకార సంఘములవలన ప్రభుత్వములో ప్రభుత్వమేర్పడి యది సాధారణమైన మండల పరిపాలనను కఠింపకునని యూహించుచున్నట్లున్నది. అవి పంజాబునందలి సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్ ఏ.లాంగ్ గారు గత సాంవత్సరాదిక కార్యనిర్వహణ గ్రంథమును చూసియున్నారు.

బ్రిటిష్ పులండుల సీక్రము:— సీక్రత సాధనాచార్యులలో పదవవాడగు గురుగోవిందవింశయెక్కు 248-వ. జన్మదినోత్సవము, కడచిన దివసమునెల 28-వ. తేది బుధవార మవరాష్ట్రమున క్యాంప్ డన్ హాల్లో నిర్వహింపబడెను. యుద్ధమున గాయపడి యప్పటికి కొంచెము స్వస్థపడియున్న సిక్కింజోదోగ్రు లిరువదిమంది గ్రామాంతరమందలి యాసు ప్రతిపండి యాయత్సవము నిమిత్తము బైబుదేటి వాటర్లుకు వచ్చి, సీక్రంసంస్థాపకులకు కలసికొని, హిందూదేశ కార్యసాధనమున సేవపడిచియుంచిన మోటారుబండ్లపై సెక్కింజులందఱుచేరి, యచ్చటి భవనాదులను చూచి, సాటియాల మహారాజుగారు తమ పేరుతో స్థాపించిన భూమేంద్రధర్మశాలలో ఇందియా స్టేట్ ఆండర్ స్క్రెటరీగారను లేడి సిటీలియా రామయ్యగారును గావించినవిం చారించి సకాలమునకు కాక్ స్టన్ హాల్ చేరిరి. వీరిరాకవలన నీసమావేశమున కెక్కువ యాధికృత్యము కలిగెను. వెయింట్ హాల్ సింగుగారు గురుగోవిందసింగుయెక్కు జీవితమును, కార్యములను, సందేశమును గూర్చి యుపదేశించిరి. పిమ్మట జెనరల్ సర్ టి. మూర్ గారు గురుగోవిందును సీక్రతమును ప్రశంసించుచు ప్రసంగించిరి.

గాజుకలపపు:—కృత్రిమ వర్ణములకు వలెనే క్రేటు లిటునునందు గాజునకుకూడ కలవునచ్చినది. అనదిసోపయోగ కరమైన చతురగాజు సమస్తమును జర్మనీదేశమునందు మాత్రమే చేయబడుచున్నది. యుద్ధము ప్రకటించబడి నప్పటినుండియు యూరోపుఖండము నుండి దిగుమతులు నిలిపివేయబడెను. బెలిజియము దేశమును జర్మను లాక్రమించుకొనుటచే బెలిజియన్లకు నచ్చుటకు కూడ నిలులేటన్నది. అంతేకాక జర్మన్లకు లిపుకు తమ వస్తువులను బెలిజియన్లవస్తువులపేరుతో పంపుచున్నారు మాత్రమునండి యెగువలె తమ వస్తువులు కూడ బాగుకాకతతో పోలింపబడవలసి యున్నది. ఇక్కడినుండి కూడ జర్మనులు తమ వస్తువులను మాటు చేయటో పంపుటకు ప్రయత్నించు చున్నారు. పై సకాల యాదుల నిమిత్తము గాజు విశేషముగ కావలసియున్నది. కనక, అంగ్లేయనిర్మాతలపని ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారికి సప్లయచేయుటలోనే సరిపోవుచున్నది. అనేక సందర్భములలో వెలుల రెట్టించువని. రెండు కర్మాగారములు రణరంగములలో నుండుటవలన, ప్రాస్తు దేశము కూడ నెగువలెలను మానుకొనెను. యుద్ధములో వైద్యసంబంధమునకూడ గాజున కెక్కువ యావశ్యకమున్నది. జర్మనీ దేశములో కాచనిర్మాణపత్రము యింటింటును చేయబడునది యగుటచేతను, గృహస్థులందఱు నాబాల్యశిశులై పర్వ సామాన్యముగ తెలిసి పనిచేయునగుటచేతను, అక్కడికొలియిండ్లందులోకంటె తక్కువగుటచేతను, పనివాండ్లెక్కువ సేపు పనిచేయుటచేతను, జర్మనీదేశపుగాజు చక్కగా విక్రయింపబడుచున్నది. అది బొంబాయి క్రానికల్ పత్రిక వాయుచున్నది.

కోర్టువ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.
(వ్యాయమూర్తి కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు)
సెక్షన్సు విచారణ

మాడేండ్ల చిన్నదియగు కుమార్తెను బావిలో త్రోసి చంపి నగ లవహరించినందులకై సెక్షన్సు కమిటీచేయబడిన నల్లేశ గామణియు వానికి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధింపబడెను.

కడచిన నవంబరు 80 వ. తేదీని గతపరినాయక అను నాతని దుకాణమునకు కన్నము పెట్టి సాక్షులు దొంగలించినందులకై వరదప్పిల్లెయనువాడు కమిటీ చేయబడెను. వాడేవక ఎ.మిది పర్యాయములు శిక్షింపబడియున్నాడు. వ్యాయమూర్తిగారు వాని కిప్పుడు 7 ఏండ్లు కఠిన ఖయిదు శిక్ష విధించి, శిక్షముగిసిన పిమ్మట రెండేండ్ల కాలము వాడు తనవివాసమును పోలీసువారి కెజింగింపుచుండ వలయునని యుత్తర వ్రాసెరి.

కడచిన నవంబరు 90 వ. తేదీని పూనమ్మలి రోడ్డులో నుండు కెట్టోస్కొంట్లు అఫీసు రికార్డురూమును నాశము చేయుటకై దానికి నిప్పుంటించి యందుండి తొన్ని రికార్డుకాగితములను దొంగలించినందులకు కమిటీ కాబడిన అల్పవృద్ధ వాకర్ అనువాడు తనకు ఆసమయమున మత్రిమ కలిగి యుండెనని విన్నవించుకొనగా, వాని నీనెల 5-వ. తారీఖు వఱకు కారాగారమునందు వెద్యని యధీకరము నుంచబడుటకు వ్యాయమూర్తిగారు తీర్మాన వ్రాసెరి. పిమ్మట విచారణలో సాక్ష్య మొసగుటకై యావైద్యునికి సమ్యక్ పంపుటకు వ్యాయమూర్తిగారు తీర్మాన వ్రాసెరి.

కడచిన నవంబరు నెలలో సెక్రటరీ ప్రేమమునందు అంబా శంకర్ గారి నుంచి అందుండిన విజయగల నగలతోడ నవహరించినందులకై పశ్చిమయాండి సేవ్వాయ్ యనువాడు కమిటీ కాబడెను.

జూరరు: టి. వెంటూచలయ్యగారు (ఫోర్మర్), హెచ్. ఇ. అస్సోరెక్, ఆర్. సి. గాలియర్, డబ్ల్యు. నుబ్రహ్మ, ఇన్స్పెక్టర్ ఎస్. ఆంబ్రోస్, వి.సి. ఆరుముఖం మొరలియార్ సీ. జె. వింటర్, టి. లక్ష్మణయ్యగారు. ఎల్. ఎన్. జెట్స్ గారు.

విచారణజరిగెను. ముద్దుయి దోషియని జూరరు అభిప్రాయ మొసరి. వ్యాయమూర్తిగారు రాయభిప్రాయముతో నేకీభవించి, ముద్దుయికి 7 ఏండ్లు కఠిన ఖయిదు విధించి, పిమ్మట మాడేండ్ల కాలము వాడు పోలీసువారి యెటుకక్రింద నుండవలెనని యుజ్జ నొసరి.

రైలువే దొంగతనము.

ఒక బంగారీ శ్రీ మొక్క ధైర్యము.
దొంగను పట్టుకొనుట.

నిజపురము వివాసులగు, సీతలు ప్రసాదగోనుగారు తమ భార్యతోను, వదినెగారితోను, ఇద్దరు చంటిపిల్లలతోను జనవరి 30 వ. తేదీని భాగల్పూరుమునుండి కళకలైను వెళ్లుచుండిరి. రాత్రి 9 గంటలకు రైలు భాగల్పూరుమున్దేవులలో బయలుదేరినది. ప్రసాదబాబు ఇంటిగడ్డను బండిలోను, శ్రీలు శ్రీలు బండిలోను కూర్చుండిరి శ్రీలు కూర్చుండినవెంటనేబండిలోని, దీపము లాసిపోయినది. ఈసంగతి సీతలుబాబు గార్లుకు తెలియ చేయగా, దీపముల నక్కడ వాటచేయు యేర్పాటు లేవియు లేనవియు, సాపాబు గంజిస్తేవనుకు వచ్చినతోడనే దీపము వెలిగించుయేర్పాటు చేయుచునవియును ర్యాండ్తో సమాధానమిచ్చిరి. తరువాత తనమాట ప్రకారము యేర్పాటుచేయించెను. అంత వరకు శ్రీలు చీకటిలోనే యుండవలసివచ్చినది. రైలు సాపాబుగంజికి రెండుమైళ్లు దాటిపోయినది. శ్రీలుకూర్చుండిన బండిలోనుండి సీతలుబాబుకు కేకలు వివబడినవి దానిమీద కిటికీలోనుండి చూచునప్పటికి ఎవరో దొంగబండిలోనికి దిగుచున్నట్లు శ్రీలుకేకలు వేయుచుండిరి. ఈకేకలుసీతలుబాబుకు వివబడినవి. వీరు వెంటనేబండిని ఆపుకొనుటకులొగి ఎడమవైపు నుండి ఎవరుపోసోకుండచూచుటతోడి ప్రమాణిమలకొరిని కొరికి కుడివైపు నుండి దొంగపోసోకుండవాకేమాచికొనిరట. రైలుఆగుచుండగా శ్రీలుబండిదగ్గరనుండి యెవరో ఇంజనువైపుకువెళ్లుచుమాడవరగతిబండిలోనికిదు మికిట్లు వీరుకనిపెట్టి వెదక వారంభించిరి. దొంగబల్లకింద దాగియుండెను. ఇతనిని పోలీసువారు పట్టుకొని గార్లుదగ్గరకు తీసికొనివెళ్లిరి. ఇతనిదగ్గర టిక్కులేదు. ఇతడు రామపురమాటు పోలీసువారి వశమే చేయబడెను. దీనికి మహమ్మదీయునికలె నెత్తు కనిపించుచున్నాడట.

వృత్తాంత లేఖలు.

గుంటూరు వార్తలు.
(ఒక విలేఖరునియొద్దనుండి)
మునిసిపాలిటీ.

గుంటూరు జనవరి 31:— టీబిడకలోనున్న ఈ మునిసిపాలిటీని ఉద్ధారకము చేయవలెనని పూర్తి ఉద్దేశ్యము నైనుచేయునుగాకొన్ని, వారికి సహాయము చేయుచున్న గొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారికి యుతున్నను, చాలినంత ప్రయత్నములు జరుగుటలేదు. కవుక్ సిలులోయుండు ప్రస్తుతపు మెంబర్లు చాలమంది తొలగి: వారిస్థానములలో యోగ్యత, సమర్థత, దక్షత గలిగియుండు వారలను నియామకమున యెడల, అప్పుటికి చక్కని మునిసిపల్ పరిపాలన పునరుద్ధారక మవునని జనులు అనుకొనెదరు.

జిల్లా అధికారి.
ఇదివరకు ఈజిల్లాలోని లోకలునందు రెవిన్యూ పరిపాలన సిలిగతులను విచారించగ, ఇప్పుడు ఈజిల్లాకు మూర్తి బ్యాంకును దొరవారు కలెక్టరుగా వచ్చియుండుట, ఈ జిల్లాలోని ప్రజల అదృష్టముని చేప్పవలెను. ఈ దొరగారు మిక్కిలి సమర్థులు. ఎవరిమంత్రియులు వారిదగ్గర పారలేదు దుష్టత్రయముగారి పన్నాగములు సాగలేదు. అన్ని విషయములు స్వంతముగ, స్వతంత్రముగ పరిపాలనచేసి ఉత్తమపులు ఇచ్చుచున్నారు. వచ్చేనెల 7 తేదీన పల్నాడుతాలూకా జమా బండికి బయలుదేరి వెళ్లెదట. ఈ దొరగారు కొన్ని సంవత్సరములు ఈజిల్లా కలెక్టరుగానే యుండవలెనని అందరు కోరుచున్నారు.

సివిల్ కోర్టులు.

మా పట్టణమునందు ఒక జిల్లాకోర్టు, రెండు సబ్ జిల్లాకోర్టులు, రెండు మహాసభకోర్టులు పనిచేయుచున్నను, వ్యాజ్యములు తరగట లేదు. హంగామిగోర్టులు సాధన అయినవోలులో ఆకోర్టులు ఖాళియుగ నిలిచేటట్లుగా పలుకు జరుగుచున్నది. కాని, చురుకుతోను కనుపడలేదు. కోర్టులు దగ్గరరగాగానే, జనులు వ్యాజ్యకోర్టులు, ఆగుచున్నారు. ఈసివిల్ జిడ్డలకున్న, హంగామి మహాసభలకున్న, సబ్ జిల్లాకోర్టులకున్న అనుకూలముగ ఉండునోనోగాని, దేశక్షేమముగోరు దేశభిక్షునులగు ఇంపి తముగా నుండనేరదు. పంచాయితీకోర్టులు ఏల త్వరలో ప్రభుత్వమువారు స్థాపనచేయుకూడదు?

పురమందిరము.

ప్రజాస్వామ్యకర్తగారి పట్టాభిషేక కాల మప్పుడు వారి గౌరవాధ్యక్షముగా ఈపట్టణములో పురమందిరము కట్టవలెనని తీరుమానించుకొని, యిప్పటికి ఖాళియ రూ 20,000 లు కమిటీ వారు వసూలుచేసినారు. పురమందిరమునకు గాను స్థలము కియకరములు సర్కారువారు యుచితముగ నిచ్చినారు. ఇకవైన మాపురమందిరము త్వరలో ఏర్పడు ప్రయత్నములు కమిటీ వారు చేయుదగినది కలచెదను.

సప్తాహము.

మాడేండ్ల శ్రాంతి సోమమాఖలు గారు ఇప్పుడు సప్తాహము చేయుచున్నారు. యజ్ఞమునకు సప్తాహమునకని ద్రవ్యాధ్వన రెండు సంవత్సరములుగా జరిగినది. యజ్ఞములోని ఆఖరు రోజున సప్తాహము జరగదని వ్రాహ్మణుల కందరికి చాటకొట్టి వారు. యజ్ఞ సందర్భములో జరిగిన విందు రోజు నాడు కొందరు పెద్ద వును ఘోష సప్తాహమునకు కూడ ఆహ్వాన పత్రాకలు పంపిండ్చి, ఆక్రతువును విడనాడెదము యోగ్యతకాదని చెప్పినవారణమున, ఈ క్రతువుకు సంకల్పము జరిగినది. అయితే యజ్ఞమునకు వచ్చిన వ్రాహ్మణజనము మృతము పోయినది. ఏందుకు ఈ సప్తాహము బలవంత మాఖన్నానమునీతిక జరుగవలెనో ఈ కార్యములకు గాను ఆర్జునవింక, భర్తృవింక, శేషము. ఎంతో యని ఎక్కడవిట్టి నాయా గ్రామములో మాట్లాడుకొనేవారె.

వివేకములు.

ఒకమంత్రశాస్త్రజ్ఞుడు మా పురమునకు వచ్చి పెక్కు వివేకములు గావించెను. యజ్ఞి లెంతయులలో కారదగ పనిచేసినాడు. ఒకరి మనస్సులోని కోరికలు తాను బహిరంగముగ చెప్పెదాడు. ఇంద్రమహేంద్రశాలములో ఎక్కికో తెలియనివారి కిట్టివని చూపించినాడు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

హైదరాబాద్ దేశీయ మహాజనసభ

ఫర్మాను కలకాలలోని పండితులగు వి. జి. కేల గారు దేశీయమహాజన సభంధముగా వ్రాసిన మతియొక యంత్రమును ప్రకటింపజాలమికిగాన గమన మరాటా ప్రతిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—గత సంవత్సరము ప్రాచ్యసమవలన నివయమై మాకు (బాతీయవాదులకు) సంబంధించినంత వఱకు వలయు చర్య సంపూర్ణమైనది. భిన్నాభిప్రాయాలైన వారి నేకీభవించ జేయుటయే కేలగారి ముఖ్యోద్దేశ్యమైనను భిన్నపక్షములవారి భేదాభిప్రాయములను గూర్చియు, మఖ్యముగా బాతీయవాదుల గోరువల్తులను గూర్చియు, గతసంవత్సరమున వివరించినవన్నీయు; అంతకంటే వ్రాయవలసివది తేదని వారికి విన్నవించు పరిశీలనవారమై యున్నారము. వానియంగీకార నిరాకరణముల వారి యుచ్చాధీనములు వారి యిప్పటి యంత్రమును ప్రకటింపమికి మతియొకకారణము గూడ గలదు. వీరు విషయవిషయ కవచధారలై బాతీయపక్షమువారివై యుక్తాయుక్త వివేచనములేని దోషలను నాశోపించి యాయంత్రమున వ్రాసిరి. ఆట్టివ్రాతలు సామాన్యముగా నిరాకృతములగుటకంటే నవ్యధాకరణమును మావలన మాడనేరదు.

తిలక్కు, భూమేంద్రనాథబోసుగారు.

మొన్నటిదేశీయ సభాభ్యుదయము భూమేంద్రనాథకను గారు వచించిన విషయముల విమర్శించుచు ప్రత్యక్షపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—వరుగు రాజమండలలోని ప్రాతినిధ్య సంఘమువారికి దాము సంద్యోగసభయే కోరువారుగా మాటనిచ్చియుండియు, సభలోని ప్రతినిధుల కీవిషయమై వివాదముజరిగి వారికకర్తవ్యముగా జరిపోవుటకు గారణమైన ప్రశ్నను పరిష్కరింపక పోవుచు బాల్పడిరి. బహిష్కార విషయమై పూజాబాతీయపక్ష నాయకుని యభిప్రాయమునకు విపరీతాశ్రయము గల్గించునంతగా వీరు బాతీయవాదుల విరోధి కూటమునకులొనైరి. వారికిదెలియవచ్చిన విషయములను జట్టి వారమైయుండవచ్చును. తెంటనే యభ్యావృత్తము తంత్రములముగాఁ దెలియ, వారు తప్పను సవరించుకొని తుమాపణము గౌరవలసిరచ్చెను.

హిందూమత ప్రసరణదీక్షనము

చైతన్యక్రమ, సంఘసంస్కర్తలుగా పరిగణింపఁబడని వారున్న వన్నియు నున్నట్లులే యుండవలెననుటలేదు; ప్రతిపాదికమైన ప్రతిమార్పును ప్రతికోర్కెనుచులేదు; సంఘసంస్కర్తలు మితిమీరిన వారని యెన్నుటయులేదు. మతియొక ప్రక్క సంఘసంస్కర్తలు, తమ మాటలందును వ్రాతలందునుగూడ, తాము హిందువులుగానుండుటకు సిగ్గుపడుచున్నట్లుగాని, పాశ్చాత్యనీధి మాత్రము కారణముగా భిన్నాచారములను ప్రతిష్ఠించుచున్నట్లుగాని వ్యక్తికరించుటలేదు. హిందూమత మెక్కువ యుపయోగకరమైననుంచి మార్పును సువిసరించి పునర్నిర్మించుచుండుటయు, సాంఘికాత్మ పరిభ్రాజము సంభవమై సంస్కరణావశ్యకతనెఱిగి మేలుకొల్పుటయు మనకన్ని ప్రకటననుండి ప్రకృతము గుచున్నది. మాతృభూలాభార్గము హిందూ సంఘమును సంరక్షించి గిరపాయమైనయభివృద్ధికి తేవలయుననెడి యభీప్రము గల్పింపకచున్నది. అతిపాదులు కర్మత తాత్కాలికముగ వర్ధింపఁబడుటచేత, పూర్వచారపరాయణులగును సంస్కరణప్రియులకును, కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వసంభవముగా నూహించి యాశపడుటకు నైతము వీలులేదన్నంత యొకమత్త్య మిప్పుడు తటస్థమైనది. శ్రీ పురుష వివక్షను బాత్వకస్థా భేదములను పరిగణింపక విద్యను విస్తరించి వ్యాపింపజేయుట మూలమున ను, శ్రీలను నిమ్మబాతులవా నభరించుట మూలమునను, అసంగతమైజ్ఞీయు నవ్యామైజ్ఞీయు నాచారములను మార్చుట మూలమునను, ఇన్నిమాటలేల, సాంఘిక సామర్థ్యమభివృద్ధి నొందుటను సంఘ మధికముగ నేకీభవించి చక్కగ ప్రతిష్ఠింపఁబడుటను గావలయు (ప్రతికార్యమును గావించుట మూలమున సాంఘికాధిక స్థితుల ననుకూల పఱచుట యవశ్యమనెడి విషయము నుభయపక్షముల లోయను మొత్తము విచార విపు డెక్కున యొకమత్త్యముతో సంకరించు చున్నాము. అగ్రహ వివాదములు సంస్కృతివివేక పండితాజ్ఞి యభినవ విద్యను సంపాదించుట ప్రోత్సాహపఱచుట బడుట కలన, సంఘసంఘటికీని లాభకరముగా నుభయపక్షముల వారును నులిసిన యేకీభవించెదరు:— అని లిడరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఉపన్యాసము.

ఆచరణను కూలముగు సంఘసంస్కరణము

ఆదినింటమ్మగారి యుపన్యాసము.

ఆస్తికప్రయత్న క్షణమువారి వార్షికోత్సవ సందర్భమున పచ్చయప్పకొకాలలో మొన్న (2-2-15) సాయం కాలమున ఆదినింటమ్మగారు ఆచరణానుకూలముగు సంఘసంస్కరణమును గూర్చి ఇటుల నుపన్యసించిరి.

హిందూదేశమున మతమువై నాధారపడియే వెక్కు సంఘములు కలుగుచున్నవిగానిమతమునేరిటదేశాభివృద్ధి నరికట్టుచున్న దురాచారములను దొలగింప చూచుచున్నవి. గతకాలములో ఇంగ్లాండు అమెరికాదేశములలో భౌవనాస్థిత్యైక్యము నవేక్షించిన మాతనసంఘముల విజృంభణమధికముగనున్నప్పుడు పూర్వచారపరాయణుల ప్రాతికాల్య మధికమగుటచే సంఘసంస్కరణ పరాయణులగు మాతనసంఘములవారు మతమునే పూర్తిగవీర్యజిచ్చి వెక్కుమంది ఎడదొలగియుండిరి. ఇది ఆదేశములోని సాంఘికవాదులకు ప్రథమకాండగానుండెను హిందూదేశమందలి పూర్వచారపరాయణుల విషయముగూడఅట్టి పంచలమే కలుగవచ్చునను భయముతోచుచున్నది. పూర్వచారపరాయణత దన దారిని తాను పోవుచున్నంత కాలమునగూడ నుదారభావు లెవ్వరునుగూడ దానినిఖండింబూనలేదు. పూర్వచార పరాయణుల తమకు గల స్వతంత్ర్యములతో తృప్తి పొందియుండక తమకన్న నధికార భావులగు వారినిగూడ నిర్బంధింప చూచినపు డట్టి యుదారభావులు తిరుగబడి పూర్వచార పరాయణతనడగ ద్రోక్క బూనెదరు. సంఘసంస్కరణ పారవశ్యమున నీ యుదారభావులు మతమునే మారుటగూడ సంభవించవచ్చును. కాన సంఘసంస్కరణ పరాయణులులయ్యక, ఆస్తికోద్యమములగు బ్రహ్మసమ్మతము ప్రామాణ్యమును మున్నగు, వినదేశమున ప్రబలుటచే నీ భయముంతగా కలుగబడలేదు. సంఘాభివృద్ధిలో మతమునగూడ వీరిక యంగముగ చేసియున్నారు. మతమును సంఘసంస్కరణమునకలయిండుటవలన ఇంగ్లాండులోని స్వేచ్ఛాభావులవలె వీరింత నిరంకుశముగా నుండవోరు. తా మున్న కాలమునందలి ప్రధానసంఘభావము నెలరును గదిరింపవలయును. ఆ ప్రధానభావ మిక్కోర్కెట్టిప్రేమని గ్రహింపవలెను. ఆ ఈశ్వరేచ్ఛ నిర్మితమార్గమున ప్రపంచమును లాగుకొని పోవుచుండును. కాన ననేక వేలసంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన శాస్త్రములకు ప్రతిపదార్థ మొనర్చుచు దాన నీకాలమున కన్వయింపజూచుట లెగదు. "కేవలము పూర్వచారపరాయణుల మనకొనువారుగూడ కాలానుగుణ్యముగ వెక్కుమార్పుల కలవడియున్నారు. వారె వెక్కు సంస్కరణముల నొనర్చియున్నారు. ఎవరి కెంతవర కనుకూలమో అంతవరకే వారు పూర్వచారము నవలంబించుచున్నారు. శాస్త్రోక్తవిధానమునకు సరిగ ప్రవర్తించువా రొక్కరును లేరు. శాస్త్రములు బోధించునది సత్యము. ఆసత్యము కాలానుగుణ్యముగ కన్వయింపచేసి కొనుచుండవలెను. కొన్ని వేలసంవత్సరముల క్రిత మప్టివారి కనుకూలముగ శాస్త్రములు వ్రాయబడినవి. ప్రస్తుత కాలమున బాతీయవివాదములు పరిత్యజించుట విదేశగమనమున కభ్యంతరము; కలిగింపకుండుట శ్రీవిద్యాభివృద్ధినిమ్మబాత్వధరణము మున్నగు సంస్కరణము లావశ్యకములుగ నున్నవి. విదేశగమనము రజస్వలావివాహములు శ్రీవిద్యపావీన భావమునకు వ్యతిరేకములుకావు. ప్రాచీనకాలమున శ్రీలకు వివాహము నిర్బంధముగ నుండనేలేదు. బ్రహ్మచారులవలెనే బ్రహ్మచారిణులుగూడ సంఘముననుండిరి. ఋషులు సముద్రయాన మొనరించిరి. సావిత్రిదమయంతి మున్నగువారు రజస్వలలై కన్యకుం వరవివాహముల నొనర్చుకొనిరి. అతిబాల్యవివాహ దోషములకు సంఘమునందు దుర్బలకీరములే నివర్తనములై యున్నవిగాన నన్నివిషయములను శీఘ్రముగ సంస్కరణ మావశ్యకముగనున్నది.

రణరంగమునందలి హైదరాబాదులో కొర్లు

వ్యవహారములు:—యధ్యక్షులమందలి భారతీయయోధులవై న్యామసానుసం దిడితగిలి దాఖలైయుండు దావాలను విచారింపక నిల్పియుంచవలసిన పాశ్చాత్యమునుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువా రింతకుభూర్వమే యోచించి స్థానికప్రభుత్వములవారి యభిప్రాయములకై వ్రాసియున్నారు. శీఘ్రకాలములోనే ఇండియామంత్రిగారి యామోదమునకై నిశ్చయంబడును. ఆవై కాసనసభాగిర్జిష్టమైన కాసనసభాపముననో, రాజప్రతినిధిగారి తాత్కాలికాజ్ఞానో, కానింపఁబడును.

ఫోర్టు నెయింట్ జారిగెజెట్

ఉకారవేతము తీసికొన్న మేజర్ చార్లెస్ హెన్రీ లీట్లీక్, వి. ఎమ్. ఎస్. గారు, వచ్చిన తరువాత, మదరాసు జేనరలానుపత్రిలో మూడవవైద్యుడుగా పనిచేయుదురు.

విశాఖపట్టణముజిల్లా జడ్జి యతుల చంద్రదత్తు, వి. సి. ఎస్. గారు దక్షిణార్కాటునకు బదలాయంపఁ బడిరి.

గంజాముజిల్లా అక్కింగుకల్వెరుగానున్న ప్రెడెట్ విలియమ్ రోస్ (ప్రెబెర్ట్ ల్స్, వి. సి. ఎస్. గారు, విద్యదలయినప్పటినుండి, విశాఖపట్టణముజిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ సబ్కలెక్టరుగా నియమింపఁబడినారు.

జేమ్సురన్ నైట్ సిర్, వి. సి. ఎస్. గారు కృష్ణాజిల్లా యందలి నరసాపురము డివిజనునకు నియమింపఁబడినారు.

ఎస్ త్యాగరాజయ్యగారు రిటైరుగుటచేత, హైకోర్టు జరిజల్ నైట్ ఫస్టుఅసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గానున్న జిరాల్డు సెబస్టియన్ నైట్ గారు ఆప్సెల్వే నైట్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపఁబడినారు.

కృష్ణాజిల్లా తణుకుతాలూకా డిప్యూటీ కలెక్టరు కే. ఆర్. సుందరయ్యగారికి కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి, రెండవతరగతి మేజిస్ట్రేట్ టిడికార మియ్యబడినది.

గంజాముజిల్లా బరహంపురముతాలూకా సుర్గ గ్రామము నందలి సాల్వెజన్ స్పెక్టరు వియోబ్బాపు రిజిస్ట్రార్ గారికి మదరాసు టవున్స్ న్యూసెక్యూటర్ నమోదించి మూడవతరగతి మేజిస్ట్రేట్ టిడికార మియ్యబడినది.

బాల్కెరు సి. ఎఫ్. న్యాయగారు మదరాసు హైకోర్టు తెంపారీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ జడ్జిగా నియమింపఁబడిరి.

పోలీసు కాఖకు ప్రొవేనర్ డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటులు కావలయును. ఆఫీస్ తగిన యిండియన్ గ్రామ్యుయేట్లు మదరాసుపోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగారి కీసెల 28-వ తేదిలోపల నందునట్లు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవచ్చును.

కృష్ణజిల్లాలో తనసీల్దరుగానున్న వేమూరి సుందర లక్ష్మీవరసింహరావు పంతులుగారు గంజాముజిల్లా జేనరల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపఁబడినారు.

నివాసబహదూర్ ముట్లూరి ఆదినారాయణయ్యగారు మదరాసు కార్పొరేషన్ కమిషనరుగా నియమింపఁబడినారు.

జేనువాన్ మోసెస్ అబ్రహముగారు ఆదోనియ్యారిస్ పాలిటీలో కవుర్సిలరుగా నియమింపఁబడినారు.

కృష్ణము కొమరప్పగారు కడపతాలూకాబోర్డు మెంబరుగా నెమ్మకొనబడిరి.

రాజీనామా యిచ్చిన రికరెండు ఎస్. నికల్సన్ గారి స్థానమున డాక్టర్ ఎస్. జే. బెన్సీ, ఎమ్. బి., ఎచ్. బి. (ఎడింబరో) గారు కడపజిల్లా జమ్మలమడుగు తాలూకా బోర్డుమెంబరుగా నియమింపఁ బడినారు.

బదలాయంపఁ బడిన తండ్రిని రామరావుగారి స్థానమున కాజరగోడు వేంకటరావుగారు గంటూరు నెల్లూరు జిల్లాదర్శి సుబ్జిస్ట్రార్ గా నయమింపఁ బడినారు.

సుబ్జిస్ట్రార్ ముక్కాముల అప్పల నరసింహముగారు పల్నాకిమిడినుండి భీమని పట్టణమునకు బదలాయంపఁబడినారు.

సుబ్జిస్ట్రార్ నీలము గోవిందరాజులాయాదుగారు భీమనిపట్టణమునుండి తెక్కలికి బదలాయంపఁబడినారు.

సుబ్జిస్ట్రార్ నిడుమొల్లు లక్ష్మీనరసింహముగారు తెక్కలికనుండి పల్నాకిమిడికి బదలాయంపఁ బడినారు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము వికృతబద్ధమును అదు ఆకాలకు కొని నాలుగైడు సారులు రాచినడెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆకుబజాలు తిరిగి పసికొన వచ్చును.

ఆ నేక సంవత్సరములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన తక్షణమే సుఖము పొందిరి. ఈ! నిదురపట్టక బలమును ఆంతుచుండు ఆవస్థ పోవని క్రొవకు వద్దు.

జీర్ణరసాయనము.

25 మాత్రల డబ్బీ 1 కి వెల 1-4-0

అజీర్ణము వలన భుజించినవస్తువులు రక్తమున కుసరిగా మార నందున ఇదిమిగిలిన రోగములకు కారణ మగును. దీనివలన శరీర కోశములందు

రససావము క్రమముగ గలుగక, మర్బల మేర్పడి ఆయువు క్షీణించును. చులబద్ధముమానును. రక్తము పుష్టిజెందును. ఆకలి హెచ్చును.

అమృతాంజనండిపో, 6, తంబు శైలి వీధి, మద్రాసు.

హనుమాన్

బోరకప్ప సబ్బు

దీని యందు గుణవతుల్యములగు గన్నపులు జేరియున్నవి. చెల్లిసంబంధముకు దురద, పుండు, గజ్జి, నక, పొడలు, తామర మొదలగు చర్మవ్యాధులు తక్షణకాలములో చూపుమాసి పోవును. చర్మమునకు మృదుత్వము నిచ్చును. బాలుకు బాలికలు, యౌవనులు, వృద్ధులు, ప్రతివారమును ప్రతిదినమును ఉపయోగించవలసివది. మేగము చేసుకొనునప్పుడు శరమునకు చల్లదనము నిచ్చుటకు యీ సబ్బునకు మరయొకటి సాటి గాదు. మన దేశముయొక్క ప్రతిపట్టణమునందును, మనూరునందును యీ సబ్బు క్రయమునకు దొరకగలదు. ఎస్. రంగనాథం స్ట్రెట్టి అండు బ్రదర్సు, మదరాసు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0.

భాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు, నర పటుత్వము కారణములు. రక్త పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము.

ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాధ్యామామమువలనను, జీతేంద్రియత్వమువలనను గలుగును. వృద్ధిచారము, సుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుటయు, ఆరోగ్యమునకు హానిని జేయును. దీనివలన శుక్ల స్పష్టము, స్థలనము, శక్తి లేకుండుట, అగ్ని మాంద్యము, భయము, కంపము, చురుకుదనము లేకుండుట మొదలగునవి గలుగును. వైజబ్బులతో వజ్రగుళికలు వజ్రాయుధమువనింటి.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనమువగ్గర చర్మము లాపుబారి క్రమముగ చిన్న చిన్న ములలు ఏర్ప

డును. ఇదిపైత్యకోశపు మందతవలన (Torpil liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిర్దేశమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విశువక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గగలదు.

మోహినీ తైలము

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

5తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

మొదడుకు చలువజేయును. కండ్లకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు వెరుగును. వెండ్రుకలు చాలవండును. వెండ్రుకలు నునుపుజేరును. మనోహరముగా నుండును. గువాసన గలిగి యుండును.

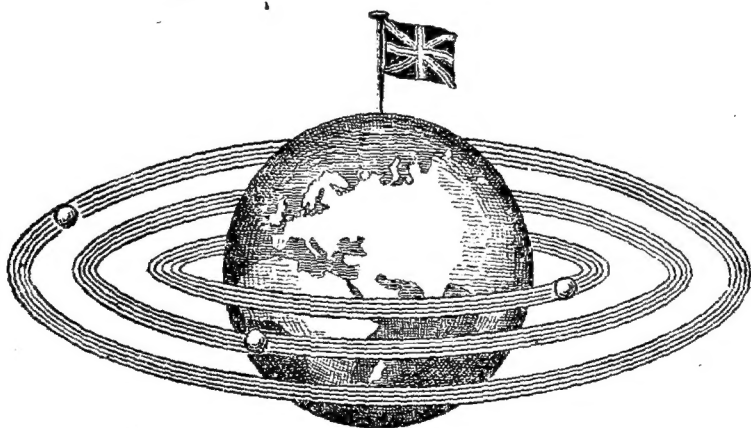

వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పకకొనుటయుక్తము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యాధులు, క్షీడధులు, ఉద్యోగగులు మొదలగువారికి సుఖాద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి 6, 7 తంబు శైలి వీధి, మదరాసు

ప్రపంచయుద్ధము.

ఘనవరసంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధాగుణులభావచిత్రము !!!

మూలోపేఖంక్షమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే భారలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలక్షృర పునివలె వివరియుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయాదేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి నట్లు కనబడు సుందరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునువైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరతేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

తోకనుకాల్పుకొనిన మర్కటమువలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు పోతువైన ఎమడనను జూచియుండురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసుకు ముట్టడించి జేసిన అనాగతమాలను జూచియుండురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిద్ధియను నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంద్రాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న సుర్యోధన మల్లసరులవలె కాల్వగ్నికి పోతువైయుండెడి జర్మని ఆఫ్రికా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుండురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానానుకులనున్న, వాయువిచూస నాయకులనున్న జూచియుండురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగచుండు చిత్రములను తెచ్చించి జూచుడు! చిత్రవటునువలన యుద్ధసంగతులు చుననునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 మాపాయ

మ.రా.....యద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెచ్చించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క వటును మౌలికకట్టల జాల్పి నలగక భద్రముగాజేరుకట్లు పంచెము.

విలాసము :- గురుబసవ కంపెని మద్రాసు.

పోస్టేజి సహజ వితము.

వీరవర్మరాజును మూలించును.

ఒకవిత్తమున కథ—చదువుటచే
మానసాల్లాసము కలుగ జేయుటయే
గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన
స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను
అందుచేలిపి యున్నాము. కొనువారికి
ఉచితముగా పంపబడును.

బాగుసేయక తమదామే వ్రాయును.

శైశ్వకాశ్రమి విజ్ఞానోక్త గోవిందజి,
ఆతంక నిగ్రహ కౌషధాలయము,
22, బ్రాహ్మీ, మదరాసు.

నూతన రోమసంహారి.

బేగం సాహిబ్ సోప్.

ఈమాత్రమ కొమ సంహారి
ఒకతూరి ఉపయోగించుట
వలన జేహమందలి యే
భాగమునయుండు రోమ
మను చెడుపులేక భుజ్యము
గాను యెటువంటి మచ్చ
లేకయును బాధలేక
యెను ని బర్తించును.
చర్మముయొక్క స్వభావి
మైన రంగును కాంతిని
జాగ్రత్తక చేయు (సాఫ్ట్)
ఇది ఒకటే.

తల 8 బిల్లలు వెట్ట 15 రూ 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు
8 వెట్టెలు రు. 2-10-0 తపాలుకర్చు 6-0-0
వలయువారు:-ఆర్. వి. వందీట్ అందు కంపెనీ
నెం 6 బందరువీధి మద్రాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమోటివ్ బహారు (జిప్సమ్)

అనుప్రాణ్ణీయల వద్దేకేంబడిన అత్తరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, మనాసగలది, చాలకాలమువాసక
యందునది, వీరవరచుడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ
లేదు. చేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని
జొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతోసూడిన పూలతోట
లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన వేయికముల
పుష్పములనుండి తీయబడిన అత్తరుయొక్క సువాసన ననుభవించి
నుటకయి ఆటోమోటివ్ బహారు ఇచ్చుమని మీదగ్గిరనున్న
జాపులేపరు నడుగవలయును. వారితావున లేచేని మాటవ్రా
యుదు. చిన్నబుడ్డి విలుక 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
పెద్ద బుడ్డి తరగతి బుడ్డి 0-2-0. ఈయత్తరులో
మీదగ్గ బుడ్డి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు దశక 1-8
0-10-0, వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును
మాట ఏకెంటు-అంగ్లో ఇండియా కంపెనీ కంపెనీ,
155, జామా నగర్, బొంబాయి.

మదరాసు ఏకెంటు:- కేంబర్ల పురుషోత్తం నూర్జీ.
నెం 29, మైసాబాబురోడు పునరుబజారుసమీపం, మదరాసు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురునామి శెట్టి కంపెనీ,
పూర్వపురము-మదరాసు ఈస్టు.

ఈప్రక్క చిత్రపత్రమునం దగుపటాన్ని
యింకా యితరమైట్టిన్ని బర్మావైజులక
తగుమైనటుల ఇమిటేషన్, చక్రనాన,
వైసాన, పల్లెకెంపులు, మచ్చకెంపులు,
వైక్రాంతములు, రోజాల్లాలు అను మేలు
వైక్రాంతములు, స్ఫటికములు, పుచ్చేరి
గాజుకర్పకములు, మంచినీటికముచేయించి
విశేషయమానముగా తీవరమైన
విశేషయందునట్టి వాటినిన్ని వారువారు
కొనుటకు తయారుచేయించి సరఫరాగా
పంపించగలము.

ప్రథమమున అర్జవకంపి మేము స్వల్ప
లాభమునకు ఫలమధికముగనిచ్చెను సార్థ
కవామముగల సరాలు వర్తకలమని దెలిసి
కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వదే
శీకృతానులను గోరువారు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రనాటకములు.

ఆంధ్రనాటక పితామహుండగు బల్లారి, ధర్మ
వరం. రామకృష్ణమాచార్యుల వారిచే రచియింప
బడిన ఆంధ్రనాటక రత్నమాలా గ్రంథములు.

- 1. చిత్రనీయము. (2) విషాదసారంగధర. (3)
పాదుకావట్టాభిషేకము. (4) సావిత్రిచిత్రాశ్వనా
టకము. (5) ప్రహ్లాదనాటకము. (6) ప్రమాళాద్వ
నియము. ధర ప్రతి 1-కి రు 1-0-0 మాత్రమే.

అనేకనాటకముల ఉత్తరరంగములు ప్రతి 1-కి 0-4-0
వలయువా రీకింది అద్దెస్సులకువ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును
రిమావిలాసమువ్రాక్షరశాల, బల్లారి.

యం. సరస్వయ్య. "మారుతి నివాసం,"

25, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ వీధి, మద్రాసు.

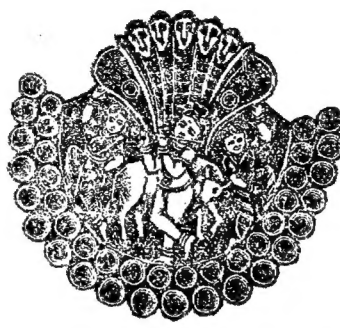
అశ్వినీ లండుకంపెనీ,

బ్రాహ్మణే మద్రాసు.

మూర్తి లండు కంపెనీ

తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

22 వ స్ట్రెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇరుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

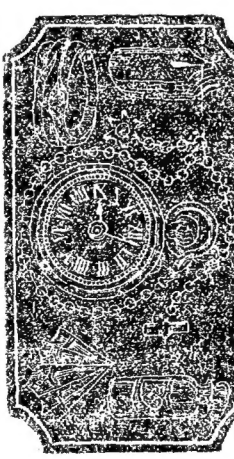
వెల రు. 30-8-0.

మతీయనివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
వెక్కినగల, మన్నగునవి ఈకింది షోర్ప్సు వర్తకులవద్ద
దొరకును కొనువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.
సదరక ఇండియా జావలెర్ మ్యానుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ,
487, టంకసాలవీధి, సామకాశుపేట, మదరాసు.

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madr.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతో 2-14-0.
6 సంవత్సరములు గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బల్వెట్ మైన లీవర్
మోటోరిక నాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
నూతనముగాకచ్చియున్నది. కొంచె
మైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరి
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగుల సుందర
మైనది. దీని రూపములకుల వివరం.
1. నాణ్యమైన చేతిగడ్డ, 2. వివిధ
మైన అలంకారాలు, 3. సర్వాకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గొలుసు, 5. వివిధమైన స్ట్రీటువ్యాన్
6. డిక్యులూమావెడు కంపొను.

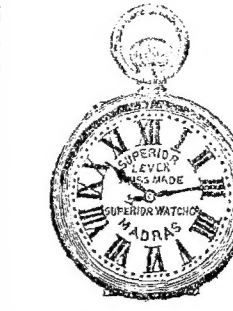
దయచేసి ఈ విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.
బి. ఆర్. వెంకటరమణ కొండు కంపెనీ,
నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు నందు, మదరాసు.

వ్రవంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.
ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు
భాషలో త్రవినవలయులతో కథలవలె వర్ణితమగును.
చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600
పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0-0
(పోస్టేజీతో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సం
వత్సరము చందా ముందుగా స్వీకరింపబడును.
వలయువారు:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.ఎ.,
శింశాద్రావీట, మద్రాసు. అని వ్రాయుడు.

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యూయల్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు. 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలదు.
ఈగడియారము దేయబడినది
మాకంపెనీ చేరు ఎజ్జెనిసిరా
తో వాడెంబడి యందుగా.
ఇది చాలా మటు కందమై తలచిన
మును, డబ్బుపూర్వ ఆను గ్గాను
దోమనుగలిగి మురటుపనలకు
దగియుండును. పెట్టెమాత్ర లా
భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి
కించి యుండును. నీను నుండి
మాత్ర తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను బిక్కుదు.
ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి
తిమి. చాల కాలము పనిచేయుటకై, స్వల్ప ధరగల గడి
యార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదివల
కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపూత్రముల నంది
య్యాది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున
కనేకులు కొని పంపించిననన, వేటుమాట లేండుకు ?
సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 187, మద్రాసు

నందినయము! వేనవేలు ఖర్చుపడినవి!! వేనుక దొరుకవు!!
ఈవంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి ఆల్టెర్నాటివము
కొరవని కొండ్రాపలాము అను గ్రంథముకటి ఇవము.

మేలైన జపాణ్ పట్టువంచలు.

అనేక వంచలు కర్చుపడినవి
వస్తువుల ధరలు తగ్గించియున్నామ,
చాచుకులారా! శ్రీగంగారామ్మ
నాగరికతయున్నగుల మేలైనఅవళి
పట్టువంచలు పంపంగవలెను అని
తముకొరకు తెప్పించి విక్రయించితి
పోగా నిమిత్తకొద్ది పంపెయ్యవలె
యన్నది. ఇందులో ఎరుపు, నవ్వు
అవతచ్చు, రోజూ, మేళువర్చుం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. గ్లాజ్
నీయమైనవి, త్వరపడుదు.
గీతమారనిదివిన్ని 2 1/2 మాత్ర వేడెట్టుగల పట్టువంచ 15-2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవం.

టి. సీతారామ మొదలియార్.
8, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లి శ్రీశైల, మదరాస్.

విసోదకరమగు తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సు రేంద్రనగరమునే—ఇండు శ్రీల నవోద్ధై
ర్యము చాపల్యాదిగణంబులు వర్ణింపబడినవి. రు. 1 0 0
యశోధర—ఇం దొకయాడుగి తనమగనివైగల యనురాగ
మనకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతగితికెచ్చును 0-12-0
మనోరమ—మగడు శేటకేగి రాక్షసునివద్ద బిడ్డకొన తు
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల వెండ్లిచేయును. 0-10-0
జగదేకరంధ—అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్నతగితికె
చ్చు సామర్థ్యవలె కథ అ. 0-10-0
వవశోదరనాంధ్ర—తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0
లల్లారాబ్రాహ్మణమున కోర్కెనికొండ్రావలూకుము...
అత్తలు కోర్కెదనన బాధించు విధములగలది. అ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము:—మహాకవిశ్రీ నాథుడవలెను. అక్కిరాజు
ఉమాకాంతముగా 3 ఉపాధ్యాయతో కూడినది 1-0-0-0
వలయు వారు:— కర్ణాట బుక్ డిపో,
6, టంకటేకమేట్టివీధి, సామకాశుపేట, మదరాస్.

లక్ష్మీకిరీ తాంబూల మూత్రలు.

యిందుకస్తూరి, పచ్చకర్పూరము, పండుపపువ్వు, బం
గారు వెండిలేకుట, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు
చేయబడినవి గనుక మిక్కిలినువాసన, పరిమేళము, మనోహ
రముగలిగి యున్నవి. యివి తాంబూలములోగాని, విడిగా
గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని- ఆశీషము, వాయువు, జలుబు,
అగ్నిమాండ్రము, కీతలము, దగ్గు, శీతభేదము, జ్వరము, జల
వ్యక్త, నిర్మాళించి మంచులమును ఉపాదిని, ధాతుపుట్టిని కలి
గించుటలో ఆహ్లాత చాకచక్రములను చూపించు చున్నవి.
స్వజనోపయోగము కొరకు వేల మిగుల తక్కువగా నిర్మ
యించ బడినవి. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల రు 0-4-0.
6 సీసాలురు 1-4-0. వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
జ్వర విజయ గుట్టకలు:—యివి సమస్తవైత్యములు,
పులితేవులు, అశిర్వము, మలబద్ధము, నిస్సర్వము, కడుపు
బ్బరము, నొప్పి, వమనము, నోటూరూలుట, గుండెలమంట,
మొదలగువాటిని హరించి మంచులకలిసి జ్వరకీర్తిని కలిగిం
చును. 25 మాత్రలు. డబ్బి రు 0-8-0
వి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.
పొందూరు-గుంటూరుజిల్లా